

Reo-Bankowned Properties

From Sanjose to Sacramento

Call Master of Winners in Multiple Offers

510-304-9292

JASSI GILL

Broker/Owner

GOLDEN STATE REALTY

Jas Randhawa
510.406.5056

SUPER 8 Kansas

50 Units, Interior Corridor
Manager's Apartment
Grossing-\$815,000
Asking- 3.4 Times

Bob Seth
408.807.9784

INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ

Kuldip Singh Dhariwal
Attorney At Law

Tel: (510) 744-1280

Fax: (510) 744-4192

3100 Mowry Ave. #303, Fremont, CA 94538

E-mail: kuldipdhariwal@yahoo.com

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਧਾਰੀਵਾਲ

Tenth Year in Publication

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

Email: punjabtimes1@sbcglobal.net

www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 16, 18 April, 2009

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਲੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ
ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤਾਅਨੇ-ਮੇਹਣੇ ਭਾਰੂ

ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਜੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ ਛੱਡ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਟਾਲਦੇ ਆ ਰਹੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਕਰਾਰੀਆਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਫੂਕ ਕੱਢ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਲੀਹ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 'ਬੁੱਢੀ ਪਾਰਟੀ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਗੁੱਡੀ ਪਾਰਟੀ' ਆਖ ਕੇ ਚੋਣ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਤਾਨੇ-ਮਿਹਣਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਠੱਪਾ ਲਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਕ ਧਿਰੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ

ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਅਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।" ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਿਆਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਦਮ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਹਿਣ ਬਾਰੇ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਬੁਰਾ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੇਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੌੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਖੁਦ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਰੇਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ 10 ਜਨਪਥ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 12 ਉੱਤੇ)

ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਵੈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ

ਲੰਘੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ 3-1 ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਇਸ ਵਾਰ ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪੰਜ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ। ਭਾਵੇਂ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੈਚ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਜਦਵੀਂ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰਿਆ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਟੀਮ ਦੀ ਇਕ ਸਮਰੱਥ ਜਰਨੈਲ ਵਾਂਗ ਕਪਤਾਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਥੇ ਹੋਏ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਾਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ 2 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 1 ਗੋਲ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਚਾਰ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮੈਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਖਰੀ ਦੋ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਟੀਮ ਜੇਤੂ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਹੱਥੋਂ ਹੀ 2 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 1 ਗੋਲ ਨਾਲ ਹਾਰਿਆ ਸੀ। ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਡ

ਭਾਰਤੀ ਕਪਤਾਨ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਟਰਾਫੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ

ਪੱਧਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਥੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੋਏ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਲੜੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੋ ਮੈਚ ਵੱਡੇ ਫਰਕ

ਨਾਲ ਹਰਾਏ ਸਨ। ਇਕ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਤੋਂ 3-5 ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੈਚ ਵਿਚ 2 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 5 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਾਰਿਆ ਸੀ। ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤਕ ਹੋਏ 17 ਮੈਚਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਨੇ 6 ਮੈਚ ਹਾਰੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ 4 ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਬਾਕੀ 7 ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਵਿਚ (ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 ਉੱਤੇ)

ਕਾਰ, ਘਰ, ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਿਜਨਸ

Manjit Gill
President
CA Lic#OB23990

ਵਾਜ਼ਬ ਭਾਅ 'ਤੇ ਬੀਮੇ
ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ
ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

Truck Insurance
Liquor Store/Gas
Stations
Workers Compensation

Civil Service
Employees
Insurance Group

Gill Financial &
Insurance Services

510-415-2368

209-524-4008

www.gillfinancial.com

ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

Raja SWEETS & INDIAN CUISINE
LUNCH BUFFET - DINNER - TAKE OUT - CATERING - BANQUETS

TOLL FREE
1-866-FOR RAJA

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਸ
ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਆਲਟੀ ਮਠਿਆਈਆਂ
ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

Raja Indian Cuisine & Bar

Ph: 510-264-9300

1275 W Winton Ave
Hayward, CA 94545

Wholesale and Retail

Ph: 510-489-9100

Fax: 510-489-9111

31853 Alvrado Blvd
Union City, CA 94587

ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ।

Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next party

Or visit us: www.rajasweets.com

Law Offices Of
Manpreet S. Gahra

*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
*ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
*ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ

Manpreet S. Gahra
Attorney At Law

Berkeley Office

2161 Shattuck Ave. #304, Berkeley

Ph. 510-841-4582

Fax: 510-217-6847

Sacramento Office

Call For Appointments

Ph. 916-924-1617

Email: manpreet@gahralaw.com

Real Estate and Home Loans

ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

For buying or selling your home Call Aman Hundal at: 209-918-6464

ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਲੋਨ ਮਾਫ ਕਰਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਲੈਣਾ ਧੋਖਾਢੇਹੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਨਾ ਦਿਓ।

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California- Bay Area, Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres, Riverbank, Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਐਲਾਨੇ ਗਏ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

Aman Hundal
Broker Associate/ Realtor
MBA Marketing
License No. : 01839828
Century 21 M&M and Associates
605 Standiford Ave Ste D
Modesto, CA 95350
Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285
ahundal@c21mm.com

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਥਰਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ, ਜੋ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

Sold Foreclosed homes

Lathrop CA	2879 Sq ft 4 BR 2.5 Bath	Sold \$220,000	previously sold \$561,000
Ceres CA	1040 sq ft 3 Br 2 Bath	Sold \$70,000	previously valued at 300,000
Keyes CA	2346 Sq ft 4 Br 2.5 bath	Sold \$190,000	previously sold \$403,000
Tracy:	1030 Bordona Ln	1400 sq feet for \$150,000	previously sold for \$445,000
Tracy:	311 Yosemite Dr	1105 sq ft for \$150,000	previously sold for \$398,000
Tracy:	1832 Periwinkle Dr	3008 Sq ft for \$320,000	previously sold for \$690,000
Lathrop:	17619 Water Mill St	2350 sq ft for \$238,000	previously for \$528,000

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸੂਰੈਂਸ

FARMERS

***Auto*Home*Life*Business**

***Workers Comp.**

Farmers offers more discounts than anybody else.

Call me today to insure that your assets are protected.

Kiran Hundal
(209)345-0183

khundal@farmersagent.com

CA insurance License # 0F96503

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

*ਆਟੋ *ਹੋਮ

*ਬਿਜਨਸ

*ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ

*ਲਾਈਫ

*ਵਰਕਰਜ਼ ਕੌਂਪ.

**ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ
ਰੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।**

Truck Insurance at very competitive rates.

ਟਰੱਕ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੀ

**1900 Standiford Ave.
Modesto, CA 95350**

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਰੇਜ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ

ਗੁਰਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਸਥਾਨ

ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਟਾਕਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

1930 South Grant Street, Stockton CA 95206

(A Historical Land Mark of CA.)

ਗਿਆਰ੍ਹਵਾਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

19 ਅਪਰੈਲ, 2009 (ਐਤਵਾਰ)

“ਕਾਦਿਰਿ ਹਰ ਕਾਰ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ।

ਬੇਕਸਾਂ-ਰਾ ਯਾਰ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ॥”

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਰ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਿਆਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਆਸਰਾ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜੀਓ,

ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸਟਾਕਟਨ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸੇ ਦਾ 310ਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਵਸ, ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਤਵਾਰ 12 ਵਜੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਅਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ 4 ਘੰਟੇ ਦੀ ਨਗਰ ਯਾਤਰਾ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇਗਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਹੀਰਾਂ, ਝੂਲਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸਰੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਤੇ ਦੁਪੱਟਿਆਂ ਦੇ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਦਰਿਆ, ਮਨਮੋਹਕ ਰੋਣਕਾਂ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਉਣਗੇ। ਫਲੋਟਾਂ ਦੇ ਉਪਰ, ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੀ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿਚ ਇਲਾਹੀ ਨਾਦ ਭਰਨਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ, ਗੱਤਕੇ ਦੇ ਜੌਹਰ ਸਾਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਸਮੂਹ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਤੇ ਦੇਸ-ਪਰਦੇਸ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ, ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਵਸਰ ਤੇ ਫਲੋਟਾਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ ਵਧਾਉ ਅਤੇ ਕਲਗੀਧਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ, ਅਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਦਾਤੇ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪੈਗੰਬਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ:

1. 27 ਫਰਵਰੀ 2009 ਤੋਂ ਅਖੰਡਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੈ।
2. 16 ਮਾਰਚ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।
3. 27 ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥੇ, (ੳ) ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ‘ਲਾਡੀ’ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਲੇ (ਅ) ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਜਥਾ) ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਆਸਾ ਜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਲਗਾਇਆ ਕਰਨਗੇ ਜੀ।
4. ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਕਾਰ ਤੇ ਸਕਾਲਰ ਭਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਹਜ਼ੂਰੀ ਕਥਾਕਾਰ) ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਥਾ ਸਰਵਣ ਕਰਾਇਆ ਕਰਨਗੇ।
5. 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫਰੀ ਦਸਤਾਰਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
6. **ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ:** 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਭਿਲਾਖੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਭਾਈ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬਾਨ) ਪਾਸ ਲਿਖਵਾ ਦੇਣ ਜੀ। ਕੱਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੀ।
7. **ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਲੇ ਦੀ ਸੇਵਾ:** 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 8:00 ਵਜੇ, ਬੀਬੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੀ।

8. ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਥਾ ਵੀ ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਣਗੇ।

9. **18 ਅਪ੍ਰੈਲ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨ:** 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਜਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ ਜੀ। ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਸਟਾਕਟਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਜੀ।

10. **ਫੇਅਰ ਗਰਾਉਂਡ ਪਾਰਕਿੰਗ:** ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਪਾਰਕ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਫੇਅਰ ਗਰਾਉਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਆਪ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਜਾਣ-ਆਉਣ ਲਈ ਦੋ ਸਟਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਾਂ ਫੇਅਰ ਗਰਾਉਂਡ ਵਿਚ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀਆਂ। 11. ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੀ।

**ਚੋਡੀਓ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ: ਸਟਾਕਟਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਤੋਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਨੋਟ: ਫਲੋਟਾਂ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਨ-ਉਤਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫਲੋਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਫਲੋਟਾਂ ਬਾਰੇ: ਸ: ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਭਿੰਦਾ): ਫੋਨ# 209-456-3920, ਅਤੇ ਸ: ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ: ਫੋਨ# 209-456-6468
ਦੁਕਾਨਾਂ/ ਸਟਾਲਾਂ ਬਾਰੇ: ਸ: ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਦੇਵਾਲੀਆ, ਫੋਨ# 209-649-3993, ਸ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਪਲ ਫੋਨ: 209-663-5553

ਦਾਸ:ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ, ਗੁਰੂ-ਘਰ ਸਟਾਕਟਨ

ਫੋਨ# 209-460-0843 (ਲੰਗਰ ਹਾਲ), 209-808-2665 (ਗਿਆਨੀ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਾਹਿਬ)

ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਪਨੇਸਰ) (ਪ੍ਰਧਾਨ)

ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸਕੱਤਰ)

ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਖਜ਼ਾਨਚੀ)

209-817-4252

209-598-6581

209-456-3210

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਗਵਾਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਆਰਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਪਿਛੋਂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜਾਤਾਂ, ਫ਼ਿਰਕਿਆਂ, ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ ਪਰਵਾਰ ਨੇ

ਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਸਭ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚਲਾਏਗਾ।

ਪਛੜੀ ਜਾਤੀ ਕੰਬੋਜ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰਖਦੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਸ. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੇ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਚਲਾਵਾਂਗਾ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਸਬੰਧੀ

ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇਪੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਚਮਕਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਸਮੇਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਆਉਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਚੋਣ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਚਰਚਾ ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ

ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਚੋਣਾਂ

ਵਿਚ ਕਰਨ। ਹਾਈਕਮਾਨ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕਿਸੇ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਕਿਉਂਕਿ ਓ.ਬੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੰਪੇਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਛੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ।

ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੁਣ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਾਈਕਮਾਨ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਭ ਕਾਂਗਰਸੀ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਸਕੇ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਧਨੌਲਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਦੇ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਖਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਆਗੂ ਦਫਤਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਧਨੌਲਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਮਾਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣਾ ਧਨੌਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਓ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਛਿੱਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤਹਿਤ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 188 ਆਈ ਪੀ ਸੀ ਅਤੇ 25/27/54/59 ਆਮਰਜ਼ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਇੱਕ ਪਿਸਤੌਲ 32 ਬੋਰ ਤੇ ਪੰਜ ਕਾਰਤੂਸ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਦਫਾ 27 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰੋਂ 315 ਬੋਰ ਰਾਈਫਲ ਤੇ ਪੰਜ ਕਾਰਤੂਸ ਜ਼ਿੰਦਾ, ਨਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ (ਕੋਨੀ) ਸਾਢੇ ਚਾਰ ਬੋਤਲ, ਸ਼ਰਾਬ ਠੇਕਾ ਦੇਸੀ 45 ਬੋਤਲਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਮਾਨ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਹਰਿਆਣਾ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਥੇ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਡੈਲੀਗੇਟ ਇਜਲਾਸ ਸੈਕਟਰ-37 ਦੇ ਬਾਰ ਐਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਚੱਲੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਨਾਲ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ

ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸਟੇਜਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰੇਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਜਾਂ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰਿਆਣਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਬੇਟੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਸੁਆਰਥੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ

ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਫਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਵਲ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭਾਅ ਅਸਮਾਨ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁੜ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਨਅਤਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਮਸਲਿਆਂ ਵਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਜਲਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਫੇਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਲਕੀਰ ਫੇਰੀ ਜਾਵੇ।

When business is great but you still need cash, YOU CAN BANK ON ME.

I help small and medium sized companies with the cash flow they need to grow and prosper!

I can turn your invoices into cash-instantly!

For excellent service and reasonable rates contact:

Dr. Amul Purohit
Global Capital of Northern California Inc.
Phone: 530-750-2585
Cell: 530-400-1106
Fax: 530-750-2585
apurohit@liquidcapitalcorp.com
www.liquidcapitalcorp.com/apurohit

ਅਸੀਂ ਛੋਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਕੈਸ਼ ਫਲੋ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਵਾਇਸਾਂ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰੋ

ਬਿਜਨਸ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੈ, ਕੈਸ਼ ਲਗਾ ਬੱਲੇ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਟੇਕ ਰਖ ਸਕਦੇ ਹੋ!

➤ All Airlines ➤ International and Domestic
➤ Wholesale Fares Around the World
We Will Beat or Match any Fare !

Office Hours

Mon-Fri:

9am -6pm

Saturday

9am-5pm

CST. REG. # 2092042-40

President : Avtar Singh

Tel:707-703-1451

Cell:707-425-4260

Fax : (707) 427-6573, Email:bsonstravel@yahoo.com

1652 West Texas St. Suite 205, Fairfield, CA 94533

We Also Have Special Vacation Packages

Contact any time from anywhere

ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ, ਹੁਣ ਅਹੁਦੇ ਮੰਗਣ ਲਗੇ - ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਦ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਲਾਲਚ ਨਹੀਂ ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਅਹੁਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਟਿਪਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਉੱਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਮਨਪਸੰਦ ਅਹੁਦੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਡਿਟ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਗਰ ਅਹੁਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਡਿਟ ਦੀ ਮੰਗ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਡਿਟ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?

ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੱਚ ਤੇ ਕੱਚ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਘਟੀਆ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਸੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰਵੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਬਣ ਰਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਕੋਈ ਢਾਂਡਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਰਸਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਲੋਨ ਨੂੰ ਰਕਵਾਉਣ ਲਈ ਨੌਂ ਸਫਿਆਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕੋਈਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨੂੰ ਦਿਲ ਖੋਲ ਕੇ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਾਇਆ ਦੇ ਕੇ

‘ਅਗਰ ਅਹੁਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨੂੰ ਢਾਂਡਾ, ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਅਤੇ ਰਸਦ ਵੀ ਨਹੀਂ’ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ

ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਵਧ ਕੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਇਹ ਭੁਲਾ ਕੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਨੂੰ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣੀਜਾਣ ਹੈ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੁਨ ਬੋਲ ਕੇ ਸਫਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਰੁਕਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨੌਂ ਸਫਿਆਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਜਦੋਂਕਿ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਨੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋਈਆਂ ਤਿੰਨ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਸਤੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ

ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 5 ਵਜੇ ਕੇ 51 ਮਿੰਟ ਤੇ ਇਹ ਚਿੱਠੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਫੈਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਇਥੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਭਿਜਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਸਨ?

ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਟੇਜ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਹੁਦੇ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਕਚਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਘਸੀਟਣ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਵਰ ਲਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ? ਕੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਗੁਰੂਘਰ ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਕੁ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਰ ਅਹੁਦੇ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸੱਭ ਕੁੱਝ ਠੀਕ, ਅਗਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਝਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ। ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਗਰ ਸਾਡੇ

ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਧੂ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਟਰਸਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਕੱਤਰ

ਬਰਮਿੰਘਮ (ਯੂ.ਕੇ.): ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਟਰਸਟ (ਕੌਮਾਂਤਰੀ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਕੀਤੇ ਗਠਨ ਵਿਚ ਸਕੱਤਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਟਰਸਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਧੂ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਧੂ ਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਬੂਝਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਦਰਸ਼ਨ ਖਟਕ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਵੀ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਬੂਝਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ-ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਬਖਸ਼ਿੰਦਰ ਫੀਚਰ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਰਸਟ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਰੰਗਕਰਮੀ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਚੱਲੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਦੇਲਾ (ਯੂ.ਕੇ.), ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਯੂ.ਕੇ.), ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਲਸੀ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਧੀ ਇਕਬਾਲ

ਕੌਰ ਉਦਾਸੀ (ਬਰਨਾਲਾ), ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ (ਲੁਧਿਆਣਾ), ਜੁਗਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਯੂ.ਕੇ.), ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਭੀ (ਬੰਗਾ), ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾ (ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ) ਅਤੇ ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਮਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ (ਬੰਗਾ) ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਟਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਾਇਰ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਲੰਕਣ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਟਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟ santramudasi.wordpress.com 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਟਰਸਟ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਢਾਂਡੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸੌਂਕੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇ-ਝਿਜਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ: ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬੜੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ

ਧਨ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਆ ਕੇ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵੈਬ ਸਾਈਟ (www.sikhgurudwarasj.org) 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਚੈਕਿੰਗ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਡੀਡਕਸ਼ਨ ਫਾਰਮ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ 408-568-0034 ਜਾਂ ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ 408-406-0703 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

PANNUN THE LAW FIRM
ATTORNEYS & COUNSELLORS

ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਂਡ ਲਾਅ

ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਡੀਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ?
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ

☐ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਪੀਲਜ਼
☐ ਰੀਲੀਜ਼ਿਅਸ ਵਰਕਰਜ਼
☐ ਬੋਨਾਫਾਇਡ ਅਸਾਇਲਮ ਪਟੀਸ਼ਨਜ਼

ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਕੇਸਿਜ਼

☐ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ਼
☐ 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
☐ ਕੈਨਸੇਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ

NEW YORK
T 718.672.8000
JACKSON HEIGHTS, NY 11370
* ADMITTED IN THE STATE OF NEW YORK ONLY

CALIFORNIA
T 510.796.9000
39300 CIVIC CENTER DR.
SUITE 170, FREMONT, CA 94538
FREMONT, CA 94538

Former Samorga Bob's Buffet Bldg.
India Garden®
RESTAURANT & BANQUET
910 Lincoln Rd. East, Vallejo, CA 94591
For more info Call: **Pradeep @ 510.325.8433**
www.indiachaatandsweets.com

For Indoor & Outdoor Weddings and Family occasions.
Banquet Gathering upto 500 Guests

- RECEPTION, WEDDINGS, BIRTHDAYS, BABY SHOWERS
- CORPORATE MEETINGS
- QUINCEANERA OR SWEET 16 PARTIES
- PERSONALIZE & DECORATE TO YOUR OWN TASTE
- GUARANTEED BEST PRICE & SERVICE IN TOWN

Ph: 707.645.1700

India Chaat & Sweets®
Fine Indian Cuisine
824 University Ave. Berkeley CA 94710
www.indiachaatandsweets.com
Wed-Mon ~ 11:30-9:30 • Fri-Sat ~ 11:30-10:00
Ph: 510.704.1200

Oakland Location
India Sweets & Catering®
Ph: 510.444.7252
Catering for all occasions upto 10,000 guests

Worldwide Travel, Inc.

Established Since 1975.

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

Lowest Fare
Guaranteed

Ph: 714-449-7766

Toll Free: 866-889-1203

Fax: 714-449-7767

2701 E. Chapman Ave. Ste.No.108, Fullerton, CA 92831

Punjab Times
Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:
Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:
Mandeep Singh

California Bureau:
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664
Director Bus. Relations:
Pritam S. Grewal
408-406-0703

Jalandhar Bureau:
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Mississippi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusetts, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 75 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 350 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer
The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ, ਰੌਲਾ ਗੌਲਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗਾਇਬ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੇੜ ਵਿਚ ਚਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ, ਪਟਿਆਲਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪੁਆਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਭਾਵੇਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਧੂਮ-ਧੜੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋਈ ਬੇਮੌਸਮੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਸੂਤੀ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਗੜੇਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਹੀ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਗਪੌੜ ਸੰਖ ਸੁਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਲੀ ਆਪਣੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਲ ਹੁਣ ਬਹੁਤੀ ਪੂਰਬੀਆਂ ਲੋਬਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਬਰ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕੰਬਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਫਸਲ ਵਢਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੌਸਮ ਵਿਗੜਨ ਦੇ ਡਰੋਂ ਕਿਸਾਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਸਲ ਸਮੇਟ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੀ ਵਾਢੀ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿੱਲੀ ਸੁੱਕੀ ਝੋਲ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਹਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸੁਣਨ

ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ
ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ 18 ਨੂੰ

ਪਿਟਸ ਬਰਗ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ: ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ 118ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਨ 18 ਅਪਰੈਲ, 2009 (ਸਨਿਚਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿਟਸ ਬਰਗ ਵਿਖੇ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਬਾਮਸੇਫ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਅਹੀਰ, ਸ੍ਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਲ ਯੂ.ਕੇ. ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਰਾਮ ਪਾਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਾਮਸੇਫ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨੇ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸੁੰਮਨ ਨਾਲ ਫੋਨ 707-864-0267 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਲਸੇ ‘ਚ ਰੋ
ਪਏ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਲਈ ਮਸੀਹਾ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਂਦੂ ਪੱਤੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਸਕੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀ ਘਾੜੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਨਵਾਂ ਪੱਖ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਸਲੋਮਪੁਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭੋਲਾ ਪਾਂਡੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਧੀ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਟਿਕਟਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਲਈ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ।

ਉਂਜ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹਾਲੇ ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਰੌਲਾ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੋਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਟਿੱਕਰਾਂ ਦਾ ਪੰਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਿਕਸ਼ਿਆਂ, ਬ੍ਰੀਵੀਲਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਆਦਿ ਉਪਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸ਼ਾਂਤ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਮੋਸ਼ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਲਾਗਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਾਪਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੰਮਕਾਰ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸੁਆਲ ਕਾਫੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਚੋਣਾਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ? ਉਂਜ ਜਾਪਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਉਂਦੇ 15 ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੇਂਡੂ ਕਿਸਾਨੀ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਲਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੁਝ ਅਸਰਦਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣ ਲੱਗਣਗੇ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੁੱਟ ਰਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇ ਵਿਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੌਮੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ

ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਹਣੇ-ਮਿਹਣੀ ਵੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਧਰ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ ਕਹਿ ਤਾਂ ਇਹੀ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਸੁਣਾਈ ਜਿਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਉਡਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਮ ਮੱਧਵਰਗੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਂਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੇ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਆਇਆ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਭਾਵੁਕ ਮੁੱਦਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਖੁੱਸ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਅਕਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਪਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਵਿਚੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗਰੀਬੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਠੋਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡੰਗ ਟਪਾਉਂਦੀ ਅਪਨਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ

ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲਰ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ ਆ ਗਏ ਹਨ।

ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਖਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਬੇਹਤਰ ਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾੜੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀਹ ਨੁਕਸ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਂਜ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਿੰਡੀ-ਪੁੰਡੀ ਰਹੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਬੇਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਉਂਜ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸੈਕੂਲਰ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਆਵਾਮ ਉਪਰ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾ ਮੂੰਹ-ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਿਹਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜੁਗਾੜ ਜ਼ਰੂਰ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਜਿੱਤਿਆ

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਜੀਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੀ ਖੇਡ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਏਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿੰਨੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਮੈਚ ਮਿਸਰ ਜਿਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਟੀਮ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੈਚ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਲਵੇਗਾ, ਪਰ ਮਿਸਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਮੈਚ 2-2 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਮੈਚ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਚੰਗਾ ਖੇਡ ਰਹੀ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਟੀਮ ਫਿਰ 2-2 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਰਹੀ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਲੀਡ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਗੋਲ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਲੋਂ ਬਰਾਬਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਿੰਤਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਗੋਲ ਬਚਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕੱਪ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਾਂਗੇ।

ਇੰਜ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੀਮ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਤ੍ਰੇ ਹੋਏ ਜਰਨੈਲ ਵਾਂਗ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਲੱਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਉਹੋ ਸ਼ਰਮਾਕਲ ਜਿਹਾ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜ਼ਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੋਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਜਲਦੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਹਾਲੇ ਵੱਡੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਏਸ਼ੀਆ ਕੱਪ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ

ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਦ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਆਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਂਜ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵੈਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਬਝਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਉੱਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਮਲੇਸ਼ੀਆਈ ਖਿਡਾਰੀ ਕੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅਰਜੁਨ ਹਲੱਪਾ ਤੋਂ ਗੇਂਦ ਖੋਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ‘ਚ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ

ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰਤ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਲ-ਬਦਲੀਆਂ ਦਾ ਸਿਲਸਲਾ ਜਾਰੀ

ਮੁੱਲਾਂਪੁਰ ਦਾਖਾ : ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਦਲ ਬਦਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀ ਦਲ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਡੀਗਾਂ ਮਾਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ 'ਬੁੜੀ ਮਰ ਗਈ', ਕੁੜੀ ਜੰਮ ਪਈ ਟੱਬਰ ਉਡੇ ਦਾ ਉਡਾ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਹਾਵਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੱਚ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਫਫੜੇ ਭਾਈਕੇ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਆਲੀਵਾਲ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਸ. ਫਫੜੇ ਭਾਈਕੇ ਨੇ ਇਕ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ 18 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1977 ਤੋਂ 1980 ਤੱਕ ਸਟੇਟ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 1985 ਵਿਚ ਐਮ ਐਲ ਏ ਤੇ 1986 ਤੋਂ 1989 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਤੇ ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਜਲੰਧਰ : ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲੰਘੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ, ਦੋ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਕ ਸੁਨੇਹੇ 'ਚ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਿੱਤਰ ਗੁਆਉਣਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਵਡਾਲਾ 'ਚ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਵਿਛੜੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜ ਵਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹੇ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਦਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ

ਜਲੰਧਰ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂਨ ਜਾਂ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 5 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਚੱਲੇਗਾ ਪਰ ਇੰਨਾ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਗਰਮੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਗਭਗ ਠੱਪ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਸਾਬਕਾ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸਵ. ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੂਰਮਹਿਲ ਸੀਟ ਵੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹੁੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜੀਠਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸੀਟ 'ਤੇ ਵੀ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਵਿਧਾਇਕ ਓ.ਪੀ. ਸੋਨੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਚ ਵਿਧਾਇਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੋਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਾਜਵਾ ਕਾਹਨੂਵਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੰਗਲ ਵਿਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੋਣ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਉਪ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਐਮ ਪੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਆਲੀਵਾਲ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਮੌਕੇ ਜੈਕਾਰੇ ਛੱਡੇ ਗਏ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਤੇ ਮਾਯੂਸ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਲੀਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਉਪਲਬਧੀ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੱਗ ਜਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਆਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਆਲੀਵਾਲ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣਾ ਵੀ ਮੁਨਾਸਬ ਨਾ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਆ ਪਰ ਬਾਕੀ ਜ਼ੋਰ ਗਾਲਿਬ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ. ਆਲੀਵਾਲ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਧਰ ਲੰਘੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਾਰਾ ਝਟਕਿਆ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸੁਖਰਾਜ ਨੱਤ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌਤ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਨੱਤ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਨੱਤ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੀ ਆਇਆ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ

ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਣਇੰਦਰ ਉਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਕਾਸ

ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਰਾਜ ਨੱਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 7 ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਬਿਤਾਏ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਣਡਿੱਠ ਹੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ।

CALIFORNIA SHINE DENTAL

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

Ph:408-223-9600

www.californiashinedental.com

Email:info@californiashinedental.com

Certified Invisalign Provider

\$2500 Off Invisalign

Free Sonicare Toothbrush

Free Dental Exam

Free Teeth Whitening

with treatment \$399 value

Cash Patients 50% Off

- ☑ New Patients Welcome
- ☑ State of the art dental equipment and technology
- ☑ Easy Payment Plans available
- ☑ Same Day Emergency Service
- ☑ Open 7 Days 9am to 7:30pm

Dr. Gagan Sandhu, DDS

Please do call us for second opinion

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸ਼ਾਈਨ ਡੈਂਟਲ

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰੀਬ

WEST COAST
A Complete Auto Repair Shop

AUTO REPAIR
Foreign & Domestic Cars/Trucks

Sam

"Your shield against the hazards of the road"

Breake Special
\$129

• Oil Change \$19.95 + Disposal Fee

• Free towing within 5 mile radius

• Brake inspection FREE if work done here

All Work Guarantee

400 MOWRY AVE., FREMONT • 510-791-2600 • MON-SAT - 8:30 - 6PM

ਸਿੱਖ ਰੋਹ ਨੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਬਲੀ ਲਈ

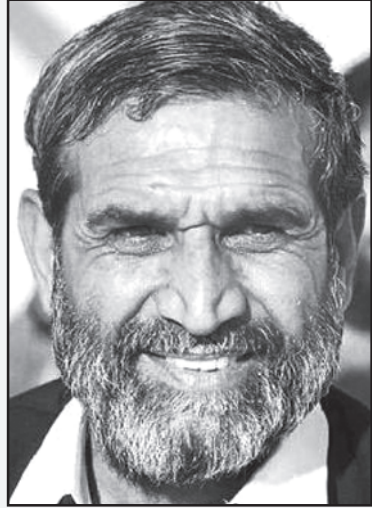
—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਿੱਖ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਖਿਰ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਕਬਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਲਾਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਾਰਦਨ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਲੰਘੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਸਬੰਧਤ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਿਵੇਦੀ ਤੋਂ ਦੋਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਟਿਕਟ ਕੱਟਣ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਦਬਾਅ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਾ ਸਮਝਿਆ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਉਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਧਰਮਨਿਰਪੱਖ ਛਵੀ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਖਲਬਲੀ ਮਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਸਥਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਟਾਲ

ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਰਾਕੇਸ਼ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 28 ਤੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ

ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ

ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਕ ਹੋਰ

ਮੁਜ਼ਰਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਣੀਵਾਲਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼

ਦੋਨੋ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਸਨ—ਦਿਵੇਦੀ

ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਾਈਟਲਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗੀ ਤਾਂ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਾਈਟਲਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਲਬੰਗਸ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਸਨ। ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਾਈਟਲਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟਾਈਟਲਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਟਾਈਟਲਰ ਵਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਉਸ ਸੀ ਡੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 3 ਨਵੰਬਰ 1984 (ਦੰਗਿਆਂ ਵਾਲਾ ਦਿਨ) ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਐਚ ਐਸ ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਵਲੋਂ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸ. ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਟਾਈਟਲਰ ਵਿਰੁਧ ਮਾਮਲਾ ਨਾਨਾਵਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ

ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ

ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟਾਈਟਲਰ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਭਵਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸ. ਫੂਲਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ

ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਘਰ ਸੱਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਪਾਕ ਸਾਫ਼ ਦਸਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 1999 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਐਨ.ਕੇ.ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਮਿਲੀ ਸੀ ਉਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਸਣੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੁਕੀ?

ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, “ਮੀਡੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ (ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ) 'ਚ 1999 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਐਨ.ਕੇ.ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਰੋਸ ਨਹੀਂ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ।” ਅਪਣੇ ਵਿਰੁਧ ਗਵਾਹ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ੁਦ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ।”

ਯਾਦ ਰਹੇ ਲੰਘੀ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਦੰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਰਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਥਾਈਂ ਰੇਲਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਖੁੱਸਣ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮੁੱਦਾ ਖੁੱਸਿਆ

ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਟਿਕਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ।

—ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ

ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੈਰ ਮੁੜ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਟਿਕ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਹੱਲਾ ਵਿੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਉਠਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਸੁਮੇਧ ਸੈਣੀ ਵਰਗਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।

ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਟਿਕਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੁਮੇਧ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ।

ਸ. ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹੀ ਇਸ ਅਫ਼ਸਰ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੰਦਰ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ. ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਕਹਿਣਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਚਿੱਠੀ 'ਚ ਐਨ ਡੀ ਏ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਸ. ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਹਿੰਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਕੱਟਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕਾਂਗਰਸ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਖੁੱਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਰੱਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਲੰਘੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਕਹੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਪਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਹੁਤੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਕਈ ਜਾਂਚ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 25 ਸਾਲ ਲੰਘ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ ਕਿ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਾ

ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ

ਤੋਂ ਲੋਕ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਗੈਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਹੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ? ਕਦੇ ਵੀ ਮੂੰਹ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਹੀ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਕਿਉਂ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਰਹੇ? ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਦੰਗੇ ਕਰ ਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਦੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਉਠਾਇਆ। ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ 'ਚ ਹੀ ਕਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਪਰ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਜਲਦੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਨੇ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾ ਕੇ ਟਿਕਟਾਂ ਰੱਦ ਕਰਵਾਈਆਂ, ਤਾਂ

ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਕੋਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 13 ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੱਟ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦੇ ਮਾੜੇ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਦਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਰਾਂਸਪੇਰੈਂਟ, ਕੇਬਲ ਨੈਟਵਰਕ, ਚਾਰੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਰੇਤੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ—ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਧਰ ਟਾਈਟਲਰ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਦਲਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਗਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਹੁਣ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਔਲ ਦੀਆਂ ਪਟੌਲ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਦੀ ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਕਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਿਹਣੇ ਮਿਹਣੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਥੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਅਚੰਝੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਉਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਚੋਰੀ-ਚੋਰੀ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਧਾ ਸਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਾਹੜੀ-ਕੇਸ ਅੜਿੱਕਾ

ਕੈਪਟਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦਕਿ ਕਰਨਲ ਅਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ (ਡਾਕਟਰ) ਤੇ ਕਰਨਲ ਜੀ.ਬੀ ਸਿੰਘ (ਦੰਦਾ ਦਾ ਡਾਕਟਰ) ਨੇ ਪੱਗ ਤੇ ਦਾੜੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਿਚ 25 ਸਾਲ ਤਕ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਪੱਗ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਇਕ ਸਿੱਖ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਪੱਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤੇ ਦਾੜੀ ਸ਼ੇਵ ਕਰ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ (ਡਾਕਟਰ) ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ (ਦੰਦਾ ਦਾ ਡਾਕਟਰ) ਫੌਜ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵੇਲੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਤੇ ਦਾੜੀ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ

ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੈਪਟਨ ਕਲਸੀ ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣੇ ਸਿੱਖ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖਿਆ।

ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਰਤੀ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਰੋਸਾ ਗਲਤ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਕਲਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਕਿ ਫੌਜ ਅਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁਕਰ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਕਲਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਸਿੱਖ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1981 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਧਾਰਮਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿਤੀ ਸੀ ਪਰ 1981 ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਛੋਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਕਰਨਲ ਅਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ (ਡਾਕਟਰ) ਤੇ ਕਰਨਲ ਜੀ.ਬੀ ਸਿੰਘ (ਦੰਦਾ ਦਾ ਡਾਕਟਰ) ਪੱਗ ਤੇ ਦਾੜੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਿਚ 25 ਸਾਲ ਤਕ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ 2008 ਵਿਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੈਪਟਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੱਢਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੰਚ ਦੇ ਸੂਪਰਸਤ ਡਾ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਮਟਾਲਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਉਘੇ ਆਗੂ ਡਾ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਦੰਦਾ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਸੈਕਿੰਡ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਤੇਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਤਨ, ਡਾ. ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਲਾਹ ਕੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਟਾ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ, ਜੋ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਾ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ।

ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਕਾਇਦਾ ਪਰੇਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰਾ ਸਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਠਨ ਸਿੱਖ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਸਕਣ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਨੀ ਦਾ ਰੋਸਾ ਖਤਮ, ਮੁੜ ਕੇ ਬਾਦਲ ਹੇਠ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮਰਹੂਮ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟੇ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੂਹਣੀ ਮੋੜ ਕੱਟਦਿਆਂ ਮੁੜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੰਨੀ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਵੇਲੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਣ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੱਦਮ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਲੰਘੀ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੀਂ ਜਸਜੀਤ ਬੰਨੀ ਦੀ ਸੈਕਟਰ-9 ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਖੇ ਸੈਂਕੜੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਸੰਗਤੀ ਰੂਪ 'ਚ ਹੋਏ ਇਕੱਠ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਕੇ ਮੁੜ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਨੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨੀ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੈਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ

ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਮੁੜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਨੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜਨਗੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੇਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਲੰਘੀ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਬੁਨਤ, ਲਾਲਤੂ, ਡੇਰਾਬਸੀ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਅਖੀਰ ਬੰਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।

ਉਧਰ ਬੰਨੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਨੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓਂ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਬੁਨਤ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਤੇ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਬੰਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਯਤਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਨੀ

ਟਿਕਟ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚੋਂ ਬਾਗ਼ੀ ਹੋਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਗ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਜਲੌਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਮੰਗੀ ਸੀ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਟਿਕਟ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ

ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।" ਸ. ਮਾਨ ਨੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

SUPER TRAVEL
847-676-9090
 E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service
AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR
For Emergency Call anytime at 847-673-3825
EARLY BIRD SALE!!!!
India \$545 London \$250

MRP TRAVEL
Lowest International and Domestic Fares
FLY ANY AIRLINE OF YOUR CHOICE
Providing the lowest Airfare, Cruise and Travel Packages to Asia, Africa, Europe, the Middle East and North America
408-929-8005
 E-mail: jkulwant@sbeglobal.net
 2123 Port Way, San Jose, CA 95133
 CST: 2097308-40
malaysia SINGAPORE AIRLINES

SFO	MAA - CCU - AMD	\$835 RT	Tax inc.
SFO	Mumbai	\$846 RT	Tax inc.
SFO	DEL - HYD - BLR	\$860 RT	Tax inc.
LAX	MAA - CCU - AMD	\$889 RT	Tax inc.
LAX	Mumbai	\$900 RT	Tax inc.
LAX	DEL - HYD - BLR	\$915 RT	Tax inc.

We Also Offer Notary Service

NCP College of Nursing
 A DIVISION OF NURSING CARE PROVIDERS, INC.
 Celebrating over 25 years of Excellence in the Health Care Industry
START A CAREER IN NURSING
Become an LVN in 12 months or a CNA in just 21 days!
100% NCLEX-PN Pass Rate for 2008 (4 Consecutive Qtrs) SSF Campus
PROGRAMS OFFERED:
 • (LVN) VOCATIONAL NURSING PROGRAM (Full-time Program & Part-time Classes)
 • PRE-REQUISITE COURSES FOR THE LVN PROGRAM ANATOMY & PHYSIOLOGY, GENERAL PSYCHOLOGY
 • CNA NURSING ASSISTANT TRAINING
 • CNA ACUTE CARE TRAINING
 • IV THERAPY AND BLOOD WITHDRAWAL CERTIFICATION COURSE
 • NCLEX-PN 5 DAYS TEST PREPARATION WORKSHOP
 *Offered By Nursing Care Providers, Inc.
Affordable payment plans as low as \$10.00 per month
"Job Placement Assistance"
NOW IN TWO LOCATIONS TO SERVE YOU:
SSF Campus: 257 Longford Drive Rm#5 South San Francisco, CA 94080
 Tel# (650) 871-0701 • 1-800-339-5145
Hayward Campus: 21615 Hesperian Blvd. Suite A Hayward, CA 94541
 Tel# (510) 785-0454 • 1-800-611-4054
 Visit us online at: www.ncpcollegeofnursing.com
 \$on approved credit
NCP COLLEGE OF NURSING IS APPROVED AND ACCREDITED BY THE CALIFORNIA BOARD OF VOCATIONAL NURSING AND PSYCHIATRIC TECHNICIAN AND DEPARTMENT OF PUBLIC HEALTH. NCP IS APPROVED UNDER THE PROVISIONS OF TITLE 38, UNITED STATES CODE, TO TRAIN VETERANS AND THEIR ELIGIBLE DEPENDENTS. NCP IS AN APPROVED CALIFORNIA TRAINING PROVIDER FOR ADULTS AND DISLOCATED WORKERS THROUGH THE WORKFORCE INVESTMENT ACT (WIA)

FARMERS
 Symbol of Superior Service
ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਵਰੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਜਾਓ
***Auto *Home *Life *Umbrella**
***Business Work Comp.**
Duabba Insurance Agency
 2450 Peralta Blvd Suite 120, Fremont CA 94536
Phone: 510-797-7989 Fax: 510-794-7398
 visit us@ farmers.com
 ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।
Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
 License # 0C 70672

ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਏ ਦੋ ਕੇਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਬਤੀ ਦੇਵੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਮੁਸੀਬਤਾਂ 'ਚ ਘਿਰਦੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਰੁਧ ਲੰਬੀ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਕਿਸ਼ਨਗੰਜ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਵਰਤਣ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੇੜੇ ਅਪਣਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਉਤਾਰਨ 'ਤੇ ਚੋਣ ਜਾਬਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪਿਛੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਅਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਵਰਤਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰੋਲਰ ਨਾਲ ਦਰਜ ਦਿੰਦੇ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਇਲੀਨੋਇਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਈਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁਧ ਸੈਂਕੜੇ ਸਟੀਲ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਈਪਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਪਾਈਪ ਲਾਈਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਲੀਨੋਇਸ ਦੇ ਗਰੇਨਾਈਟ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੀਲ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਰੈਲੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹੱਡ ਜਮਾਉਂਦੀ ਠੰਢ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਗਭਗ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਟੀਲ ਪਾਈਪਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਢੇਰ ਨੇੜੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਈਪਾਂ

ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਗੁਰੂ : ਸੋਨੀਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ 5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸੋਨੀਆ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਲਗਭਗ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨੈਕਸਸ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਉਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ 14 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਹਿਤ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।

ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਜੰਮਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ-ਲਾਲੂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਹੇ ਇਸ ਦਾ ਅੰਜਾਮ ਕੁੱਝ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫ਼ਿਰਾਕ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸ਼ਨਗੰਜ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਰੁਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਅਤੇ 125 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸੀ. ਡੀ. ਵੇਖੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੀ. ਡੀ. ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ. ਡੀ. ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਰੀਪੋਰਟ

ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫ਼. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ

ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਵਰਤਣ ਗਾਂਧੀ ਵਿਰੁਧ ਅਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਲਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੋਲਰ ਹੋਣ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਸੀ। ਲਾਲੂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਪੱਲਾ ਝਾੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵਖਰੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ

ਡਰਦੇ।

ਲਾਲੂ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਖ਼ਸ਼ਣਗੇ। ਲਾਲੂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, “ਵਰਤਣ ਗਾਂਧੀ ਹੋਵੇ, ਅਡਵਾਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੰਘ ਪਰਵਾਰ ਹੋਵੇ, ਮੈਂ ਮੁੜ ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲ 'ਚ ਫ਼ਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਤੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਤੋੜਨ ਦਿਆਂਗੇ।”

ਲਾਲੂ ਵਿਰੁਧ ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਉਦੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਟੇਹ ਹੈਲੀਪੈਡ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੇੜੇ ਉਤਰਵਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਜਾਬਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਗੜਵਾਹ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁਧ ਐਫ਼. ਆਈ. ਆਰ. ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਗੜਵਾਹ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਚ ਦਰਜ ਐਫ਼. ਆਈ. 'ਚ ਕੇਸ ਨੰ. 101 ਤਹਿਤ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੇ ਪਾਇਲਟ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਾਬਤੀ ਦੇਵੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਲਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਧਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀ. ਡੀ. ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਵਿਵਾਦਤ ਬਿਆਨ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਰ. ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਹ ਸੀ. ਡੀ. ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਣ ਗਾਂਧੀ ਜੋ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਅਜਿਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਪਿਛੋਂ ਹੀ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰਨਗੇ।

ਸੱਤਾ, ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਸੀ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ

ਮੁੰਬਈ : ਅਪਣੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਆਗੂ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਾਸਿਕ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ ਵਿਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਮਹਾਜਨ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਨੂੰ ਦੋਹਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਦਸਦਿਆਂ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਤਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ 'ਤੇ ਖੂਬ ਚਿੱਕੜ ਉਛਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਰਾਠੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ 175 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ‘ਮਾਝਾ ਐਲਬਮ’ (ਮਾਈ ਐਲਬਮ) ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਸੱਤਾ, ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 1992 ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਦ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਦ ਦੇ ਕਈ ਸਫ਼ਾਰਤਖ਼ਾਨਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਦੇਸ਼

ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਬੜਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਪ੍ਰਵੀਨ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਬੀਜੇਪੀ ਆਗੂ

ਪ੍ਰਵੀਨ ਮਹਾਜਨ

ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ

ਕੋਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਤਾਬ ਮੁਤਾਬਕ, “ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਾਹਰੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਦੋਹਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਾਲੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਸਨ।” ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਦ ਇਕ ਹੰਕਾਰੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀ ਜੇ ਪੀ ਵਰਕਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ।

ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਮੋਦ ਦਾ ਅਕਸ ਇਕ ਮਾਹਰ ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਦਾ ਸੀ ਪਰ

ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਮੋਦ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਕਿਤਾਬ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਮੋਦ ਪਾਰਟੀ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪਣੇ ਨਿਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੀਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਵੋਰਲੀ ਸਥਿਤ ਪੂਰਣਾ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੇ ਫਲੈਟ ਨੰਬਰ 1201 ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਦ ਅਪਣੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਵੀਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਾਰੰਗੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਆਮ ਕਿਤਾਬ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਵੀਨ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਵੀਨ ਦੀ ਆਤਮਕਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਮੋਦ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅ-ਪੇਚ ਪਤਾ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਫ਼ਿਕਸਰ, ਡੀਲਰ, ਡਬਲ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਘੜਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਧਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੋਪੀਨਾਥ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਵੇਂ ਆਈ? ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਾਜਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ 'ਚ ਲਾਲੂ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਖੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਖ਼ਤ ਚਣੌਤੀ

ਪਟਨਾ : ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਸੂਰ੍ਹਾਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ.) ਨੂੰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 7 ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਨੇ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਆਪਣੇ ਗਠਜੋੜ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲੋਕ ਜਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੋ, ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਕ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੂੰ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਹਲਕਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਲਾਲੂ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਥੋਂ

ਗੋਪਾਲਗੰਜ ਦੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਸਾਂਸਦ (ਸਾਧੂ ਯਾਦਵ) ਬੇਤੀਆ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਲਾਲੂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਾ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਦੀ ਸਾਂਸਦ ਬਣੀ ਕਾਂਤੀ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਚੋਣ ਹਲਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰਾਕਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਆਏ ਮਹਾਬਲੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਲਾਲੂ ਨੇ ਆਰਾ ਅਤੇ ਨਵਾਦਾ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦੋਸਤੀ ਲਈ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਗਫਾ ਤੋਂ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਦੇ ਮਹਾਂ ਦਲਿਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਹਾਨਾਬਾਦ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਸਦ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਗੋਪਾਲਗੰਜ ਦੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਸਾਂਸਦ (ਸਾਧੂ ਯਾਦਵ) ਬੇਤੀਆ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਜੇ ਲਾਲੂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਾ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਦੀ ਸਾਂਸਦ ਬਣੀ ਕਾਂਤੀ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਚੋਣ ਹਲਕਾ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਰਾਕਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣੀ

ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਆਏ ਮਹਾਬਲੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਲਾਲੂ ਨੇ ਆਰਾ ਅਤੇ ਨਵਾਦਾ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦੋਸਤੀ ਲਈ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ.-ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਗਠਜੋੜ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਭਰੋਸਾ

ਲੋਕ ਜਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਯਾਦਵ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸੂਤਰ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ)-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਥੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਲਾਲੂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ.-ਐਲ.ਜੇ.ਪੀ. ਗਠਜੋੜ ਦਾ ਅਡਵਾਨੀ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਸਲਿਮ ਰਵਾਈਆ ਹੈ, ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਲਾਲੂ-ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਦੀ ਜੋੜੀ ਜੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਵਲੋਂ

ਬਿਹਾਰ ਲਈ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਰੇਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਚ ਨਿਖਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਾਸਾਰਾਮ ਵਿਚ ਮੀਰਾ ਕੁਮਾਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਅਤੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੇੜ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਜਿੱਤੀ ਸੀਟ ਬਕਸਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਵੀ ਬਹੁਕੋਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਵਿਚਾਲੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਬੋਝਾ ਸੌਖਾ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੇੜ ਵਿਚ ਬਸਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੇਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿਆਸਤ

ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਰ ਭੰਨ ਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿੱਤਣਾ ਚਹੁੰਦੀ।

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਪੇਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵੇ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਭਾਂਡਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਰ ਭੰਨ ਕੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿੱਤਣਾ ਚਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਔਕੜਾਂ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਮੁੜ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਲਿਖਤੀ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ

ਕਰੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਕੁਝ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸੂਬੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਥੇ ਵੀ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਜੁਆਬ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਜੋ 31 ਮਾਰਚ 2009 ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ

ਰਿਪੋਰਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੁੜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲੈਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜਾਬਤੇ ਉੱਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ਉਠਾ ਸਕੇਗੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਮ ਨੌਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਚੋਣ ਮੀਟਿੰਗ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ

ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਰਵਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੰਗਲ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਵਧ ਗੱਡੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਦੋਂ ਸ. ਬਿੱਟੂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਨਹੀਂ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਭਿੱਖੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸਥਾਨਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿਖੇ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਜਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ, ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ 'ਚ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਸਕਣ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਤੇਜ਼

ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬਘਰ 'ਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ

ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਮਲਕੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਜਵਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇਜ਼ਬਾਨ ਸਿੰਘ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ (ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ) ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜਥੇ ਨੇ ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਤਿਰਫ਼ੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

*ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸਾਨ ਹੁੰਦਾ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ-ਬਾਲ ਠਾਕਰੇ
-ਫਿਰ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅੱਗਾਂ ਲਾਉਣ ਤੇ ਭੰਨ ਤੋੜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੌਣ ਕਰਦਾ?

*ਬਾਦਲ ਸਮੇਤ 11 ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ

-ਕਈ ਵਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ, ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਹੀ ਡਰਾਉਂਦੇ ਆ।

*ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਅਕਾਲੀ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ-ਯੂਥ ਆਗੂ
-ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡ ਕੇ ਅਤੇ ਬੂਝਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਕੇ।

*ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਰਿਆਣਾ ਵਲੋਂ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

-ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ?

*ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ।

-ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ! ਐਫ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਡਰੱਗ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਐ।

*ਹੀਰ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਨਾਂ

-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜ਼ਰੂਰ ਕੈਦੋ ਦੇ ਕੋੜਮੇ 'ਚੋਂ ਹੋਣਗੇ।

*ਟਾਈਟਲਰ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ-ਕੇ.ਪੀ.

-ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿਆਂ ਮਿਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਣੀ।

*ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੋਅ?

-ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੌਣ ਕਰਵਾਏ?

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

Toll Free No. (866) 933-3038

*ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਬੇਜੋੜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। *ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ। *ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਪੰਜਾਬੀ/ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟਰੇਨਰ। *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਦਦ। *ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ। *ਦਸ ਸਪੀਡ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸਪੀਡ ਨਿਊ ਮਾਡਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟਰੇਨਿੰਗ। *ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Call: Kashmir Singh

916-564-3455

4585 Pell Dr. Sacramento CA, 95838

For Honest and Reliable Real Estate Services

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸੌਦਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Specializing in
Bank Repo. And
short sales.

Nand S. Brar
Broker Associate
DRE Lic No: 01816328

(916) 501-3974

(916) 344-5453

Email : nandsbrar@gmail.com, www.westcorealty.com

Reliable and Experienced Real Estate Professional

ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਫੋਨ: 209-815-1869

*Bay Area*Tracy *Manteca * Lathrop * Weston
Ranch*Stockton *Lodi *Elk Grove *Sacramento *Modesto
*Turlock *Brentwood *Antioch * Oakley *Discovery Bay

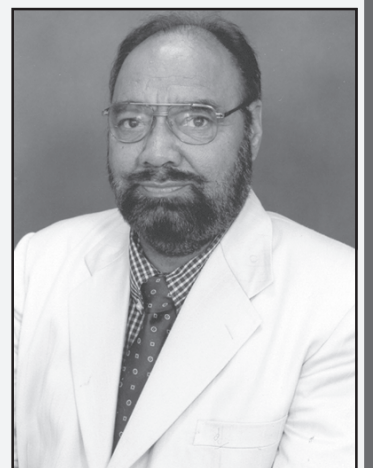
We Specialize in Bankowned,
Foreclosure and Short Sale Homes

ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ
ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Do Loan Modification and Credit
Repair to Save Your Home From
Foreclosure

Rent 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
Rent 'ਤੇ ਘਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ

Right Time To Buy For Investors
And First Time Home Buyers

Gurbans Singh Gill
Realtor

11 Years Experience in Real Estate
e-mail: gurbans@gotracy.com

Fax: 209-836-0706

www.gotracy.com

Gurbans Gill 209-815-1869

ਚੋਣਾਂ: ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤਾਅਨੇ-ਮੋਹਣੇ ਭਾਰੂ

ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਅਡਵਾਨੀ ਵਾਂਗ ਸਿਰਫ ਬੋਲਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੰਧਾਰ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਕਾਂਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁੱਢਲੀ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕਮਾਂਡੋ ਭੇਜੇ, ਆਪਣਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਤਿੰਨ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤਿਵਾਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਨੇ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਨਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਅਡਵਾਨੀ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ 1180 ਨਿਹੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਨਬਰ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਸਨ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਕੇ.

ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵਗੌੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਨਹੀਂ ਗੁੱਡੀ ਕਾਂਗਰਸ ਕਹਾਂਗਾ। ਇਕ ਚੋਣ ਜਲਸੇ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਉਮਰ ਬਾਰੇ ਮੇਰੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਕਹਾਂਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਇਸ ਤਾਜ਼ਾ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਬੇਹੁਦਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੁੱਢੀ ਜਾਂ ਗੁੱਡੀ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਬਲਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਔਰਤ ਕਹਿ ਕੇ ਨਵਾਂ ਵਿਵਾਦ ਛੇੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਵਾਡਰਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਜੋ ਖੁਦ ਨੂੰ ਜਵਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਣ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 125 ਸਾਲ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਬੁੱਢੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹਾਂ? ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਨੌਜਵਾਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਹਨ।

ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੇ ਇਸ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਚਿੜ੍ਹ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਸੀ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਤੁਲਤ ਤੇ ਪਾਏਦਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾਂਹਪੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਭੇਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅਜੋਕੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ।

ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਣਡਿਠ ਕੀਤੀ: ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ

ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਵੰਬਰ 84 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾ "ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ" ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਲਬੰਗਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਭੀੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਦੇ ਨਿਭਾਏ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹੈ।

ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਟੈਕਸੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੁਲਬੰਗਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਵੇਖੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ "ਖੂਨ ਕਾ ਬਦਲਾ ਖੂਨ" ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੋਤਲਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਉਸਨੇ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਭੀੜ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚੋਂ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਜਲ ਰਿਹਾ ਟਾਇਰ ਪਾਉਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਜ਼ੂਮ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਰਿਹਾ

ਸੀ। ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨੇ ਜਲ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੀਖਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਕਿ ਭੀੜ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਲੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਦਸੰਬਰ 2008 ਵਿਚ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਦੀ ਟੀਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਨੂੰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਸਨੇ ਇੱਕਦਮ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ. ਰਤਨ ਸੰਜੇ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਟੀਮ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਟੀਮ ਨੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਬਿਆਨ ਨਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਐਸ ਪੀ ਰਤਨ ਸੰਜੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ 'ਤੇ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਨੀਯਤ ਨਾਲ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਆਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਏਜੰਸੀ ਸੱਚ ਨੂੰ ਭਾਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 84 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਖਣਗੇ।

5 PIECE BEDROOM SET

INCLUDES: • FULL/QUEEN HEADBOARD • 2 NIGHT STANDS • DRESSER • MIRROR

\$299⁹⁹ +TAX

\$399⁹⁹ +TAX

\$599⁹⁹ +TAX

7 PC. FARMHOUSE

\$199⁹⁹ +TAX

DINING SETS

\$299⁹⁹ +TAX

3 PC. OAK COFFEE TABLE

\$69⁹⁹ +TAX

BUNKBED (MATTRESS INCLUDED)

\$299⁹⁹ +TAX

IRON CANOPY BED

\$279⁰⁰ +TAX

SOFA TURNS INTO SECTIONAL

\$699⁹⁹ +TAX

SOFA & LOVESEAT

\$549⁹⁹ +TAX

SOFA BED

\$169⁹⁹ +TAX

ROLL AWAY BED

\$119⁹⁹

CHESTS

4 DRAWER **\$49⁹⁹** +TAX
5 DRAWER **\$59⁹⁹** +TAX
6 DRAWER **\$69⁹⁹** +TAX

Why Pay Retail!

Liquidation Outlet

Only 15 Minutes From Manteca

Wholesale • Retail

\$999⁹⁹ +tax

\$399⁹⁹ +tax

\$59⁹⁹ +tax

\$379⁹⁹ +tax

\$189⁹⁹

\$399⁹⁹

Quality Bedding at Low Prices! - Mattresses for less

Rebuilt Set

Twin Set.....**\$99.99** +TAX
Full.....**\$129.99** +TAX
Queen.....**\$159.99** +TAX
King.....**\$199.99** +TAX

Pillow Top Rebuilt

Full.....**\$199.99** +TAX
Queen.....**\$239.99** +TAX
King.....**\$299.99** +TAX

Ultra Plush 20 Yr. Manufacturer Warranty

Full.....**\$299.99** +TAX
Queen.....**\$399.99** +TAX
King.....**\$499.99** +TAX

MUST PRESENT AD AT TIME OF PURCHASE. CURRENT SALE ITEMS NOT VALID ON PRIOR PURCHASES.

209-581-9606

1557 Whitmore Ave, Ceres, CA 95307

www.liquidtaion-outlet.com

*ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤਾਂ, ਕੋਈ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ *ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ

ਇੰਡੋ ਯੂ-ਐੱਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਪੰਜਾਬੀ ਚੇਤਨਾ ਦਿਵਸ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ: ਇੰਡੋ ਯੂ-ਐੱਸ ਹੈਰੀਟੇਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਵੀਸਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਅਸ਼ੋਕਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਿਲਮਾ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਗਏ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਚੇਤਨਾ ਦਿਵਸ ਜੋ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ

ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰੋ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਫਿਕਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਉੱਘੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਗਜ਼ਲਗੋ

ਬਿੱਕਰ ਐਸੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪਾਲ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰਾਜ ਬਰਾੜ, ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ ਤੇ ਪਿਸ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ. ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਨ,

ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰਿ. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਮਹਿਤਾਬ ਬਰਾੜ, ਆਜ਼ਾਦ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਰਾਣੀ ਦੇ ਗੀਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ “ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ” ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੁੜੀ ਸ਼ਖਸ਼ਅਤ ਗੁੱਡੀ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਪਿਸ਼ੋਰਾ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਰਫ ਗਿੱਲ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਸੁੱਖੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਦਲਜੀਤ ਰਿਆੜ, ਸ਼ਾਹਗੀਰ ਗਿੱਲ,

ਕਰਨਲ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਹੈਰੀ ਗਿੱਲ, ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ, ਨਿੱਤਰ ਬੁਦਰਜ਼, ਪਾਲ ਕੈਲੇ, ਮੇਜਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਲਿਕਰ ਕਿੰਗ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪਰਦੀਪ ਮਿਨਹਾਸ, ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸੈਲਮਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਰਤੂਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਸਟਾਕਟਨ ਤੋਂ ਮਿਸਜ਼ ਮ੍ਰਿਗਇੰਦਰ ਪੰਧੋਰ, ਤ੍ਰਿਪਤ ਭੱਟੀ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਫੀਨਾ, ਗੁਰਦੀਪ ਬਰਾੜ ਤੇ ਹੋਰ ਉੱਘੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿੱਤਰ, ਨਿਰਮਲ ਗਿੱਲ, ਅਜੀਤਪਾਲ, ਹਰਪਾਲ ਸੰਧੂ, ਰਜਿੰਦਰ ਬਰਾੜ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਫ਼ੌਨ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਕਰੇ-ਜ਼ਰਦਾਰੀ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਔਡਿਆਂ ‘ਤੇ ਫ਼ੌਨ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਸੂਸੀ ਜਹਾਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਦੇਵੇ, ਅਸੀਂ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਕਰਾਂਗੇ। ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਹਮਾਇਤ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਲੜਨ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ 1 ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੇ।

ਜੈਪੁਦਾ ਨੇ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ‘ਤੇ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਲਾਇਆ ਇਲਜ਼ਾਮ

ਲਖਨਊ: ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਰਾਮਪੁਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੈਪੁਦਾ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਪਾ ਨੇਤਾ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ‘ਤੇ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਲੰਘੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਵਰਗੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ

ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਬਾਰੇ ਜੈਪੁਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਰਾਮਪੁਰ ਲਿਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜੈਪੁਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ਼ਾਂ-ਕੱਢੀਆਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਕ ਔਰਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੀ ਜਿਹੜੇ ਆਜ਼ਮ ਖਾਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਰਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਸੰਸਦੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ। ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਕਾਲੇ ਝੰਡੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਾਇਮੰਡ ਹੋਅਰ ਕਟਿੰਗ ਸਲੂਨ

ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਸਮਾਰਟ ਹੋਣਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵਧੀਆ ਦਿਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਹੋਅਰ ਕਟਿੰਗ ਤੇ ਆਪਣੀ ਦੱਖ ਹੋਰ ਸੋਫਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਜ ਹੀ ਮਿਲੇ ਮਿਸਟਰ ਟੋਨੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਡੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਯੂ ਕੇ, ਅਮਰੀਕਾ ਕੁਆਲੀਫਾਈਡ ਬਾਰਬਰ ਨੇ।

TONY

26655 Mission Blvd.
Hayward, CA 94544

For men, women & Children

Make-up
Hair cut
Perm
Hair stylist
Color
Facial, Threading
Bridal Make-up
Body Art (Henna)

Wednesday thru Monday 10 am to 7pm,
Sunday 11 am to 6.00 pm Tuesday closed

Ph: 510-582-2472 Cell: (510) 825-0820

REAL ESTATE & LOANS-HOME/BUSINESS

We Specialize in Bay Area, Sacramento and Central Valley

PARMINDER DEOL Call: 925-980-1279

JIWAN SINGH Call: 916-759-1923

ਪਰਮਿੰਦਰ ਦਿਓਲ 925-980-1279
forhomes@yahoo.com

Best Time to Buy Bankowned, Foreclosure and Short Sale Properties

RESIDENTIAL, BUSINESS
AND COMMERCIAL
PROPERTIES AND LOANS

ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ
ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ
ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ
ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ
ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ
ਸੌਖਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕਿਰਾਏ
ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Homes Loans

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਲੋਨ 3% ਡਾਊਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। -ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਮੈਂ ਜਿਸ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਘਰ ਲਈ ਲੋਨ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ 10,000 ਡਾਲਰ ਵੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਝੱਟਪਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। -ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ

Purchase home with
3.5% Down FHA

Direct Mortgage Lender LOW RATES

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
916-759-1923

Best Rates/Quality Service

ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਲਈ ਲੋਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

WE SPECIALIZE IN SBA & FHA FROM DIRECT LENDERS AND MAJOR BANKS

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: 408-598-9605, 209-996-1681

UNITED MORTGAGE & REALTY

Self Employed OK First Time Home Buyers OK
Bank Owned Properties

ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ ਵਿਚ ਅਮਨ ਸੰਧੀ ਟੁੱਟਣ ਕੰਢੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸਵਾਤ ਵਾਦੀ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਅਮਨ ਸੰਧੀ ਟੁੱਟਣ ਕੰਢੇ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਵਲੋਂ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅੱਖੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਵਾਦੀ ਵਿਚਲਾ ਆਪਣਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੈਂਪ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਵਾਤ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਨਿਫਾਜ਼-ਏ-ਸ਼ਰੀਆ-ਏ-ਮੁਹੰਮਦੀ ਦੇ ਮੌਲਾਨਾ ਸੂਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਰਹੇ, ਸਿਰਫ ਖੇਤਰ ਵਿਚਲਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੈਂਪ ਬੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਥੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਵਾਤ ਵਿਚ ਮੁੜ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 6 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਜੋ ਸੰਧੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ ਹਨ। ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਛੇਤੀ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 7 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ।

M.K. Nijjar DDS Ruchi Nijjar DDS

Laser Dentistry
No shots, No Drill,
No Pain.
Family Dentistry
Cosmetic Dentistry

*Esthetic Crowns, Bridges &
Dentures Teeth Whitening * Oral
Surgery Root Canal Treatments
Treatments & Prevention of Gum
Diseases New Patients &
Children Welcome*

510-794-7058

WWW.DRNIJJAR.COM

(Across From Washigton Hospital & Bart)
1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

Attention Business Owners!!

Are You Worried About Your Business When You're Not There?

Are Worries Keeping You Awake?

Watch Your Business AnyTime Any Place.

NO PAYMENTS

For A Free Estimate
Call Sidhu 209-495-3905

For 3 Months

Financing & Lease Options For
12, 24, 36 Months Available.

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ, ਸਹੀ ਕੰਮ

**ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਬਿਜਨਸ 'ਤੇ ਸਿਕਿਊਰਟੀ
ਸਿਸਟਮ ਲਵਾਓ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਜਾਓ**

DVR UNLIMITED

Sidhu 209-495-3905

www.dvrunlimited.com

ਵਹਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ, ਵਰਿਆਮ ਇਕੇਲਾ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ॥

**ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਡਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ
ਦੀ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ**

ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਸੈਣੀ

Sunny Dhoorh

Vice Chairman of Democrat Party, Kent County (Michigan),
President, Punjabi Cultural Society Of Michigan
Member, Central Committee Michigan Democrat Party
1541 Winterwood Dr. NE, Grand Rapids, MI 49525

ਕਵੀ ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਣਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ): ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਉਘੇ ਕਵੀ ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਸੁਸਾਣਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਅਪਰੈਲ ਫੁਲ ਬਣਾ ਇਸ ਫਾਨੀ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਇਥੇ ਹੈਨ੍ਹਵਰ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ

ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ

ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰ ਤਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਇਦ ਤਕਲੀਫ਼ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਲਗੇ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਡਿਗ ਪਏ। ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਈ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ, ਅੰਬੂਲੈਂਸ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ ਪਰ ਭੋਰ ਉਡ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਵਡਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਸੀ ਜੰਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇ ਪੁਤਰ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪੁਤਰ ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਧੀਆਂ ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਲਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਇਕਾਈ ਦੇ ਇਕ ਆਗੂ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ ਨੂੰ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ 8 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿੱਤਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਪਿੰਡ ਤਲੂਣ ਵਿਚ 1940 ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ ਪਤਾਰਾ ਜ਼ਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੀ.ਏ. ਬੀ ਐਡ ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਜੁਟੇ ਰਹੇ। 1984 ਵਿਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਪਾਸ ਆਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਆ ਵੱਸੇ। ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਵਧੀਆ ਕਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਉਲਫਤ ਬਾਜਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਟੀਕਾ ਆਰੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਹਫਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਇਕ ਅਣਬਕ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ 16-16 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਬਕਾਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਉਂਦੇ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ' ਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿੱਤਰ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀਆਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੁਰ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਾਹਿਤਕ ਮਿਲਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਅਜੇ 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨਵੀਸ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ 9ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਸ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਹੁਰਾਂ ਦਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, 'ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਸ ਇਨਾ ਕੁ ਹੀ ਸਬੰਧ ਸੀ? ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅਸੀਸ

ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾਸ਼ੋਭ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ।'

ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਸ. ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਉਚੇਰਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਏ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗੀ ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਸਨ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਫੇਫੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਤਕਲੀਫ਼ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪੁਛਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਕਲੀਫ਼ ਕਈ ਚਿਰ ਤੋਂ ਹੈ, ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਦਵਾ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਚ ਕਈ ਚਿਰ ਤੋਂ ਟਿਕਾਓ ਹੈ। ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਸਮਾਂ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਬੈਠੇ, ਮੇਰਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁਛਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਖੁਦ ਕਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕਿਤੇ ਚਿਤ-ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਇਹ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਜਾਣਗੇ? ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋ ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਨ ਲਈ ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰੋ. ਰਮਦੇਵ ਤੋਂ ਤਾਂ ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਲਈ ਪਰ ਖੁਦ ਨਾਂਹ ਕਰਕੇ ਤੁਰਦੇ ਬਣੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ:

ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਲੈਣ ਦੇਣ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ
ਟਹਿਲ ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ ਹੈ:
ਮੌਤ ਮੁੜ ਗਈ ਦਰ ਤੋਂ ਖਾਲੀ
ਮੈਨੂੰ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਆਈ ਹੈ।

ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਮੁੜਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਫੜ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ। ਪਰ ਉਹ ਤੇ ਕਹਿ ਗਏ:

ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਲੈਣ ਦੇਣ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ
'ਟਹਿਲ' ਹੁਣ ਦਸ ਤੇਰਾ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ੇਅਰ:
ਰੋ ਪਈ ਸੀ ਰਾਤ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ।
ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ ਬਾਤ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ।
ਦਿਨ ਸ਼ਗਨਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਚੇਤੇ ਔਜ
ਨਰਕ ਬਣੀ ਬਰਸਾਤ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ
ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਡੱਸ ਗਈ ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਆ ਕੇ
ਬਣ ਗਈ ਬਦਜਾਤ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ।

ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਆਸਾਨ ਹੋਣਾ

ਅਜੀਬ ਹੈ ਹਰ ਇਕ ਕੰਮ ਦਾ ਆਸਾਨ ਹੋਣਾ,
ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣਾ।
ਪਲਦੀ ਹੈ ਵਫ਼ਾ ਹਨੁਰੇ ਦੀ ਬੁਕਲ ਵਿਚ ਵੀ
ਆਸ਼ਕੀ ਹੈ ਹਨੁਰਿਆਂ ਦਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਹੋਣਾ।
ਟੁਟੀ ਨੂੰ ਮੁਦਤ ਹੋ ਗਈ ਕੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ
ਅਜ ਵੀ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਕਾਫ਼ਿਰ ਦਾ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਾ।
ਗਲਾਂ ਨਾਂ ਕਰੇ ਕਬਾ ਲੰਮੀ ਹੈ ਬੁਜ਼ਦਿਲੋਂ
ਦਿਲ ਦੀ ਸਾਈ ਦਿਉ ਜੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਣਾ।

ਕੀ ਕਰੀਏ

ਦਿਲ ਬਿਨਾ ਦਸਤਜਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਅਸ਼ਕ ਬਿਨ ਪੇਸ਼ੇ ਆਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਮੁੜ ਗਈ ਆ ਕੇ ਮੌਤ ਦਰ ਤੋਂ ਖਾਲੀ
ਸ਼ਰਮ ਜੋ ਆਈ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਗੁੰਝ ਗਈ ਕੁਰਾਨ ਸੱਚ ਦਾ ਘਰ ਨੇ
ਬਿਨ ਹਕੀਕਤ ਕਿਤਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਜਨਕ ਪੁਤਰੀ ਮਸੂਮ ਜੇਹੀ ਸੀਤਾ
ਰਾਮ ਕੀਤੀ ਖਰਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਸੰਤ ਸਾਕੀ ਪਿਲਾਣ ਪਾ ਕੇ ਪਾਣੀ
ਬੋ ਇਮਾਨ ਹਨ ਜਵਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਰੰਗਲਾ ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਗੰਦ ਭਰ ਗਿਆ
ਦਸ ਹੁਣ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ
ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਲੈਣ ਦੇਣ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ
ਟਹਿਲ ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਕਰੀਏ

ਲੋਕ

ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਨ ਧੌਕੇ ਲੋਕ
ਖੁਦ ਹਨ ਚੋਰ ਉਚਕੇ ਲੋਕ
ਮੰਦਰ ਮਸਜਿਦ ਭਾਲਣ ਰਬ
ਭੌਂਦੇ ਕਾਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਲੋਕ
ਹਾਕਮ ਅੰਦਰ ਬੋਲੇ ਚੋਰ
ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਨ ਨਿਹੱਕੇ ਲੋਕ
ਅਜ ਤਾਈਂ ਨਾ ਆਏ ਰਾਸ
ਚੁੱਗਲਾਂ ਦੇ ਜੋ ਚੱਕੇ ਲੋਕ
ਭਵਕਣ ਝੱਟ ਭਬੁਕੇ ਵਾਂਗ
ਐਨੇ ਫਿਰਦੇ ਅਕੇ ਲੋਕ
ਟਹਿਲ ਅਸਾਡੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖ
ਰਹਿ ਗਏ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਲੋਕ

Kash Fabrics

The Name You Can Trust

24 ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

Bridal, Boutique & Jewelry

One Stop Shopping Center

29576 Mission Blvd, Hayward, CA 94544 Phone: 510-538-1138

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ

ਸਾੜੀਆਂ, ਸੂਟਾਂ, ਲਹਿੰਗਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਟਾਕ ਉਤੇ

ਭਾਰੀ ਸੇਲ* 25 ਤੋਂ 50%

*Sale Ends April 30, 2009

ਸਾਡੀ ਸਪੈਸ਼ਲਟੀ: ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਲਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ ਤੇ ਸੂਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਮੈਚਿੰਗ ਜਿਊਲਰੀ

ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੱਪੜਾ, ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾੜੀਆਂ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਸੂਟ, ਦਰਜਨਾਂ ਰੰਗਾਂ 'ਚ ਪੱਗਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦੋ।

ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ, ਡਰਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਡੀਆਂ- ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਹੈ।

Visit us on the Web at www.kashfabrics.com

ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਦਾ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ

ਖੂਬ ਲੱਗੀਆਂ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਵਿਚ ਰੌਣਕਾਂ ਨੌਵੇਂ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲੇ 'ਤੇ

ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ: 'ਮੇਲਾ ਮੇਲੀਆਂ ਦਾ ਯਾਰਾਂ ਬੇਲੀਆਂ ਦਾ' ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਧਰਤੀ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਮੇਲਾ ਭਰਿਆ ਸੀ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਵਿਚ, ਜਿਥੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਗਦਾ ਇਹ ਨੌਵਾਂ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਲਿਆਂ

ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਅਟਾਰਨੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਨਾਟਕ 'ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ' ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਨੋਆ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਹੇਠ ਖੇਡੇ ਗਏ ਇਸ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ।

ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਦੇ ਮੇਅਰ ਹਾਰਵੀ ਹਾਲ ਨੇ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਨਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਖੂਬ ਤੰਦੂਰ ਤਪਾਈ ਰੱਖਿਆ।

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਵਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਹੈਰੀ ਗਿੱਲ, ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ

ਵੀਡੀਓ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀਡੀਓ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਪੌਪੀ ਭਦੌੜ ਨੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੇ ਰੂਹੋ-ਰਵਾਂ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੇ ਗੋਲਡਨ ਸਪਾਂਸਰ ਸਨ ਆਈ ਐਸ ਡੀ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੰਗਾ ਸਿੰਘ,

ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੰਡ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੜ, ਸੁਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੁੱਡੀਕੇ, ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ, ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀ, ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਡਾ. ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ,

ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ।

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਗਿੱਧੇ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਪੁੱਟਣੀ ਲਾਈ ਉਥੇ ਭੰਗੜੇ ਵਿਚ ਮੁੱਛ ਫੁੱਟ ਗੱਭਰੂਆਂ ਨੇ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਕਰਵਾਈ। ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰੀ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੱਭਰੂ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਗਿੱਧੇ ਤੇ ਭੰਗੜੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਈਟਮਾਂ ਲੈ ਕੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਖੱਟਦੇ। ਮਰਹੂਮ ਗਾਇਕ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਸਾਹਿਗਰਦ ਰਾਜ ਬਰਾੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਸੰਨੀ ਬੱਬਰ ਨੇ ਵੀ ਖੂਬ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਯਾਰੀ ਪਾਲਦਿਆਂ 30-35 ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਲੰਗਰ-ਪਾਣੀ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ ਵਾਲੇ ਪੂੜੀਆਂ-ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੌਜ ਦੀ ਤੀਹ ਸਾਲ ਰਸੋਈ ਸੰਭਾਲਦੇ ਰਹੇ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖਾਣੇ ਦੇ ਵੱਟ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ। ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਕਮ ਦੀ ਹੱਟੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਚਾਹ-ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਪੈਲੇਸ ਵਾਲੇ ਰਫ਼ਪਾਲ

ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕੈਲਾ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਤੋਂ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਇਕ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਸਟਰ ਪਾਂਡੇ ਆਪਣੇ ਹੈਂਡ ਆਫਿਸ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਪਧਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਕਿਸ਼ਨ ਬੱਬਰ, ਸਿੰਮੀ ਮਾਵੀ, ਗੁਰੂਜੋਧਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਥ ਵੰਡਾਇਆ। ਓਮਨੀ

ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁੱਖੀ ਘੁੰਮਣ, ਬਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ (ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ), ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਛਿੰਦਾ ਸਿੰਘ ਉਪਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੜ, ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਣਕੂ, ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਕਿਸ਼ਨ ਬੱਬਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਡਵਾਰੀਫਾਰ। ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿਚ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਧੀਦੇ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਗੀ, ਧਰਮਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਖੋਖਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਰਾਜੂ ਸਿੰਘ ਜੱਸੜ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਦਿੱਲੀ ਪੈਲੇਸ), ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਸੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਕੂਨਰ, ਲਾਲੀ ਕੂਨਰ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲੀ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ।

ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਿਆ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ: 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ

ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਤੇ ਮਾਨ ਦਲ ਨੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਲੀਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਰਦਾਨਣ ਵਿਚ ਗ਼ਲਤਾਨ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡਾ. ਸਿੰਘ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਟੈਂਡ ਤੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮੁੱਚੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਨਕਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਵਿਸਾਖੀ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਰਾਜੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤੇ ਭਰਤੀ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ

ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ਤਵਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਹਿਨੀ ਕਾਦਵਰੀ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕੰਪੇਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਿਰਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਉਪਰੰਤ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਲੂੰਗੜਾ ਜਿਹਾ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਲੈਣ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਖੂਨ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਕਤਰੇ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਪਰਚਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਇਕ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਅਤੇ ਬਾਣਾ ਲੰਬੀ ਦੇ ਐਸ ਐਚ ਓ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਬਦਲੇ ਅਜਿਹੇ ਰਗੜੇ ਕੱਢੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਡੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਪਟਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕਸ਼ਾਫ਼ ਕੀਤਾ

ਕਿ ਜਿਥੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਬਗ਼ਾਵਤ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਕਈ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਜੰਗਲੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ

ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਹਿਨੀ ਕਾਦਵਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇ ਇਕੱਠ ਤੋਂ ਇਸ

ਕਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਉੱਕਾ ਹੀ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁੰਝਾ ਫੇਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 62 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਬੜੀ

ਜਮਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ '84 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਾਬੀ ਕਿਸ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਵੋਟ ਮੰਗਣ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ, ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਦੋਨਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਂਜਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੇੜਾ ਗ਼ਰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵਲੋਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਾਜਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਕੌਮੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਦਿਆਲ, ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵੰਤਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਧੂ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਮਰੇਡ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ (ਐਮ) ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਆਲੀਕੇ ਆਦਿ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 18 ਅਪਰੈਲ, 2009

ਇਨਸਾਫ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਬਰਾਬਰ - ਇਕ ਮਨੌਤ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦਾ ਸਹੀ ਕਦਮ

ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭਖੀ ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਇਕਦਮ ਢਿੱਲੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਭਾਵੁਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਐਸਾ ਧੁਮਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਪੈਂਤੜੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਖੀਰ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਭਾਰੂ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਇਸ ਲਿਸਟ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਲੇਸ਼ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਘੜਵਾਂ ਸਬੂਤ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਸੱਚੇ ਸੌਦੇ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਇੰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਟੇਢੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਸੌਦੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਭੁਗਤਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅੰਦਰੋਂ ਗਤੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੀ ਭੁਗਤਣਗੇ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਦੈਨਿਕ ਜਾਗਰਣ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲ ਜੁੱਤੀ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਭਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਰ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਰੁਸਤ ਫੈਸਲਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਹੀ ਭਲਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੇਗੀ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨਿਟ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇੰਜ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਦਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਲਘ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਿਰੋਧ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਫੜ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਹਮਲਾ ਹੋਰ ਤਿੱਖਾ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਕ ਲਹਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਣਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਹਵਾ ਬਣਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਉਂਜ ਇਹ ਇਕ ਇਤਫਾਕ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟੇ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਨੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੀ ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਗਏ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੱਕਤਾ ਜਿਹੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜੰਗ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਮੁਹਿੰਮ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਦਿੱਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪੈਂਤੜਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੁਆਬ ਦੇਣੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਵੀਂ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਕਲ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਫਿਰ ਕੈਪਟਨ ਨਾਲ ਬਣਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਟਿਕਟ ਦੇ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦਿਆਂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਭਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਹੁਣ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ: ਫੁਕਰਿਆਂ ਦੀ ਛਿੱਤ ਪਈ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ “ਉਪਲਬਧੀ” ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ 543 ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 16 ਮਈ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਸਵਾ ਸੌ ਕਰੋੜ ਵਾਲੀ ਵਸੋਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ “ਫੁਕਰਿਆਂ ਦੀ ਛਿੱਤ” ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਨੀ ਦਿਨੀਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗਰਸ ਭਵਨ ਅੰਦਰ ਅਜੋਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਵਲ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਛਿੱਤਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ “ਸਿੱਖ

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਫੁਕਰੇ” ਇਸ ਛਿੱਤਰ ਦਾ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀ ਕੁਝ ਏਦਾਂ ਹੈ ਕਿ “ਸ਼ੇਰਾਂ ਮਾਰਾਂ ਮਾਰੀਆਂ-ਗਿੱਦਤ ਕਰਨ ਕਲੇਲੀ”

ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬੜਾ ਵਡਿਆ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਭਾਗ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚੁਣਨ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਸਲਾਹ ਕੇ ਅਨੇਕ ਗੁੰਝ ਲਿਖ ਮਾਰੇ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਪੱਛਮ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਜੇ ਦੇਖਣੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੋਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਈ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ 61 ਸਾਲ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਪਾਤਾ ਏਨਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੋਰਜ਼ੁਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਮੁਹਾਰੇ “ਸਭਿਆਚਾਰ” ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ

ਅਖ਼ਬਾਰ ਭਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਚੋਰ-ਬਾਜ਼ਾਰੀ, ਠੱਗੀ,

ਕਤਲੇਆਮ, ਕੈਂਸਰ ਜਿਹੇ ਰੋਗ ਪਨਪ

ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ

ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਜਿਹੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਧਾਤ ਦਾ

ਬਠਿੰਡਾ ਵਰਗੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ

ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ

‘ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ

ਉਪਜਦੀਆਂ ਜਿਨਸਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ

ਦੀਆਂ ਕੇਵਲ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼

ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਮੂਨੇ ਲੈ ਕੇ ਤਜਰਬੇ

ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

‘ਤੇ ਮੋਹਰ ਵੀ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ

ਦੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਜ ਰਹੇ ਢੋਲਾਂ ਵਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਧਿਆਨ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਵਿੱਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ

ਪਏ 14000 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਵਲ ਕਿਸੇ ਦੀ

ਨਿਗ੍ਹਾ ਪਈ। ਚੋਣਾਂ ਰਹੇ ਕਿ ਬੇਫ਼ੋਰਜ਼ ਤੋਪ ਸੌਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ

ਮੋਢੀ ਨਹਿਰੂ ਖਾਨਦਾਨ ਦਾ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ

“ਭਾਰਤ ਰਤਨ” ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਖਾਤਾ ਵੀ

“ਲੋਟਸ” ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਬੇਫ਼ੋਰਜ਼ ਸੌਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ

ਮੌਜੂਦ ਸੀ। “ਲੋਟਸ ਬਾਵਾ” ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ

ਨਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਆਪ ਲਿਖੀ ਹੋਈ

ਜੀਵਨੀ “ਮਾਈ ਟਰੱਬ” ਵਿਚ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ

ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਕੌਣ ਫਰੇਲੇਗਾ ਸਵਿੱਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ

ਨੂੰ? ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਹੇਠਲੇ

ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ 20 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜਾ

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਚੋਣ ਵਿਚ ਇਹ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ

ਆਏ ਦਿਨ “ਪ੍ਰੋਬ” ਜਿਹੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ

“ਫੁਕਰੇ” ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਅੰਬਾਨੀ ਜਿਹੇ ਖ਼ਰਬਪਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਰਬਪਤੀਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ

ਵਿਚ ਨੇ। ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 400

ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਘਰ

ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈਲੀਪੈਡ ਹੈ। ਭੁੱਖਮਰੀਆਂ ਅਤੇ

ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ,

ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧਾ

ਕੇ 1.50 ਲੱਖ ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ,

ਸਾਰੇ ਗਵਰਨਰਾਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ

ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ

ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਤਿੰਨ

ਗੁਣਾ ਹੈ। ਕਹਿਣਾ ਏਨਾ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਬੜੇ ਬੇਸ਼ਰਮ

ਨੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅੱਖਰ “ਫੁਕਰੇ”

ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 71 ਕਰੋੜ

ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਤੇ ਸੋਨੀਆ ਦਾ ਬੇਟਾ ਰਾਹੁਲ, ਜਿਹਨੂੰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਸਾਂਭਣ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ

ਹੈ, ਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ ਅੱਠ-ਦੱਸ ਕਰੋੜ ਨਵੇਂ ਵੋਟਰ

ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫਤਵਾ ਦੇ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਸ

ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਣਗੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮੂਰਖਤਾ ਭਰੇ ਨਿਰਣੇ ਉਸ ਦੇ

ਗਿਰਦ “ਕਿਚਨ ਕੈਬਨਿਟ” ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਨਚੇਤ ਬਿਨਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚੇ ਦੇ ਉਹ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਆ ਵੜਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ‘ਚੋਂ ਫੁਲਕਾ ਛੱਕ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਬੀਨ ਵਜਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, “ਬੱਸ ਜੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ ਹੋ ਗਈ।” ਜਿਸ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਦਾਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਢਾਹਿਆ ਗਿਆ, ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਭਗ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਖ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਬਹੁ ਬੇਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਲੁੱਟੀ। ਉਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਇਕ ਡੁਗਡੁਗੀ ਵਜਾ ਕੇ ਇਹ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਗਿਆ ਕਿ “ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲਾਹ ਹੋ ਗਈ।”

ਚੋਣਾਂ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦਾ ਇੰਦਰਾ, ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਵੇਦਿਆ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਚੁਕਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਮਗਰੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਜਿਉਂਦੇ ਸਿੱਖ ਸਾੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਚਿੱਟਾ ਪਾਊਡਰ ਸੁੱਟ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅੱਗਾਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਇੱਜ਼ਤਾਂ ਲੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਲਕੱਤੇ ਤੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉੱਤਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅੱਖਰ ਕਹੇ ਕਿ, “ਇਨ ਸਾਲੋਂ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇ।” ਸਾਰਾ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਹੋ ਹੀ ਤੁੱਕ ਵਰਤਦੇ ਨੇ ਕਿ, “ਜਬ ਬੜਾ ਦਰਖਤ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਧਰਤੀ ਕਾਂਪਤੀ ਹੈ।”

ਪੱਤਰਕਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਿਨੌਣੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਅਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਟਾਲਮਟੋਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜਰਨੈਲ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਵਲ ਛਿੱਤਰ ਸੁੱਟਿਆ, ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ। ਤਰਬੱਲੀ ਮੱਚ ਗਈ ਤੇ ਗੱਲ ਜੁੜ ਗਈ, ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਛਿੱਤਰ ਨਾਲ, ਉਹ ਸੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ, ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਵਾਂ ਛਿੱਤਰਾਂ ‘ਚ ਫਰਕ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਇਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਯਾਦ ਆ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਮੁੱਢ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਬੱਧੇ ਹੋਏ ਮੁੱਢ ਦਾ ਚਰਚਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇਗਾ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੀ ਬੇੜੀ ਤਾਂ ਕਾਫੀ ਡਗਮਗਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ

ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਮਹਿਤਾ) ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਰੇਵਾਲ ਆਦਿ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ ਰੋਲ ਗੱਡੀਆਂ, ਸੜਕਾਂ ਆਦਿ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਸਕੇਰਿਆ। ਕਾਮਯਾਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਦੋ ਕਾਤਲ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਖੁਸ਼ ਗਈਆਂ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਜੜੇ ਪੁੱਜੜੇ ਤੇ ਦੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਫੁਲਕਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਸੀ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮਾਰ ਗਿਆ?”। ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਉੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਘਰਾਣੇ ਵਲੋਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਮਰੱਥਕਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਵੀ ਦਨਦਨਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਬਣ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਹਨ “ਫੁਕਰੇ।”

ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਟੱਕਰ ਹੈ, ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ-ਅਡਵਾਨੀ ਸਮਰੱਥਕ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਸਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਨਾਲ ਕਰਾੜਾਂ ਦੇਸਤੀ, ਕੂੜੇ ਕੂੜੀ ਭਾਏ” ਪਰ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਮਾਇਆ, ਗੱਦੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹੋ ਲੋੜ ਹੈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਮਰਿੰਦਰਕਿਆਂ ਨੂੰ। ਸਾਰੀ ਖਿੱਚ ਹੈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਰਾਜੇ ਬਣਨ ਦੀ। “ਲੋਕਤੰਤਰ” ਪਵੇ ਢੱਠੇ ਖੂਹ ਵਿਚ। ਗਰੀਬੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਪਾਤਾ ਵਧੀ ਜਾਏ ਕੀ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? ਖ਼ੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣ, ਲੋਕ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਰਹਿਣ। ਭਾਵ “ਕੋਈ ਮਰੇ ਕੋਈ ਜੀਵੇ-ਸੁਥਰਾ ਘੋਲ ਪਤਾਸੇ ਪੀਵੇ।”

ਸੰਖੇਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਹੰਢਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਤੀ ਗਰੀਬ ਦੀ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਹੋ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ। ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰੇ ਜਦ ਤਾਈਂ ਆਗੂ ਦੀ ਛਵੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਕਾਮਰੇਡ ਵੀ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਨੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲਾਹਨਤ ਪਾਓ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਨੂੰ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਬੇਬਾਕੀ ਬਨਾਮ ਬਕ ਬਕ

ਲੱਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਜਦੋਂ ਹੈ ਨੂੰ ਸੀ ਖਲੋਣ ਜੋਗੀ,

ਡੀਂਗਾਂ ਕਾਹਤੋਂ ਮਾਰੀਆਂ ਓਏ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭੜੋਲਿਆ।

ਰਾਜ-ਮਦੁ ਵਿਚ ਮਗਰੂਰ ਹੋਏ ਨੇਤਾ ਅੱਗੇ,

ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਦੁੱਖੜਾ ਤੂੰ ਕਾਹਨੂੰ ਸੀ ਫਰੋਲਿਆ।

ਸ਼ੇਖ-ਚਿੱਲੀ ਨਾਲੋਂ ਰੱਤੀ ਘੱਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ,

ਥਾਪੀ ਮਾਰ ਆਖੇ ਜਿਹੜਾ ‘ਮੈਂ’ ਤਾਂ ਝੋਟਾ ਚੋ ਲਿਆ।’

ਪੱਛੋਤਾਵਾ ਪਵੇਗਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੱਲੇ ਵਿਚ ਉਹਦੇ,

ਕੱਢੀ ਮੂੰਹ ‘ਚੋਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜੇ ਪਹਿਲੋਂ ਨੂੰ ਸੀ ਤੋਲਿਆ।

‘ਬੰਨੀ’ ਦੀ ਬੇਬਾਕੀ ਨਿਰੀ ਬਕ ਬਕ ਬਣੀ ਉਦੋਂ,

ਬਾਦਲੀ-ਬਨੇਰੇ ਮੁੜ ਬਹਿ ਕੇ ‘ਤੇਤਾ’ ਬੋਲਿਆ।

ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਿੰਨ, ਖੱਬੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੱਜੇ, ਸਾਡੀ ਬਾਤ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਬਾਤ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਪੁੱਛਣੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਪੀਰ-ਪੈਗੰਬਰ, ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜੇਗਾ। ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਕ ਤਾਕਤਵਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ! ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕੀਏ।

ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਕਤਲ-ਨਾਮੇ ਬਣੇ ਹੀ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਛਾਪੇ ਅਤੇ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਜ਼ਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਤਲ-ਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਚੁੰਧਿਆਹਟ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿਕਨੀ ਚੋਪੜੀ ਹੋਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਹੀ ਜੜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇ-ਖ਼ਬਰ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਤਲ-ਨਾਮੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਹੁੰਦੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ-ਪੱਤਰ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਬਿਜਲਈ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ (ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਰਾ-ਪੱਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ) ਸਾਡੇ ਕਤਲ-ਨਾਮੇ ਹੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੂਠ-ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸਾਡਾ ਖੂਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੁਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਪਿਛਲੇ 62 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੜੀ ਛੱਲੇਦਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਲੁਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹ-ਪਿਆਰ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਨਿੱਜੀ ਮੁਢਾਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਸਤੇ ਲਾਲਚ-ਪੱਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਮਣੇ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁਝਿਕੀ 'ਚ ਫਸਾਉਣ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਇਹ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਟੁਕੜੇ ਸਿਰਫ ਮਨ ਨੂੰ ਭਟਕਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ-ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੁੱਲ ਕੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭੁੱਖ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੇ ਆਟਾ ਤੇ ਸਸਤੀ ਦਾਲ ਦੀ ਸਕੀਮ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦਾ ਚਾਰਾ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ ਸਨ?

ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਲੋਕ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੋਏ ਹਨ? ਇਸ ਦੇ ਰਾਜ-ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮਹਿੰਗਾਈ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਵਗ

ਤੁਰੀ ਸੀ। ਕੀ ਉਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ, ਸਿਰਫ ਸਰਵੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਅੰਗ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਨੱਸ ਮੁੱਦ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਅਡਵਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਫੁੱਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ, ਸਾਰੇ ਧਰਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਪਾ ਕੇ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫਿਰਕੂ ਦਲਾਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨਾ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਕੇਵਲ ਕੁਰਸੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਮੁੜ ਯਾਦ ਆ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ

ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਿਰਸੇ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ ਵੀ ਆਪਣਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜਨਤਾ ਲਈ ਕਈ-ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਸਿਰਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਹੀਂ ਅਪਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਭਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ 'ਅਮਰੀ ਮੁੰਬਈ' ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਤੇ ਪੀਲੀਭੀਤ ਵਿਚ ਵਰੁਣ ਗਾਂਧੀ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲ ਕੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਇਸਾਈਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਕੇ ਜ਼ਹਿਰ ਫੈਲਾਅ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਈ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ 1947 ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਤਦੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਵਲ ਧੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1947 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਜੇ ਵੀ 'ਵੰਡੇ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਲ ਲਲਚਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ 57 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦਿੱਤਾ। ਹਰ ਵਾਰ ਵੋਟਾਂ

ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਕੇਵਲ ਖ਼ਰਚੇ ਦਾ ਬੋਝ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਵੇਲਾ ਬੜਾ ਹੀ ਅਜੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਆਂ ਯਾਰੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਮਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਵੈਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਮੋਰਚੇ, ਨਵੇਂ ਗੱਠਜੋੜ, ਸਿਧਾਂਤਹੀਣ ਭਾਸ਼ਣ, ਮਸ਼ਖਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਲਾਲੂ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾ, ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾ, ਜੋ ਹਰੇਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੀ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੀ ਮਾਇਆ, ਵਰੁਣ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੱਗ ਉਗਲਦੀ ਬੋਲੀ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵੜ-ਵੜ ਕੀਤੇ ਚੋਚਲੇ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਦੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਰਾਮਦੇਵ ਵਰਗੇ ਕਈ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਸਿੱਧੇ-ਅਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਭੁਗਤਣਾ ਆਦਿ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹਨ, ਜੋ ਹਰ ਵਾਰ ਸਾਡੇ ਰਾਜਸੀ ਚਿਤਰਪੱਟ ਉੱਪਰ ਸਾਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਨਾਅ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਕੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਦਿ ਵਿਚ ਲੁਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਇਕ ਵੀ ਨੇਤਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਨੇਤਾ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਜਿਹਾ ਧਨ ਵੀ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਹੀ ਪਿਆ ਲੱਭੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਾਡੇ ਪਿਆਰੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਰਸੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੈ। ਕੁਰਸੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਰਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਇਕ ਪਾਵੇ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਹਨ, ਇਕ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਖੂਨ, ਇਕ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਵੇ ਵਿਚ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ।

ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤਿੰਨ, ਖੱਬੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੱਜੇ, ਸਾਡੀ ਬਾਤ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਬਾਤ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਪੁੱਛਣੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਪੀਰ-ਪੈਗੰਬਰ, ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਨਹੀਂ ਬਹੁੜੇਗਾ। ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਕ ਤਾਕਤਵਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਦਾ! ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖੜੇ ਹਰੇਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕੀਏ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਰਾ, ਚਾਰਾ, ਧਰਮ ਦਾ ਭਰਮ, ਜਾਂ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਭਰਮਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਮਸਲੇ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ 20 ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ, ਮਤਲਬ ਜੀ-20 ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਲੰਡਨ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰਕ ਪਹਿਲ

ਤਪਨ ਭੌਮਿਕ

ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਤਮਾਮ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਰਾਏ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੇ। ਜੀ-20, ਜਿਹੜਾ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ, ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਹਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਜੀ-20 ਦੇ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਿੰਦਾ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਜੀ-20 ਦੇ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮੀਦਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਇਸ ਜੀ-20 ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਮੀਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਹਿਜ਼ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਨਿਹਿਤ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਤਾਂ ਕਰਨੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ) ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਉਭਰਣ ਲਈ 1100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ (ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ.) ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਦਦ

'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੇਟਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਅਸਲ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 36 ਕਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਰਵੱਈਏ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੀ-20 ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਛਾਪ ਛੱਡ ਸਕਣ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀ-20 ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਪੈਰੈਂਸੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸਿਖਰਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ, ਜੀ-20 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਹਿਲ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੀ-20 ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਗੌਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦੇ

ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਸਕਣ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕਾਂ ਮਸਲਨ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਜੀ-20 ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਕੇਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਿਕ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜੁਟਾਉਣ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਿਚਕਿਚਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੂਜਾ, ਇਕ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ. ਨੂੰ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਆਸਾਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ।

ਜੀ-20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦੀ ਅਸਲ ਪਰਖ ਇਸੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੇਟਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਹਾਰਿਕ ਹੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ. ਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਵਿਆਪਕ ਮਸਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮੀਕਰਣ ਦੇ ਪੁਨਰਵਿਵਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਹੁਪਾਰਟੀਕਰਣ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ

ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਹਵਾ ਮਿਲੀ, ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਜੀ-20 ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇਕ ਮਸਲਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਿਵਾਏ ਰੋਜ਼ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਤਰਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਸਲਾ ਵਿੱਤੀ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਦਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪੈਕੇਜ ਕਾਰਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਤੀ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਪੂਰਣ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਦਰਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੀ-20 ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮੋੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਵੀ ਸਮੁੱਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਬੋਧੀ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੀ-20 ਨੇ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ। ਕੀ ਉਹ ਇਹ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਦੋਹਾ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2009 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਣਗੇ? ਇਸ ਨਾਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਪਾਰਕ ਉਦਾਰੀਕਰਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਤਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ।

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਦਿਲ ਠੰਢਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮਰੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਗਜ਼-ਪਚੀ ਕਰਕੇ ਕਾਹਨੂੰ ਸਮਾਂ ਖਰਾਬ ਕਰਾਂ! ਲੇਕਿਨ ਘਰ ਵਤਦਿਆਂ ਹੀ ਖਾਣੇ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਪਰ ਪਈ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਇਕ ਕੋਨੇ 'ਤੇ ਛਪੀ ਹੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਲਿਆ। ਪੂਰੀ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਗ ਫਿਰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋ ਗਿਆ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ, ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੋਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਣੀ ਪਈ। ਇਹ 'ਕੰਮ ਨਿਬੇੜ' ਕੇ ਚੁੱਕ ਲਈ ਕਲਮ! ਇਹ ਮਰੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਕੌਣ ਹੋਏ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਵਦਿਆਂ ਮੈਂ 'ਹੋਊ ਪਰੇ' ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਕਿਹੜੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਕਲਮ ਚੁਕਵਾਈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਤਫ਼ਸੀਲ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਲੜੀਫਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕੁਝ ਕੁਰਖਤ ਲਫਜ਼ ਬੋਲਣੇ ਪਏ।

ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਖਾੜਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਕ ਪੇਂਡੂ ਬਾਪੂ ਸਟੇਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ- “ਭਾਈ ਬੀਬਾ, ਤੇਰਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੜਾ ਐ?” ਕੁੜੀ ਵਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਨਾਂ ਸੁਣ ਕੇ, ਪੈਂਦੀ ਸੱਟੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪਿੰਡ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਹਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਣ ਕੇ, “ਹਾਂ” ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ ਪੇਂਡੂ ਬੋਲਿਆ- “ਅੱਛਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਕਹਿੰਨਾ...” ਮੁੜ ਕੇ ਫਿਰ ਬਾਪੂ ਨੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦ-ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਅਤਾ-ਪਤਾ ਪੁੱਛਿਆ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਹਿਣ ਲੱਗਿਆ- “ਠੀਕ ਐ ਠੀਕ ਐ, ਤਾਂਹੀਉਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਨਾ....!”

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬਾਪੂ, ਗਾਇਕ-ਮੰਡਲੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਟਿਕਾਣੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੀ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਤਾਂਹੀਉਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਨਾ' ਵਾਲਾ 'ਗੁੱਝਾ-ਵਾਕ' ਉਚਾਰੀ ਗਿਆ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਇਸ ਵਚਿਤਰ-ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਖਿੜ ਕੇ ਗਾਇਕ-ਟੋਲੀ ਦਾ ਮੁਖੀ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ- “ਭਾਈਆ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ 'ਕੱਲੇ' 'ਕੱਲੇ' ਦੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣ ਕੇ 'ਤਾਂਹੀਉਂ ਮੈਂ ਕਹਿੰਨਾ' ਵਾਲਾ ਫਿਕਰਾ ਬੋਲੀ ਜਾਨੈਂ। ਹੁਣ ਜਰਾ ਤੂੰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇ ਕਿ ਤੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਨਾ ਐ?” ਬੜੇ ਇਤਮੀਨਾਨ ਨਾਲ ਮੁੱਛਾਂ ਸਵਾਰਦਿਆਂ ਬਾਪੂ ਬੋਲਿਆ- “ਮੈਂ ਏਹੀ ਕਹਿੰਨਾ ਵਾ ਕਿ ਐਨੇ ਸਾਰੇ ਕੰਜਰ ਇਕੋ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ!”

ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ 'ਮੈਟਰ' ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਏ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁਸੈਲੇ ਲਫਜ਼ ਬੋਲਣੇ ਪਏ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਵੇਦਨਾ, ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਬੀਤੀ 14 ਮਾਰਚ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਰਹੀ ਫਲਾਈਟ 'ਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਆਪਣੇ ਲਾਗਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਲਈ ਹੋਈ ਟੈਕਸੀ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਵਾਟ ਸੀ.ਡੀ. ਪਲੇਅਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਸੀ।

ਪਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀਉਂ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸਨੇ ਡੈੱਕ ਔਨ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾਕਾਰ, ਜੋ ਕੁਝ ਅੱਜ ਕਲ 'ਗਾ ਰਹੇ' ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਮੌਰਤਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ-ਵੱਸ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਮੈਂ, 'ਧੜਕ ਧੜਕ-ਦੜ੍ਹ-ਦੜ੍ਹ' ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਸਾ ਵੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਹੁਣ

ਲੱਜ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਡੋਬੀ, ਇਹਨਾਂ ਪਿਉਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਭਾਈਆਂ!

ਗੱਡੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦਾ? ਕਸੀਸ ਜਿਹੀ ਵੱਟ ਕੇ ਮੈਂ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸਵੇਰੇ, ਬਿਨਾਂ ਗੀਤ ਵਜਾਇਆਂ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੁੜਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਪੈ ਗਈ?

“ਹੁਣ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਐ!” ਬੇ-ਪ੍ਰਵਾਹੀ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ‘ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਾਂ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕੋਫੀ ਦਾ ਕੱਪ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ!’ ਮੇਰੀ ਇਸ ਬਿਨ-ਮੰਗੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਣ-ਸੁਣੀ ਕਰ ਛੱਡਿਆ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੱਲ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਦਫਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਬਰਾਤ ਨਾਲ ਗਏ ਹੋਏ ਦਾ ਮੇਰਾ ਬਰਾਤ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਇਸੇ ਗੱਲੋਂ ਪੰਗਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਡੈੱਕ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਿਦ ਨਾਲ, ਬੱਸ ਬੈਕ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੇਰਾਂ 'ਚ ਫਸਾ ਲਈ। ‘ਤੂੰ-ਤੂੰ ਮੈਂ ਮੈਂ’ ਤੱਕ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਉਦੋਂ।

ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਕਿਆ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮਾਯੂਸ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਆਖੇ ਤੋਂ ਉਸਨੇ

ਲਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕੋਈ ਸੁਣਨਯੋਗ ਗਾਣੇ ਵੀ ਲਾਏਗਾ ਹੀ। ਲੇਕਿਨ ਮੇਰੀ ‘ਆਸ’ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਵੀ ਬੂਰ ਨਾ ਪਿਆ! ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਤਾਂ ਰਾਮਕਲੀ ਅਨੰਦ ਵਿਚ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ‘ਏ ਸ੍ਵਣਹੁ ਮੇਰਿਹੋ’ ਆਖਦਿਆਂ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੋਇਐ- ‘...ਸਾਚੇ ਸੁਨਣੇ ਨੇ ਪਠਾਏ ਸਰੀਰਿ ਲਾਏ ਸੁਣਹੁ ਸਤਿ ਬਾਣੀ।’ ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਤਿਬਾਣੀ ਦੀ ਜਗਾਹ ‘ਮਿਸ ਪੂਜਾ’ ਦੀ ਬਕਵਾਸ ਸੁਣਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ।

ਨਾਕੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਾਲਕ ਇਸ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅਪਾਰ-ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ! ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼, ਮਾਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਭਾਂਡਾ!! ਪਰ ਇਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੋਇਐ ਮਨੁੱਖੀ ਗੰਦ-ਮੰਦ!!!...ਕਹਿਰਾਂ ਦੀ ਬਦਬੂ, ਸਤ੍ਹਿਆਂਦ ਮਾਰਦਾ ਮਲ-ਮੂਤਰ। ਜਿਸਨੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਚਾ ਠੀਕਰ ਬਣਾ ਹੋਇਐ। ਜਿਹੜੇ ਬੇ-ਹੱਦ ਇਖਲਾਕਹੀਣੇ, ਨਿਸੰਗ ਅਤੇ ਕਾਮ-ਭੜਕਾਊ ਫਿਕਰੇ, ਇਹ ਗਾਇਕ ਕੁੜੀ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ‘ਬੇ-ਹਯਾ ਲੇਖਕ’ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੁੱਝ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

ਬਤੌਰ ਮਾਸੂਕ, ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਹਿੱਕ ਬਾਪੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਜ ਜਾਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਬੁੱਧੂ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ, ਅੱਠ ਵੱਜ ਕੇ ਪੱਚੀ ਮਿੱਟ ‘ਤੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਜ਼ਰੂਰ-ਬਰ-ਜ਼ਰੂਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਗੀਤ ਵਿਚ ਪੂਜਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਹਣਾ ਮਾਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ‘ਤੇ ਗੇੜੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦੇ? ਕੀ ਹੁਣ ਪੈਟਰੋਲ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ? ਅਗਲੇ ਗੀਤ ਵਿਚ ਹੁੱਬ-ਹੁੱਬ ਕੇ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਯਾਰ ਬੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ.’ ਰਾਹੀਂ ਪਿਆਰ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਦੀ ਹਾਂ। ਇਕ ਉੱਖਲ ਜਿਹਾ ਗਾਇਕ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਤਰਲਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਕਿ ਭਾਬੀ ਮੇਰਾ ਜੀ ਕਰਦੇ ਕਿ ਕੋਈ

ਘੋਲ ਕੇ ਪੀਤੀ।

ਧਰਮ ਅਤੇ ਆਚਾਰ ਤੋਂ ਡਿਗ ਕੇ, ਹਾਏ! ਕੁਟਲ ਅਪਣਾਈ ਨੀਤੀ।

ਜਿਵੇਂ ਅਚਲ ਬਟਾਲੇ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਚਿੱਧੀਆਂ-ਸਿੱਧੀਆਂ ਦਿਖਲਾ ਰਹੇ ਭੰਗਰ ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਲਾਹਣਤ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ- ‘ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਭੰਗਰ ਨਾਥ ਤੇਰੀ ਮਾਉਂ ਕੁੱਚੀ ਆਰੀ’ ਰਾਹੀਂ ਲਲਕਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਵਰਤਮਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਚਰਤਾ ਅਤੇ ਇਖਲਾਕਹੀਣਤਾ ਦਾ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਅਤੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ- ਧੀਆਂ ਵਾਲਿਉਂ, ਭੈਣਾਂ ਵਾਲਿਉਂ, ਧੀ-ਭੈਣ ਦੀ ਲਾਜ ਬਚਾਵੇ!

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜੋੜ ਮੇਲਾ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ-ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ‘ਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣਾ ਰਹੀਆਂ ‘ਨਾਭੇ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ’ ਦਾ ਬਾਪ, ਰਾਈਫਲ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮੀ ਗਾਇਕਾ ਲਤਾ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ ਨੇ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਰਾਮ ਮੁੱਝੇ ਬੁੱਢਾ ਮਿਲ ਗਿਆ’ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ (ਲਤਾ ਦੇ) ਪਿਉ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਈ.ਸੀ. ਨੰਦਾ ਨੇ ‘ਲੋਰ’ ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ‘ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਗੱਲਾਂ’ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਨੰਦਾ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ, ਉਹ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਿਸੇ ਅਖ਼ਬਾਰ-ਰਸਾਲੇ ਵਿਚ ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਵਰਜ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ, ਅਖੇ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਾਚਾ ਹਾਲੇ ‘ਜਿਉਂਦਾ’ ਹੈ!

ਹੁਣ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਵਾਂਗ ਲੱਚਰ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਿੜ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਘੜੀਸ ਕੇ ਖੱਲ-ਖੁਆਰ ਕਰਨ ਡਰੀਆਂ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਪਿਉਆਂ, ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅੱਗੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦੇ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ‘ਬਾਬਲ’ ਫਿਲਮੀ ਗਾਇਕਾ ਲਤਾ ਦੇ ਪਿਉ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵਰਜਣ ਅਤੇ ਆਈ.ਸੀ. ਨੰਦਾ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਦੇ ‘ਜਿਉਂਦੇ ਚਾਚੇ’ ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਅਣਖ ਦੀ ਚਿਣਗ ਉਧਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ? ਕੀ ਐਸੇ ਪਿਉ, ਭਰਾ ‘ਹਾਮੀ’ ਕਵੀ ਵਾਂਗ ਸੋਚਣਗੇ?-

ਹਾਏ! ਇਹ ਕੰਜਕ ਪੜਵੰਤੀ,

ਔਂਝਦੀ ਪਗਡੰਡੀ ਉੱਤੇ

ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਬੁਰਕਾ,

ਸਿਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰਦੀ!

ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੀ ਨਿਰਲੱਜ-ਗਾਇਕੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬਰ ਦੇ ਘੁੱਟ ਭਰ ਲਏ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਘਰ ਵਤਦਿਆਂ ਟੇਬਲ ‘ਤੇ 14 ਮਾਰਚ 2009 ਦੇ ਪਏ ‘ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ’ ਦੇ ਸਫਾ ਨੰਬਰ ਤਿੰਨ ਨੇ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ।

ਖੁੰਜੇ ਵਿਚ ‘ਅੰਬੇਦਕਰ ਸੈਨਾ ਪੰਜਾਬ’ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਭੌਂਸਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ- ‘ਕਈ ਕਲਾਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਨੇ’- ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਤਫ਼ਸੀਲ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਜਦ ਮੈਂ ਇਹ ਸਤਰ ਪੜ੍ਹੀ- ‘ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉੱਤੇ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਕੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।’ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਵੀ ਸਬਰ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ! ਸਦਾਚਾਰ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਗਾਇਕ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਹਲਾਣਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦੇ-

ਲੱਜ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਡੋਬੀ, ਇਹਨਾਂ ਪਿਉਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਭਾਈਆਂ!

ਨਾਕੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਮਾਲਕ ਇਸ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀ ਉੱਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਅਪਾਰ-ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ! ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧੂਹ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼, ਮਾਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਭਾਂਡਾ!! ਪਰ ਇਸ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੋਇਐ ਮਨੁੱਖੀ ਗੰਦ-ਮੰਦ!!!...ਕਹਿਰਾਂ ਦੀ ਬਦਬੂ, ਸਤ੍ਹਿਆਂਦ ਮਾਰਦਾ ਮਲ-ਮੂਤਰ। ਜਿਸਨੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਧਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕੱਚਾ ਠੀਕਰ ਬਣਾ ਛੱਡਿਆ ਹੋਇਐ। ਜਿਹੜੇ ਬੇ-ਹੱਦ ਇਖਲਾਕਹੀਣੇ, ਨਿਸੰਗ ਅਤੇ ਕਾਮ-ਭੜਕਾਊ ਫਿਕਰੇ, ਇਹ ਗਾਇਕ ਕੁੜੀ ਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕ ਚੱਪਣੀ ਤੇ ਚੁਲ੍ਹ ਭਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦੇ! ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦ-ਕਲਾਕਾਰ ਐਨੇ ਫੁਕਰਾ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਫੂਹੜ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ‘ਗੰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ’ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਬੋਲਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਾਇਕਾ ਵੀ ਅਸਲੀਲ ਤੇ ਭੜਕੀਲੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਥ-ਚਿੱਥ ਕੇ, ਭੂਸਰ ਭੂਸਰ ਕੇ, ਦੰਦੀਆਂ ਕਰੀਚ ਕਰੀਚ ਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਨੂੰ ਸੱਤਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ ‘ਤੇ ਟੰਗਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ‘ਉਚਾਰਦੀ’ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ-ਵੱਸ ਸੁਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਲਿਖ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ‘ਬੇ-ਹਯਾ ਲੇਖਕ’ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੁੱਝ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ।

ਮਿਸ ਪੂਜਾ

ਸਟੀਰੀਉ ਨਾਲ ਹੱਥ-ਛੁਆਈ ਜਿਹੀ ਤਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਉੱਨੀ-ਇੱਕੀ ਦਾ ਫਰਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

‘ਹੱਦ ਹੋ ਗਈ ਆਹ ਤਾਂ! ਕਿਰਾਏ ‘ਤੇ ਲਈ ਹੋਈ ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ‘ਮੁਸੱਰਫ’ ਬਣਿਆ ਬੈਠਾ ਸੀ।’ ਇਹ ਗੱਲ ਸੋਚਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਟੈਕਸੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ ਯਾਦ ਆ ਗਏ ਜਿਹੜੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਵਕਤ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ-ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਫੋਨ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਧੀਮੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਇੰਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ- ‘ਯਾਰਾ, ਪਿੱਛੇ ਗੋਰਾ ਬੈਠਾ ਐ, ਠਹਿਰ ਕੇ ਕਾਲ ਕਰੀਂ ਜਰਾ!’

ਆਖਰ ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ‘ਭਾਣਾ ਮੰਨ’

ਸਾਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕ ਚੱਪਣੀ ਤੇ ਚੁਲ੍ਹ ਭਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਛੇਤੀ ਛੇਤੀ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦੇ!

ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਮਰਦ-ਕਲਾਕਾਰ ਐਨੇ ਫੁਕਰਾ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਫੂਹੜ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲਫਜ਼ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ, ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ‘ਗੰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ’ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਬੋਲਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਾਇਕਾ ਵੀ ਅਸਲੀਲ ਤੇ ਭੜਕੀਲੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਥ-ਚਿੱਥ ਕੇ, ਭੂਸਰ ਭੂਸਰ ਕੇ, ਦੰਦੀਆਂ ਕਰੀਚ ਕਰੀਚ ਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਨੂੰ ਸੱਤਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ ‘ਤੇ ਟੰਗਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ‘ਉਚਾਰਦੀ’ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਰੀ-ਵੱਸ ਸੁਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ

ਕੁੜੀ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ‘ਜੀ ਜੀ’ ਆਖੇ। ਗਾਇਕਾ ਜੀ ਅੱਗਿਉਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਤੈਥੋਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਿੰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਢੋ ਹੋਣੀਆਂ! ਯਾਨੀ ਮਿਸ ਪੂਜਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਾਇਕ-ਸਾਥੀਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ‘ਇਸ਼ਕ-ਮੁਸ਼ਕ ਦੇ ਅੱਡੇ’ ਹੀ ਹਨ।

ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਕੁਫਰ ਸੁਣ ਕੇ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਸ ਗਾਇਕ-ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਜਾਂ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੀ ਵਾਸੀ ਹੋਣਗੇ? ਕੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਡਲੀ ਧੀ ਜਾਂ ਭੈਣ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਮਸਾਲਾ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪਰੋਸ ਰਹੀ ਹੈ!!

ਨਾਨਕ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀ, ਜਾਪੇ ਸ਼ਰਮ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ।
ਖਾਲਸੇ ਮੇ ਹਉ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸ।

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ
ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ

ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਵਿਸਾਖੀ ਮੁਬਾਰਕ!

ਸ. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ

ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ
ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ,
ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਮੈਂਬਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੌਂਸਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ)
ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸੈਨ ਹੋਜੇ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਫੋਨ: 408-421-9463

ਕਿਵੇਂ ਲਾਭ ਉਠਾਈਏ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ

ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ

—ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

ਦੇ ਹਫਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਲਮਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮੋਕਿੰਗ ਹੋਮ ਅਫੋਰਡੇਬਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟੀ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਘਟੀ। ਉਂਜ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਕਾਲਮ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਣ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਾਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਰਿਐਲਟਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਵੀ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੁਫਤ ਮਦਦ ਕਰਨ।

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਮੈਨੂੰ 10-15 ਫੋਨ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਫਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਦੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੱਕਵਿਊ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਰਿਐਲਟਰ ਜਾਂ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਤਵੱਕੋ ਰਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਜਨਸ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵੀ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਨਾ ਹਟੀਏ ਤੇ ਇਸ ਖਾਤਰ ਕਿਸੇ ਫੀਸ ਦੀ ਤਵੱਕੋ ਵੀ ਨਾ ਰਖੀਏ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਟਾਈਮ ਅਸੀਂ ਮੁਫਤ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਦਸਵੰਧ ਹੀ ਗਿਣ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਮੰਗਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਨੱਗੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਪੱਕੀ ਤਾਕੀਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਘੱਟ-ਵੱਧ ਕਰ ਕਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਹਾਂ! ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਗੱਲ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਕੀ ਹੈ ਹੋਮ ਅਫੋਰਡੇਬਲ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ?: ਓਬਾਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਹਿਤ 30 ਤੋਂ 40 ਲੱਖ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅੰਦਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ਤ ਬਰਾਬਰ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖਾਤਰ ਸਾਫ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਲੈਂਡਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ?: ਜਿਹੜੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਆਮਦਨ ਘਟ ਜਾਣ ਜਾਂ ਖਰਚੇ ਵਧ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਨ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਪੇਅਮੈਂਟ ਲੇਟ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੇਅਮੈਂਟਾਂ ਵਕਤ ਸਿਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਸੋ ਕੋਈ ਭਾਜਤ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਆਪਣਾ ਟਾਈਮ ਲਾ ਕੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਪੇਅਮੈਂਟ ਮਿਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂ ਰੋਕ ਹੀ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਜਣਾ ਇਹ ਆਖੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਅਮੈਂਟ ਰੋਕ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਸਲਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਢਲੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ

ਘਰ ਲਈ ਹੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਘਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਨ ਦੀ ਹੱਦ 729,750 ਡਾਲਰ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 55% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਔਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਤੁਹਾਡੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਸਦੇ ਖਰਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ (ਮੂਲ ਵਿਆਜ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਖਰਚੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰ ਦੀ ਪੇਅਮੈਂਟ, ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਮਾਸਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੇਅਮੈਂਟ (ਮੁਕੰਮਲ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ) ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਨ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮਾਰਟਗੇਜ) ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਘਰ ਦੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਕਿਸ਼ਤ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨ ਦੇ 31% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਬਣੇ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੁਲ ਆਮਦਨ 4500 ਡਾਲਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਕਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ (ਮੂਲ ਵਿਆਜ, ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਬੀਮਾ) 1395 ਡਾਲਰ (4500 ਦਾ 31%) ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਬਣੇ।

ਮੰਨ ਲਓ ਤੁਹਾਡਾ ਲੋਨ ਹੈ=330,000
ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਆਜ=6.75%
ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ਪੇਮੈਂਟ (ਤੀਹ ਸਾਲ)=2140.37

ਮਾਸਿਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ=300
ਮਾਸਿਕ ਮਕਾਨ ਬੀਮਾ=80
ਕੁਲ ਕਿਸ਼ਤ=2520.37 ਡਾਲਰ
ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਨਵੀਂ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪੇਮੈਂਟ 1395 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜੋ ਕਿ 380 ਡਾਲਰ ਹੈ, ਪੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੱਟ ਵਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਨ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ 1395 ਮਨਫੀ 380=1015 ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸ਼ਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਹੋਏਗੀ?: ਲੈਂਡਰ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 2% ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 40 ਸਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਪਰਲੀ ਮਿਸਾਲ ਵਿਚ ਜੇ ਲੈਂਡਰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ 2% ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਕੇ 40 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੰਨੇ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ ਸਿਰਫ 999.32 ਡਾਲਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁੱਲ ਕਿਸ਼ਤ (ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਪਾ ਕੇ) 1379.32 ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਕਿਤੇ ਤੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ 2520.37 ਡਾਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਪੇਮੈਂਟ ਘਟ ਕੇ 1379.32 ਡਾਲਰ ਹੈ। ਇੰਜ 1141.05 ਡਾਲਰ ਦੀ ਬਚਤ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਤਰੀਕਾ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਬਣਾਉਣ ਦਾ।

ਇਥੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਆਮਦਨ ਦੱਸ ਰਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨ ਹੈ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਾਂ ਇਹ ਪਲਾਨ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਆਮਦਨ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਡਬਲਿਊ-2 ਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਵਰਤਣੀ ਹੈ।

ਸਵੈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਆਮਦਨ: ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਉੱਤੇ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਆਮਦਨ ਦੇਖੀ ਜਾਏਗੀ। ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਵਿਚੋਂ ਬਿਜਨਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਡੈਪਰੀਸੇਸ਼ਨ ਪਾ ਕੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਜੋੜ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰੈਂਡ ਆਮਦਨ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ। ਮੰਨ ਲਓ ਤੁਸੀਂ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗਰੈਂਡ ਆਮਦਨ 1 ਲੱਖ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰ ਖਰਚੇ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਡੈਪਰੀਸੇਸ਼ਨ 6000 ਡਾਲਰ ਦੀ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਲ ਆਮਦਨ 40,000 + 6000 = 46,000 ਡਾਲਰ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ

3834 ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਹੜੀ ਆਮਦਨ ‘ਤੇ ਹੈਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ: ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ 10,000 ਡਾਲਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਡੀਫਾਈਡ ਪਲਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਤੁਸਾਂ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਲਈ 3100 ਡਾਲਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਉਪਰਲੀ ਮਿਸਾਲ ਵਾਂਗ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ (ਮੂਲ, ਵਿਆਜ, ਟੈਕਸ, ਬੀਮਾ) 2520.37 ਡਾਲਰ

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ
Ph: 209-918-6464
ahundal@c21mm.com

ਬਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪਲਾਨ ਅਧੀਨ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ।

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਆਮਦਨ: ਮੰਨ ਲਓ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 18000 ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ 1500 ਹੈ ਤਾਂ 31% ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਸਿਰਫ 465 ਡਾਲਰ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਗੇਰਾ 380 ਕੱਢ ਦਈਏ ਤਾਂ ਸਿਰਫ 85 ਡਾਲਰ ਬਚਣਗੇ। ਹੁਣ ਸੋਚੋ ਕਿ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਨ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਘਟਾ ਕੇ ਸਿਰਫ 85 ਡਾਲਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਲੋਨ ਫਾਈਲ ਲੈਂਡਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਸੀ.ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਮਦਨ ਖਰਚ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਵੋ। ਡਬਲਿਊ-2 ਵਿਚ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮਦਨ ਹੈ ਸੋ ਹੀ ਰਹੇਗੀ, ਪਰ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੇ ਅਜੇ ਤੁਸੀਂ ਟੈਕਸ ਭਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਏ. ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਵੋ।

ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ: ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਜਾਪੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਟੀ ਹੋਈ ਕਿਸ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੈਂਕ ਆਖੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਕਰਕੇ ਮਕਾਨ ਵੇਚ ਲਵੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ, ਟੈਕਸ, ਬੀਮਾ ਆਦਿ ਤਾਂ ਸਥਾਈ ਖਰਚੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ

ਆਪਣੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣਾਓ। ਆਪਣੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੇਮੈਂਟ (ਪੂਰਾ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇਥੇ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ:

ਦੋ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੇਮੈਂਟ=45 ਡਾਲਰ
ਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ=300 ਡਾਲਰ
ਕਾਰ ਦੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ=100 ਡਾਲਰ
ਫੋਨ=100 ਡਾਲਰ
ਗਰੋਸਰੀ=500 ਡਾਲਰ
ਗੈਸ, ਬਿਜਲੀ ਵਗੇਰਾ=200 ਡਾਲਰ
ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ=300 ਡਾਲਰ
ਕੁਲ ਜੋੜ=15450 ਡਾਲਰ
ਪੁਰਾਣੀ ਮਿਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ 2520.37 ਡਾਲਰ
ਹੋਰ ਖਰਚੇ=1545.00
ਕੁਲ ਖਰਚੇ=4065.37 ਡਾਲਰ
ਹੁਣ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਹੈ=4500 ਡਾਲਰ
ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਖਰਚੇ ਹਨ=4065.37 ਡਾਲਰ
ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ ਦਾ 90.34% ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਮਿਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੇਮੈਂਟ 1379.32 ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ ਹੋਵੇਗਾ=1379.32 + 1545.00 (ਖਰਚੇ)= 2924.32

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਂਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਪੇਮੈਂਟ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਖਰਚੇ ਹੁਣ ਦੇ 4000 ਡਾਲਰ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਪੇਮੈਂਟ (1379.32) ਪਾ ਕੇ ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ 5279 ਡਾਲਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਲੈਂਡਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਪਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਵੀਂ ਘਟੀ ਹੋਈ ਕਿਸ਼ਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੋਗੇ। ਸੋ ਇਹ ਹੈ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫਾਰਮੂਲਾ। ਇਸ ਪਲਾਨ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹੋ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨ ਘੱਟ ਹੈ ਤੇ ਖਰਚੇ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।

ਸਿਆਣੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ ਇਨਾਮ ਵੀ ਹਨ: ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਲੈਂਡਰ, ਬੈਂਕਾਂ, ਸਰਵਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵਕਤ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇੰਨਾ ਹੀ ਸਮਝ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਮਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਕਿਸ਼ਤ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ 1000 ਡਾਲਰ ਘਟਾਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਲ 5 ਸਾਲ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਂਡਰ ਨੂੰ 1500 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 500 ਡਾਲਰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ: ਇਹ ਪਲਾਨ ਦੂਜੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ‘ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਸੈਕਿੰਡ ਮਾਰਟਗੇਜ ਲੈਂਡਰ ਚਾਹਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਇੰਨਸੈਟਿਵ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੈਂਡਰ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ਉਪਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਉਪਰ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਵਰਤ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਲਾਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਫਿਰ ਇਹ ਪਲਾਨ ਹੈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ।

ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਟਰਾਇਲ: ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਲਾਨ ਤੋਂ ਅਜੇ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਟਰਾਇਲ ਅਜਮਾਇਸ਼ੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੇਮੈਂਟ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਮਝੋ ਤੁਸੀਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਮੁੱਖ ਸਹਾਇਤਾ: ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਫੀ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਲਾ ਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗੈਰ ਮੁਨਾਫਾ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਏਜੰਸੀਆਂ (ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ) ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਤੁਹਾਡਾ ਲੈਂਡਰ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਲੈ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਾਈ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ: ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਲੋਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਮੋਡੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਸੈਟਿਵ ਦੇ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਰਟ-ਸੇਲ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਇਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ 7 ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਰਟ-ਸੇਲ 2-3 ਸਾਲ। ਇਸੇ ਲਈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਘਰ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਦੇ ਰਾਹ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ। ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉਪਰ ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਇਹ ਖਰਚਾ ਬੈਂਕ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਤੁਹਾਡਾ ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ ਏਜੰਟ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤੀ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ: ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਲੋਨ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਜਾਂ ਲੋਨ ਹੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੇਰਵੇ ਆਉਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਾਰਟਗੇਜ ਰੇਟ: ਸਰਕਾਰ ਫੈਨੀ ਮੇਅ ਅਤੇ ਫਰੈਡੀ ਮੈਕ ਦੇ ਡੂੰਝੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤਵਾਰ ਬਣਾ ਮਾਰਟਗੇਜ ਦੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਘੱਟ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਹੀ ਤਾਂ ਹੁਣ 30 ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਦ ਦਰ ਕੋਈ 4.875% ਦੇ ਲਗੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘਰ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਰਿਫਾਇਨਾਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਰੇਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ।

ਹਾੜੀ ਦਾ ਗੀਤ

ਭੁੱਬਾ ਚੇਤ ਵਿਸਾਖੀ ਆਈ, ਕਣਕਾਂ ਜੋਬਨ ਚੜ੍ਹੀਆਂ।
ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪੱਸਰ ਗਈਆਂ, ਸੋਨ ਸੁਨਹਿਰੀ ਲੜੀਆਂ।
ਬਚਪਨ ਲੰਘ ਜਵਾਨੀ ਲੰਘੀ, ਫਸਲਾਂ ਰੂਪ ਵਟਾਇਆ।
ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਸੋਨੇ ਰੰਗਾ, ਕੁਦਰਤ ਟਾਟ ਵਿਛਾਇਆ।
ਛੋਲੇ ਪੱਕੇ ਸਰਵਾਂ ਪੱਕੀਆਂ, ਜੱਟੀ ਨੱਚ ਨੱਚ ਗਾਵੇ।
ਰੱਬ ਤਾਈਂ ਕਰੇ ਅਰਜੇਈ, ਫਸਲ ਛੇਤੀ ਘਰ ਆਵੇ।
ਪੈਣ ਛਰੂਟੇ ਬੱਦਲ ਗੱਜੇ, ਜੱਟ ਪਿਆ ਡੁੱਬ ਡੁੱਬ ਜਾਵੇ।
ਬੋਲੇ ਬੱਦਲ ਦਾ ਕੀ ਭਰਵਾਸਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਰੋੜ੍ਹ ਲੈ ਜਾਵੇ।
ਹਨੂੰਰੀ ਆਵੇ ਝੱਖੜ ਆਵੇ, ਜੱਟ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉਡਾਵੇ।
ਸੱਧਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਸਿੰਜੀ ਖੇਤੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਵੇ।
ਗੋਡੀ ਦਿੱਤੀ ਖਾਦਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਦਾ ਪਾਣੀ।
ਰਾਤ ਹਨੇਰੀ ਸਿਰੀਆਂ ਮਿੱਧਦਾ, ਜੱਟ ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਹਾਣੀ।
ਹੋਲੀ ਕਣਕਾਂ ਰੰਗ ਕੇ ਲੰਘੀ, ਰੰਗਿਆ ਰੂਪ ਸੁਨਹਿਰੀ।
ਜੱਟ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗੇ, ਖਿੜ ਗਈ ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੀ।
ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਜਵਾਨੀ ਵੇਖ ਕੇ ਜੱਟ ਮਸਤਾਉਂਦੇ।
ਖੇਤੀ ਵੇਖ ਬਹਾਰਾਂ ਨੱਚਣ, ਬੋਲੀ ਭੰਗੜੇ ਪਾਉਂਦੇ।
ਕੰਬਾਈਨ ਵਾਲੇ ਗੇੜੇ ਮਾਰਨ, ਅਗਾਊਂ ਮੰਗਣ ਸਾਈ।
ਜੱਟ ਤੇ ਜੱਟੀ ਕਰਨ ਸਲਾਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨਾ ਹਾਂਅ ਮਿਲਾਈ।
ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਊ ਏਦਾਂ ਤੂਤੀ, ਇਹ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਚਾਰਾ।
ਤੂਤੀ ਦਾਣੇ ਘਰ ਲਿਆਉਣੇ, ਸੁਣ ਜੱਟਾ ਸਰਦਾਰਾ।

ਦੰਦੇ ਦਾਤੀਆਂ ਤਾਈਂ ਕਢਾ ਕੇ, ਜੱਟ ਸੀਰੀ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਦਾ।
ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਦੀ ਓਟ ਧਾਰ ਕੇ, ਪਰਾਤ ਕਿਆਰੇ ਧਰਦਾ।
ਢੋਲੂ ਢੁਮੱਕੇ ਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰੇ, ਪੈ ਗਈ ਵਾਢੀ ਸਾਰੇ।
ਲਾਵੇ ਲਾਏ ਮੰਗਾਂ ਪਾਈਆਂ ਲੱਗ ਗਏ ਖਲਵਾੜੇ।
ਡਰੰਮ ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖੇ, ਭਰ ਲਏ ਕਈ ਭੰਡਾਰੇ।
ਥਰੈਸ਼ਰ ਲੱਗ ਗਏ ਘੀ ਘੀ ਕਰਦੇ, ਫੁਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ।
ਤੂਤੀ ਕੁੱਪ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੱਖੀ, ਬੋਹਲ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਲਾਇਆ।
ਆੜਤੀ ਜੱਟ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ, ਵਣਜ ਕਰਨੇ ਆਇਆ।
ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇਬਾਂ ਭਰ ਕੇ, ਜੱਟ ਮਾਰੇ ਲਲਕਾਰਾ।
ਕਾਰ ਨਵੀਂ ਕਢਾਉਣੀ ਹੁਣ, ਨਹੀਂ ਇਹਦੇ ਬਿਨਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ।
ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਉਂ।
ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਠੇ ਢਾਹ ਕੇ, ਕੋਠੀ ਨਵੀਂ ਮੈਂ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਾਉਂ।
ਸ਼ਰਾਬ ਨਸ਼ੇ ਮੈਂ ਛੱਡੇ ਸਾਰੇ, ਨਹੀਂ ਕਚਹਿਰੀ ਹੁਣ ਮੈਂ ਜਾਣਾ।
ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਕਰ ਕੇ, ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਲੁਟਾਣਾ।
ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਖੇਤੀ, ਹੁਣ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰਾ।
ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਰਮਾਂ-ਮਾਰਾ।
ਪੰਨੂੰ ਜੱਟ ਵਿਚਾਰਾ ਸਮਝੋ ਚਰਨਜੀਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ।
ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ, ਜੇ ਕੁਝ ਨਛਾ ਕਮਾਉਣਾ।

ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ,
ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ।
ਖਾਲਸੇ ਮੇ ਹਉ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸ।

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ
ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ 1989 ਵਿਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ

ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ
ਫੋਨ : 209-481-7750

ਵਲੋਂ

ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ

ਸਾਬਕਾ ਆਗੂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥
ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ
ਸਮੂਹ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ

ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ
ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

Agra Cafe

4325 W. Sunset Blvd. Los Angeles, CA 90029

Ph: 323-665-7818, 323-665-7890

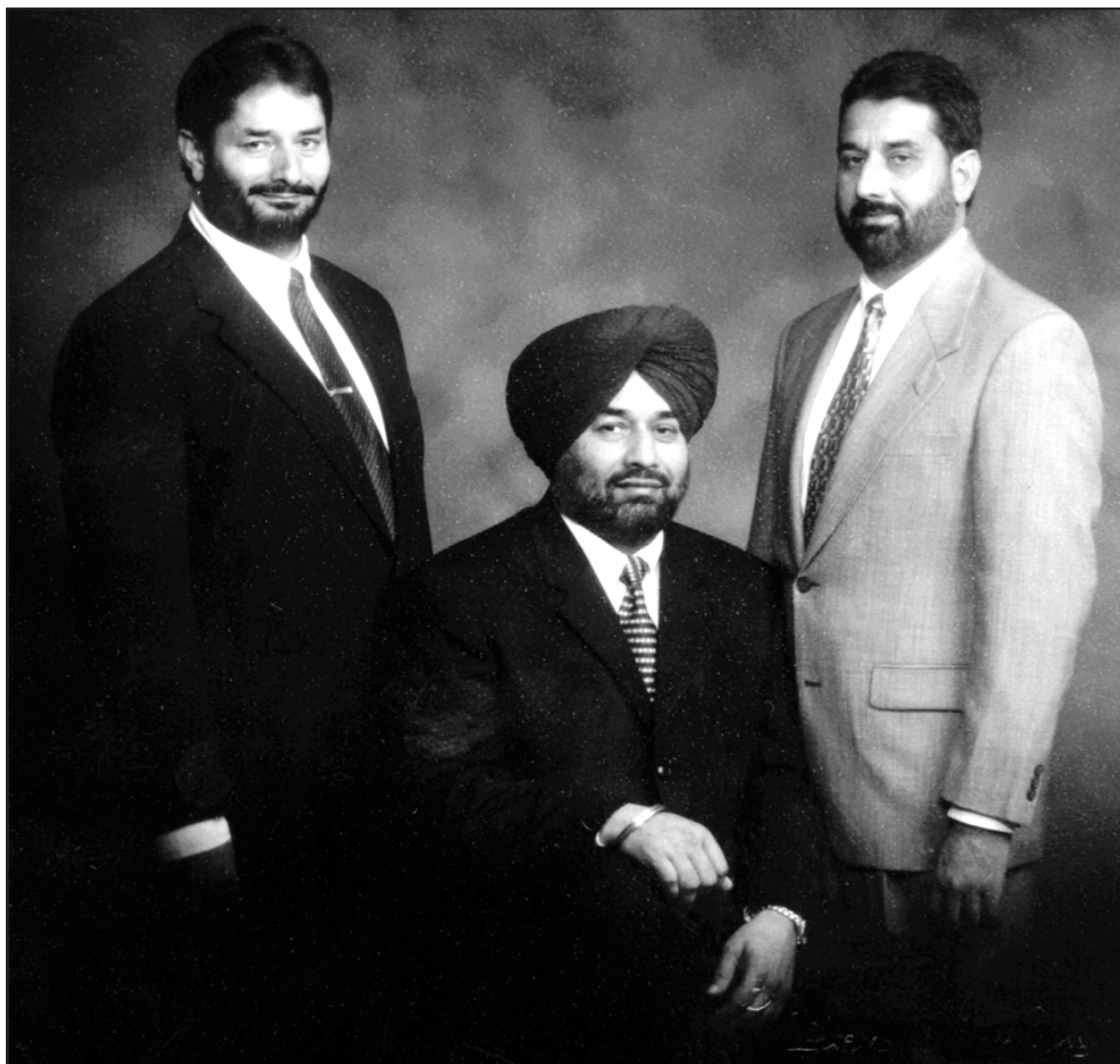
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਲੱਛਰ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਕਲਗੀਧਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ 'ਸਵਾ ਲਾਖ ਸੇ ਏਕ ਲੜਾਉਂ' ਦਾ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ

Lasher Brothers Trucking Company

Los Banos California, Phone: 209-827-1985

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥

ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥

1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਉਹ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਖਾਲਸਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ। ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ' ਦਾ ਕੌਤਕ ਰਚਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਕੌਮ ਦੇ ਇਕ ਇਕ ਮਰਜੀਵੜੇ ਨੂੰ ਸਵਾ ਸਵਾ ਲਖ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਇਸ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ

ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟਿ ਵਧਾਈ

ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਾਏ। ਇਹੋ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾਈ ਜੀ ਆਇਆਂ

ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਫੋਨ:510-774-4191

WHITE HAWK CARRIER

2843 HEDO PL STOCKTON CA

ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਤੇ ਖੱਬਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਬੰਨ੍ਹੇ

ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਵਲੋਂ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿਚਲੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ

ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਵਲ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।

ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਵਲੋਂ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗ਼ੈਰ-ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਸਬਿਰਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਾਮਰੇਡ ਕਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟਿਕਾਉ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਗੱਠਜੋੜ ਸੰਘੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ

ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੱਬਿਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

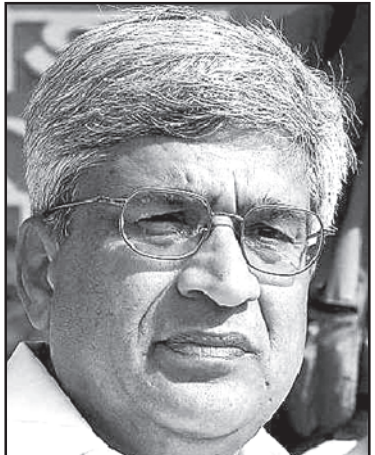
ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਖੱਬਿਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁੱਖਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਲ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ 'ਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਹੀ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਬਣੇ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ ਥਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਗੀਆਂ।

ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਕੇਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੱਬਿਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਫਿਰਕੂ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ

ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਖਿਸਕਦੇ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਦੇ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਮਰੇਡ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ (ਰਾਕੇਪਾ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਹੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਤੇ ਸਾਡੇ

ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ

ਕਾਮਰੇਡ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਈ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ।

ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਵੇਂ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪਵਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਾਂਝੀ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਮਰੇਡ ਕਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਾਡੀ

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਉਲਝੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ 80ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਹਿਬੜਦਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਗੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮਦਦ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਖੁਦ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਦੇ ਕੁੱਲ

ਹਿੰਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ਼ੈਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਗ਼ੈਰ ਭਾਜਪਾ ਵਿਕਲਪ ਨੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਆਗੂ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿਚ ਇਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਉੜੀਸਾ ਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ

ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕਰਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਖੇ ਇਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

Homeopathic Systems for Health Treatment

When you are tired of all treatments for any disease at any age

Try homeopathic, systems of treatment

ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਂਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ
You can get all Homeopathic, Ayurvedic, Biochemic medicines at economical prices.

www.homeomedicine.net

Consultant/Practitioner

GURDIP SINGH SANDHU

DHMS, Hons, BAMS, MDEH, 30 Years experience
Working as per ACT.SB-577 State of CA.

CALL: TOLL FREE: 877-OK-HOME

(877-654-6636) OFFICE: 408-729-6691

E-mail: Homeomedicine@yahoo.com

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ
ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

G.M. Lawrence Insurance Brokerage

License#
0D79587

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ
LIABILITY
GENERAL
LIABILITY
PHYSICAL
DAMAGE
CARGO
BONDS

***ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ *ਫਟਪਟ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ *ਮਾਸਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਹਨ**

New Ventures Are Welcome

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

Ph: 209-474-2771

Fax: 209-474-0215

7746 Lorraine Ave. #214

Stockton CA-95210

SPECIALIZES IN BOTH LOCAL & LONG HAUL

-Flexible down payments

-Excellent customer service

-Committed to each individual client's needs

-Experienced, knowledgeable & professional staff

**ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਢੋਣ ਵਾਲੇ
ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ**

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ:

License plates
IFTA *Fuel tax
return
DOT, ICC-MMC
Single state
registration services
*New Mexico &
Kentucky permit

Rajinder Singh

ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਰਕ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ ਮੁਵ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ

Now in Stockton, the Hub of the
Trucking Industry

Financing Available For Buying Trucks

Cell: (510) 557-6988

Ph: 209-982-9996,

Fax: 209-982-9997

13465 Basalt Ct, Lathrop CA 95330

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ। ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੇਊ ਮੈ ਸਾਰਾ।
ਜਬ ਯਹ ਜਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ। ਮੈ ਨ ਕਰਹੂੰ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ
ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ
ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਉਣ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
ਡਾਇਮੰਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ, ਸਟਾਕਟਨ
ਫੋਨ: 209- 456-3920

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਵਹਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ, ਵਰਿਆਮ ਇਕੇਲਾ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ॥

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਓਹਾਰ
ਦੀ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਨਾਲ ਇਸ
ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾਈ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਮੁਲਤਾਨੀ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਫਰਿਜ਼ਨੋ
559-842-7058

ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ: ਸੰਦੀਪ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਿਡਾਰੀ

ਇਪੋਹ : ਹਾਕੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮੱਲ ਮਾਰਦਿਆਂ 14 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਸੁਲਤਾਨ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਹਾਕੀ ਕੱਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਇਆ। ਇਥੇ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਖੇਡੇ ਗਏ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਫੀਲਡ ਖੇਡ ਸਦਕਾ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ 3-1 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਉਪ ਜੇਤੂ ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਇਸ ਕੱਪ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਦੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਗਾਥਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਰਜੁਨ ਹਲੱਪਾ ਦੀ ਸਟਿੱਕ ਨੇ ਲਿਖੀ। ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡਰੈਗ ਫਲਿੱਕ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਫਾਈਨਲ ਤੱਕ

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਿਡਾਰੀ ਵੀ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਜਰਨੈਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ 1995 ਵਿਚ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1989 ਤੇ 1991 ਵਿਚ ਵੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਚੌਥੇ ਖਿਤਾਬ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 14 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਵਿਚੋਂ ਕੇ.ਪੀ.ਐਸ.ਗਿੱਲ ਤੇ ਜਯੋਤੀ ਕੁਮਾਰਨ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਭਾਰਤ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ

ਲਈ ਸੰਜੀਵਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ, ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਸ਼ਵ ਹਾਕੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੇ ਵੱਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਕਪਤਾਨ ਸੰਦੀਪ ਵੀ ਇਸ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਆਉਂਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਟੀਮ ਨੂੰ ਖਿਡਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਾਤੀ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਸਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਖੇਡਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਇਸ ਕੱਪ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇਜ਼ਤਰਾਰ ਤੇਵਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਇਰਾਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਫੀਲਡ ਖੇਡ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਹੀ ਅੱਠਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਅਰਜੁਨ ਹਲੱਪਾ ਨੇ ਫੀਲਡ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਲੀਡ ਦਿਵਾਈ। 11ਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਨੇ ਗੋਲ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੀਡ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ 20ਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੀਲਡ ਗੋਲ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਇਕ ਗੋਲ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਧੇ

ਸਮੇਂ ਤੱਕ 2-1 ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 41ਵੇਂ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੀਲਡ ਗੋਲ ਨੇ 3-1 ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ

ਭੁਲਦਿਆਂ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ ਤੱਕ ਲੀਡ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ।

ਗੋਲਕੀਪਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵੈਟਰਨ ਡਿਫੈਂਡਰ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਤੇ ਮਿਡ ਫੀਲਡਰ ਗੁਰਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਟੀਮ ਦੇ ਹਰ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਚ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਹੁਟਰ ਵੱਜਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਰਤ 3-1 ਨਾਲ ਫਾਈਨਲ ਜਿੱਤ ਕੇ 14 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹਾਕੀ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਬਣ ਗਿਆ। 2003 ਵਿਚ ਏਸ਼ੀਆ ਕੱਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ।

ਅਸਲੀਲ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਟਵਿੱਕਲ ਖੰਨਾ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ, ਅਕਸ਼ੈ ਵੀ ਫੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਮੁੰਬਈ : ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਸਲੀਲ ਵਤੀਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਟਵਿੱਕਲ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਂਤਾਕਰੂਜ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ

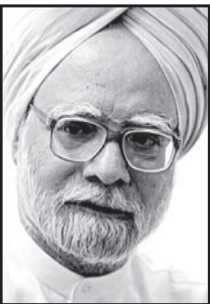
ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਆਈ ਟਵਿੱਕਲ ਨੇ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਟਵਿੱਕਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 950 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਚਲਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇਕ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰ ਅਰੁਣ ਨਾਇਰ ਨੇ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਟਵਿੱਕਲ ਖੰਨਾ ਵਿਰੁਧ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਅਸਲੀਲਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ।

ਦੋਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਾਂਤਾਕਰੂਜ਼ ਦੇ ਇਕ ਫੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅਕਸ਼ੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਰੈਂਪ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੈਂਟ ਦਾ ਬਣ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਵਲੋਂ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਐਮ.ਐਸ.

ਗਿੱਲ ਨੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਅਜਲਾਨ ਸ਼ਾਹ ਕੱਪ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਜਿੱਤਿਆ। ਮੈਂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਇਸ ਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੀ-ਫਿਜ਼ਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪਤਨੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਬਾਲੀ ਉਰਫ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਕਿਤਿਓਂ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਲੱਬ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 'ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਿਜ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਜੋ ਧੋਖਾ ਅਤੇ ਬੇਵਫਾਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਚੋਣ ਲੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਾਰਟੀ ਜਨਹਿੰਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੀ।

ਇਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਉਰਫ ਚਾਂਦ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤਕ ਲੜਾਂਗੀ।

ਕਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ

ਲਖਨਊ : ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 8 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 7 ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 15ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ ਰਾਏਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਾਂਧੀ-ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ 1952 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪਤੀ ਫਿਰੋਜ਼ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਸੀਟ ਫਿਰੋਜ਼ ਗਾਂਧੀ ਕੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਪਿਛੋਂ 1960 ਵਿਚ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉਪ ਚੋਣ ਹੋਈ।

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1967 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ 1971 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਕਾਰਨ 1977 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ

ਪਰ 1980 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਮੁੜ ਰਾਏਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਪਿਛੋਂ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੀ ਅਰੁਣ

ਬੇਟਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅਮੇਨੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਭੈਣ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੋਤਰਾ ਵਿਭਾਕਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਫਤਿਹਪੁਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ

ਲੋਕ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੌਧਰੀ ਅਜਿਤ ਸਿੰਘ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਮੋਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਦੇਹਰੀ ਮੈਂਬਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ 1980 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਾਗਵਤ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ। ਚੌਧਰੀ ਅਜਿਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਜਯੰਤ ਸਿੰਘ ਮਥੁਰਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ।

ਇੱਥੇ 7 ਮਈ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ 4 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਬਲੀਆ ਸੀਟ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨੀਰਜ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ। ਬਲੀਆ ਵਿਚ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 8ਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਵੀ ਯੂ.ਪੀ. ਤੋਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਖਨਊ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਗੋਦ ਲਈ ਪੁੱਤਰੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜ ਰਹੀ।

>> ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਸੋਨੀਆ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ।
>> ਮਰਹੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦਾ ਪੋਤਰਾ ਵਿਭਾਕਰ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚੋਣ।
>> ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਫਰਜੰਦ ਵਰੁਣ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਪੀਲੀਭੀਤ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।
>> ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅਜਿਤ ਸਿੰਘ ਵੀ ਲੜ ਰਿਹਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ।

ਨਹਿਰੂ ਨੇ 1984 ਦੀ ਚੋਣ ਇਥੋਂ ਜਿੱਤੀ।

ਸਵ. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 2004 ਦੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਇਥੋਂ ਜਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਪਿਛੋਂ 2006 ਵਿਚ ਹੋਈ ਉਪ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸੋਨੀਆ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਸੋਨੀਆ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਰਾਏਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਮੇਨੀ ਸੀਟ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਵ. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਸੀਟ ਵੀ ਅਮੇਨੀ ਰਹੀ। ਉਹ 1984 ਅਤੇ 1989 ਵਿਚ ਅਮੇਨੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਗਾਂਧੀ-ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਵ. ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੇਨਕਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਰੁਣ 15ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹਨ।

ਮੇਨਕਾ ਗਾਂਧੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਆਵਲਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਆਪਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ ਪੀਲੀਭੀਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਰੁਣ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੇਨਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1991, 1996, 1998, 1999 ਅਤੇ 2004 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੀਲੀਭੀਤ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਰੁਣ ਗਾਂਧੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਭੜਕਾਊ ਭਾਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅੰਜਕੱਲ ਜੇਲ ਵਿਚ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦਾ

ਹੈ। ਹਰੀਕਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ 4 ਵਾਰ ਚੋਣ ਜਿੱਤੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਵਿਭਾਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਵੀ ਫਤਿਹਪੁਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਜਨ ਮੋਰਚਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਲੱਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੀਟ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟ ਬਾਗਵਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਸੈਨ ਹੋਜੇ ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ-2009

ਐਤਵਾਰ 10 ਮਈ 9:00 ਤੋਂ 6:00

Gidha

Dhol

ਦੇਬੀ ਮਖਸੂਸਪੁਰੀ

Bhangra

**Santa Clara
County
Fairgrounds
344 Tully Rd,
San Jose CA.
95111**

**FOR:
General Info;
KABADDI &
SPORTS
Jasvinder S. Sohal
408-391-7013**

**FOR:
FOOD STAND
&
MERCHANT
BOOTH:
Gursharan S. Sekhon
408-234-9570**

**FOR:
Cultural
Satwinder S. Saran
408-624-7857**

**Professional & Local Punjabi Singers
COME & WATCH SPORTS COMPETITION**

**KABADDI OPEN
KABADDI U21 & U18**

Internationally Ranked

**Sponsored By: Bay Area Cultural & Sports Association
-BRINGING OUR COMMUNITY TOGETHER-**

www.bayareaculturalandsports.com

Jasvir Singh Thandi - Global Hawk Insurance, Raj Bhanot - Hindu Temple, Gurnam Singh Sandhar, Bhupinder (Bob) Dhillon, Kuldeep & Ajit Grewal, Inder Singh Dosanjh-Hummer of Pleasanton, Dr H.S. Mangat DDS, Jasvinder Singh Sohal, Dr Davinder Singh Shoker DDS, Gursharanjit Singh & Sharanjit K. Sekhon, Surjeet Singh Sohal, Satwinder Singh Saran, Sukhdev Singh Baniwal, Dr Dalvir Singh & Sukhvinder Pannu, Sikander Singh Grewal - Tracy, Kamal Sandhu - Global Tel, Amritpal Singh & Pardeep K. Buttar, Sandeep - Sony Trucking, Sukhi Cheema, Navdeep Singh Gill - Ocean Rail Logistics, Gurbinder Singh Mavi, State Farm Insurance, Buta Singh Grewal, Charanjit Singh Bhandal, Jarnail Singh - Doaba Trucking, Jaswant Singh Kang, Sarabjit Singh Sandhu, Satnam Singh & Rupinder K. Takhar, Jaspal & Darpan Aulakh - Farmers Insurance, Jasbir & Narinder Singh AAA Auto Repairs, Punjab Travel, Someet Singh, Rimpay Tiwana - Apex Marble, Rattan Trucking, Kulvir Singh Gill, Balbir Singh Sangha, Bhupinder Singh Sangha, H.S. Bhajan, Tarlochan Singh Bhandal, Gurpreet Singh Buttar, Baljit Singh Sekhon, Manjit Singh Grewal, Pyara Singh Sandhu, Gurbax Singh Dhillon, Pargat Aulakh - Genco, Manraj Singh & Amandeep Singh Natt - Genco, Harjinder Singh - Stop & Save, Inder Singh & Charanjit Bhandal, Iqbal Singh Buttar - Mountain Mike Pizza, Pritam Singh Grewal (Lil Grocer), Rajinder Singh Mangar, Lilly Beauty Salon, Iqbal Singh Saini Trucking, Raghvir Singh Kala - India Palace, Baljinder Kailey, Billu - Yellow Cab, Satinder Singh Randhawa, Vijay Kumar, Jimmy Singh - Simmtech, Jasvir Singh Sidhu, Garam Masaala (Store), Yellow Cab, Rajinder Singh Dhillon, Ravinder K. Sharma, Raju - 3 star Auto, Bahudar Singh - Petes Auto, Rashpal Singh Sidhu, Mandeep Singh - Capital liq, Manohar Bhalwan, Hardev Singh, Saba Insu, Jaspal - Doaba Video, Charanjit Singh Dhakha, Dr Kuljit Singh Rai, Braich Bros - Ernie's Liq, Daljit Singh Dhallu, Balhar Singh Sandhu, Fairway Auto, Universal Auto Body, Kulwinder Singh Hundal, Jodh Singh Sehgal, Kulwant Sidhu, Varinder Singh Nijjar, Gurwant Singh Kahlon, Hardeep Singh, Amarjit Singh, Swarnjit Singh Goraya, Pritpal Singh Khatra, Randhir Singh Sandu, Gurcharan Singh Bhandohal, Harpal Singh Saran, Preet Sohi, Jagjit Grewal, Jasvir Dhaliwal, Harmik Happy, Bhagwant Singh Grewal, Kamal Jewelers, Raja Nurpuria, Kam Gill, Sohan Singh Gakhal, Major Singh Gakhal, Harjinder Singh Nijjar, Hazoor Singh Bajwa, Samsher Singh Hayer, Dr. Lalli Sandhu, Dr. Satbir K. Kahlon, Tajinder Singh Pannu, Bhupinder Singh Sandhu, Walia Law Firm, Mahesh Bajoria Attorney, Naresh K. Nigam, Harjot Singh Khasla, Manjit Singh Dhaliwal (Mantica), Ranjit K. Thind, Harry - Allstar Cab Co. Manpreet - Ernie's Liq., Express Cab Co, Karamjit Singh Buttar - Tracy, Sukha - Dhillon Trucking, Charanjit Singh Dhaliwal, Kash Fabrics Inc, Jasvinder Singh & Rajwinder Singh, Shamsher Singh Sahi, Pardeep Mushiana, Parmjit Grewal, Shelly Lal, Baljinder Grewal, Village Car Wash - Gilroy, Parminder Singh Gill, Mandeep K. Pannu, Tejinder Singh Pannu, Ranjeet K. Thind, Power Trucking, Atkar Trucking, Kuku Dhillon, Pulwinder Banti, SS Trucking, Heer Trucking, Pannu Trucking, Manjit Singh, Surjit S. Sodhi, Gurmeet Kaur (Bhujji), Parveen K. Sohal, Satinderjit K. Dhaliwal

ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਿਚਾਲੇ ਬਹਿਸ ਭਖੀ

— ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਗਰਮਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਐਲਾਨ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਛੇਤੀ ਰੱਖਿਆ। ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਵਲੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੌਮੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਈ ਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵੀ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਭਾਜਪਾ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਗੂ ਹੀ ਦੱਸਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਚ ਅਡਵਾਨੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਗਿਣਾਈਆਂ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟੀ.ਵੀ. 'ਤੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿਲ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਲੜਨ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਧਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੋੜਵਾਂ ਹੱਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਡਵਾਨੀ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਪਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਭਾਵੇਂ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ

ਐਲਾਨਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸੱਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਧੜੇਬੰਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦੱਸ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ

ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ

ਕੀਤੇ ਗਏ। ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੌੜਾ, ਟੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ, ਏ.ਆਈ.ਏ.ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੀ ਮੁਖੀ ਜੈਲਲਿਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਇਥੇ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤਵੀ ਇਸ ਦੌਰ 'ਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। 1996 ਵਿਚ ਸੀਨੀਅਰ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਆਗੂ ਜੋਤੀ ਬਾਬੂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ

ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ

ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ? ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਨੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ ਭਾਵੇਂ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਦੋ ਬੇੜੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਉਹ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਨੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ

ਕਾਂਗਰਸ ਪੱਖੋਂ ਬਾਜ਼-ਯਾਦਵ

ਲਖਨਊ : ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ (ਸਪਾ) ਦੇ ਮੁਖੀ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੰਘੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਮੱਤ ਜਿੱਤਣ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਵਜੇ ਦੇਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸੀਟ ਵੰਡ ਫਾਰਮੂਲੇ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 17 ਸੀਟਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਪਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ 14 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਵੀ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਦਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ? ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਉਸ ਵੇਲੇ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

ਉਧਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਤਾ ਦਲ ਅਤੇ ਲੋਕ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ 100 ਦੇ ਲਗਭਗ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਲਈਆਂ ਤਾਂ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਬਸਪਾ ਮੁੱਖੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਨੇਸ਼ਵਰ ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਲੰਘੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬਸਪਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਇਆਵਤੀ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਵਰਗੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੀਰਜ ਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਬਸਪਾ 'ਤੇ ਤਾਬੜ ਤੋੜ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਮਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 1984 ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਅਕਸ 'ਤੇ ਇਕ ਧੱਬਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਅਡਵਾਨੀ 'ਤੇ ਤਾਬੜ ਤੋੜ ਹਮਲੇ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਲੋਹਪੁਰਸ਼ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਡਵਾਨੀ ਕੰਧਾਰ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਘਲ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਘਸ਼ੁਨ ਦੇ ਕੇ ਰੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਂਗਾ।

ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਸੂਬਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ 1200 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਵੱਢ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੋਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ—ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਹਿਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ

ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ

ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ

ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.

Contact : Dr. Shweta Oberoi E-mail : shweta077@yahoo.com

Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

Thandi Insurance Brokerage

Truck Insurance Specialist:

LIC#OBO9151

Auto liability, physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

Coverage for:

Long and local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks. DUI, new/young drivers accepted.

Quick Filing:

Personal auto, medical and homeowners insurance. SR22, MCP-65, BMC91-X, Form-E, UIIA.

Business Policies:

Gas stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouses.

We proudly represent

RRG

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਬਿਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

For a Free insurance Quote Please Call :

1-800-917-2639

3090 Independence drive Suite # 246 Livermore CA 94551

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥
ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥

ਕਲਗੀਧਰ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ
1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਮਰਜੀਵੜਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਪੰਥ
ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਅਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੋਂ ਦਾ
ਵਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਮੂਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
(ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਨਹੋੜੇ)

ਸ. ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ

ਵਲੋਂ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

—ਮੋਹਨ ਰਾਮ ਪਾਲ

ਆਰੀਆਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਸੀ। ਉਸ ਵਕਤ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਘਰ ਦੀ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਾਵੜਾਂ ਦਾ ਕਲਚਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਕਲਚਰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਰੀਆ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੰਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਉਹ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਬਾਹਰਲੇ ਨਾਮਾ ਨਿਗਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਜਦੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ 1831 ਵਿਚ ਆਰਕਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮੁਖੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਥੋਹਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਥਿਆਂ ਦੀ ਖੁਦਵਾਈ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਥੋਂ ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ। ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਆਰੀਆ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਏ ਉਸ ਵਕਤ ਉਹ ਔਰਤ ਜਾਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏ, ਏਥੋਂ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜਾਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਏਥੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਪੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਡਾ. ਨਰਪਾਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਬਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਡੀ ਐਨ ਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਤਾਂ

ਦੇ ਜੀਨਜ਼ ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਕੰਟੀਨੈਂਟਲ ਰੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜੀਨਸ, ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਆਰੀਆ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਏ ਤਾਂ ਇਹ ਤਿੰਨ ਵਰਨ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ, “ਸੂਦਰ ਕੌਣ ਤੇ ਕਿਵੇਂ” ‘ਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਫਿਰ ਚੌਥਾ ਵਰਨ (ਸੂਦਰ) ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਖੋਜ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੁਪਰਮੇਸੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਲੜਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੀ ਕੁਟਲ ਚਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੋ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਕਸ਼ਤਰੀ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਦਰ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਆਰੀਆ ਨੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਤਾਂ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਮੂਲਨਿਵਾਸੀ ਵੀ ਚੌਥੇ ਵਰਨ ‘ਚ ਸੁਟ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇ ਬੈਕਵਰਡ ਕਲਾਸ ਲੋਕ ਹਨ। ਜੋ ਲੜੇ ਅਤੇ ਈਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਤੀ ਸੂਦਰ ਬਣਾਇਆ। ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਟੱਪਰੀ ਵਾਸ (ਘੁਮੰਤੂ ਜਾਤੀਆਂ) ਸ਼ੁਡਲਡ ਕਾਸਟ ਹਨ। ਕੰਨਵਰਡ ਟਰਾਈਬਜ਼ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਤੋਂ ਸਤੇ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬਣ ਗਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਮਾਜ ਤੇ ਸਬਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਲੱਦਣ ਲਈ ਔਰਤ ਜਾਤ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ‘ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਵਾਰ ਕੀਤੇ। ਜਿਵੇਂ (1)

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਿਖਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ (2) ਅਗਰ ਘਰ ਵਾਲਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਿਵੇ ਵਿਚ ਸੜ ਮਰਨਾ। (ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) (3) ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਲਾਕ ਨਾ ਲੈ ਸਕਣਾ। (4) ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਖਤਮ ਕਰਨਾ। (5) ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾ ਕੇ ਔਰਤ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਉਥਾਨ ਵਾਸਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਜਿਓਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪੂਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਮਹਾਤਮਾ ਫੂਲੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਗੁਰੂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪੜਚੋਲ

ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਦੋ ਵਰਗ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀਕਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਦਮਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣੇ। ਇਕ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੂਦਰ ਅਤੇ ਅਤੀ ਸੂਦਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਮਝ ਬਣੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਔਰਤ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਤਕ ਸਮਾਜ ਮਾਨਸਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੱਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਨਾ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਕੰਨਿਆ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਆਪਣੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਿਤਰੀ ਬਾਈ ਫੂਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤ ਅਧਿਆਪਕਾ ਬਣੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਫੂਲੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ। ਘਰਵਾਲਿਆਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਕ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਹਵੇਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਖੁਰਾ ਖੋਜ ਈਸਵੀ ਸਨ ਦੇ ਸੂਰੂ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਧਿਆਪਕਾ 1900 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬਣੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਸਕੂਲ ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾਏ ਗਏ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ‘ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੂਰੂ ਹੋਈ।

ਉਸ ਵਕਤ, ਮਹਾਤਮਾ ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ ਨਾਰੀ ਜਾਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਅਰਾਮ

ਦੀ ਖਾਤਰ ਦੋ ਦੋ, ਚਾਰ ਚਾਰ, ਬੀਵੀਆਂ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਅਗਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਔਰਤ ਦੋ ਦੋ ਚਾਰ ਚਾਰ ਪਤੀ ਰਖੇ, ਔਰ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਰਖੇ, ਫਿਰ ਮਰਦ ਜਾਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗੀ? ਮਰਦ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਔਰਤ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹਿਣ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਨੇ ਸਤਿਆ ਸੋਧਕ ਸਮਾਜ ਨਾਮੀ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਤੌਰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਔਰਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ‘ਚ ਉਤਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇਣ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ। ਉਸ ਵਕਤ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲੋਕ ਬੁਖਲਾ ਉਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਦਾ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਸਰਬਨਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਸਾਸਤਰ ਬ੍ਰਹਮਪਤੀ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤ੍ਯੁਤਾ ਕੋਟਲਯ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸ਼ਰ ਸਿਮਰਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਰੂਤੀਵਾਦੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਿਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੇ।

ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਮਣਾਂ ਮੂੰਹੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਫਰੋਲ ਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹਿੰਦੂ ਆਗੂਆਂ, ਵਕੀਲਾਂ,

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਫੂਆ ਛਾਤ ਸਮੱਸਿਆ ਵਰਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਅਤਿਆਚਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਸਮੁੱਚੇ ਵਰਗ ਵਲੋਂ ਦੂਜੇ ਸਮੁੱਚੇ ਨੀਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗ 'ਤੇ ਢਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

—ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ

ਭਾਰਤ ਰਤਨ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ 18 ਅਪਰੈਲ, 2009 ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿਟਸ ਬਰਗ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹਾਰਦਿਕ ਸਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ:

1. ਮਾਨਯੋਗ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿਲ, ਯੂ.ਕੇ. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਾਮਸੇਫ
2. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਅਹੀਰ-ਕੈਨੇਡਾ
3. ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਰਾਮ ਪਾਲ- ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਬਾਮਸੇਫ-ਅਮਰੀਕਾ

ਵਲੋਂ :

ਧਰਮ ਪਾਲ ਝੰਮਟ
ਫੋਨ : 510-213-4790

ਸਮਾਂ 12.00 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4.00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਕਾਨੂੰਨਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 1950 ਵਿਚ 39 ਸਫਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਲਿਖੀ, ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ। ਏਨੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਜੋ ਉਸ ਵਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਪਾਸ ਨਾ ਕਰਵਾ ਸਕੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੱਦ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬਿਲ 5 ਫਰਵਰੀ 1951 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਬਿਲ 'ਤੇ ਪੰਡਤ ਨਾਕਰਦਾਸ ਭਾਰਗਵ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਤਥ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀਆਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਾਬਤਾ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਇਜਲਾਸ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਨਤੀਜਾ ਕੋਈ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ।

ਈਵਜ਼ ਵੀਕਲੀ 'ਚ 21 ਜਨਵਰੀ 1950 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਇਕ ਲੇਖ ਛਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਦੇ ਪਤਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਗੋਤਮ ਬੁੱਧ ਸਿਰ ਮਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜਾਦੀ, ਇੱਜ਼ਤ, ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਬੁੱਧ ਨੇ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਨਾਰੀ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂਇਜ਼ਮ ਨੂੰ ਬੁੱਧਇਜ਼ਮ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

10 ਅਗਸਤ 1951 ਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

17 ਸਤੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਹੋਈ। ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸ਼ੋਤੋਸ਼ ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਮੁਖਰਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਅਟੱਟ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬੰਧਨ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਵੀ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਲੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ 33 ਮੈਂਬਰ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 2 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਅਚਾਰੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਲਾਨੀ ਵੀ ਬਿਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਚੇਤਾ ਕ੍ਰਿਪਲਾਨੀ ਬਿਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂਕੋਡ ਬਿਲ 'ਤੇ ਮੀਆਂ ਬੀਵੀ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਭਿੜੇ। ਬਿਲ 'ਤੇ 30 ਘੰਟੇ 28 ਮਿੰਟ ਬਹਿਸ ਚਲੀ। ਪਰ ਨਤੀਜਾ ਕੋਈ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ।

ਬਿਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਇਉਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਵੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਟੁਟੇ ਭਜੇ ਹੋਏ ਹਨ। “ਮਹਾਨ ਰਾਜਨੀਤਕ ਐਡਮੰਡ ਬਰਕ ਨੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੇ ਮੂਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬਵਾਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਡਾ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਪੁਰਾਤਨ ਨੂੰ ਸੁਰਖਿਅਤ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨੀ, ਯਾਨੀ ਸੋਧ ਸੁਧਾਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਰੂੜੀਵਾਦੀਆਂ ਮੂਹਰੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਰਲਡ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਿਹੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਸਾਰ, ਵਿੱਤ, ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਕਾਰਜਭਾਰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋ ਘਾਟ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਲਾਭ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਲੇਖ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਜਿਹੇ ਯੋਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੁੱਸਣੀਆਂ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਕੌਮੀ ਟੀਚੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਗੇ। ਉਹ ਚਟਾਨ ਜਿਹੇ ਮਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸਪਾਤ ਜਿਹੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ

ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਥੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਖਫਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਸੂਦਰ ਹੋਵੇ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ

ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ, ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਏਨਾ ਕਲਪਾਇਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪਦ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਤਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਡਤ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣੇ ਪਏ। ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਗਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਲਾਸ ਫੈਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ

ਮਜ਼ਾਕੀਆਂ ਲਹਿਜੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਸਾਹਬ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਇਕ ਨੰਬੂਦਰੀਪਾਦ ਗੋਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਗੋਤਰ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਇਕ ਸੂਦਰ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਨਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਣੀ ਪੀਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਪਿਆਸ ਲਗਦੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਚੂਲੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਭਰੋ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਵੋ। ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਧਰਿਆ।

ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਔਰਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਸੂਦਰ, ਅਤੀ ਸੂਦਰ ਔਰਤ ਵਰਗ ਬਹੁਤ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਉਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਔਰਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਜਯੋਤੀ ਰਾਓ ਫੂਲੇ ਅਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਸਾਨ ਮੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਔਰਤ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਏਨਾ ਵਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਜੌਬਾਂ ਉਤੇ ਮੌਤਾਂ

ਅੱਜ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮੁੱਕੇ ਨਾ ਗੰਨਾਂ ਦੀ ਗਰਮ ਕਹਾਣੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗੋਲੀ ਦਾਗਣ, ਉਹ ਮੁੜ ਮੰਗੇ ਨਾ ਪਾਣੀ। ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪਤਲਾ ਲਹੂ, ਜੋ ਸਮਝਦੇ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ, ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ, ਛਾਤੀ ਨਵੀਂ ਕੋਈ ਛਾਣੀ। ਇਥੇ ਪਾਦਰੀਆਂ, ਟੀਚਰਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਨਾਲੇ ਮਾਰ ਕੇ ਬੱਚੇ, ਸਾਡੇ ਦਿੰਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਣੀ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚੋਂ ਧੂਆਂ ਦਿਸੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ, ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਜਾ ਰਹੀ ਬਣ ਕੇ ਨਿਮਾਣੀ।

ਕਈ ਤਾਂ ਭੈਣੇ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਵੀ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਹੋ ਗਏ ਭੇਜੇ ਖਰਾਬ ਤੇ ਰਾਕਸ਼ ਬਣ ਰਹੇ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣੀ। ਅਮਨ ਦੇ ਰਾਖੇ ਸਿਪਾਹੀ-ਸੈਰਿਫ, ਫੜਨ ਸ਼ੈਤਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਕਦੇ ਜੌਬ ਉਤੇ ਵੀ, ਪੈਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣੀ। ਟਾਵਾਂ ਹੀ ਦਿਨ ਲੰਘੇ, ਗੋਲੀ ਦੀ ਠਾਹ ਠਾਹ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ, ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ 'ਕਮਲ' ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਾਡਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ।

-ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

HUGE SAVINGS

Great programming packages starting at

\$9⁹⁹ mo
For 6 months with commitment

American Gangster

Hannah Montana

National Treasure: Book of Secrets

Employee of the Month

plus many more

Sign up today and save \$580

• **5 Premium Movie Channels** from **cinemax**® for a Penny for a Year (a \$155 value)

• **FREE Activation*** (a \$99 value)

• **FREE DishHOME Protection Plan*** for 9 Months (a \$53 value)

• **FREE Standard Professional Installation** (up to 4 rooms)

• **FREE HD DVR Upgrade** (\$5.98/mo DVR Service fee applies)

Best HD DVR Available – Better than TiVo®

*Requires commitment.

Local Channels Add to any package **\$5.00/mo**

where available

FREE
OVER 15 PREMIUM MOVIE CHANNELS
FOR 3 MONTHS
with commitment

INCLUDING
HBO®

Call today and be ready for the digital transition!

DVR UNLIMITED
Toll: 1-800-780-0032

dish
NETWORK
AUTHORIZED RETAILER

Programming offers: Require participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After promotional periods, customer must downgrade or then-current prices will apply. 6-Month Programming Credit: Requires subscription to qualifying programming. Customer receives a credit for each of the first 6 months. Credit amount will depend on programming package selected. 3-Month Premium: Customer receives a credit for each of the first 3 months. Digital Home Advantage: Restrictions apply, including credit approval and monthly fees for receivers. Early cancellation fee applies. DISH Network retains ownership of equipment. Limit 4 tuners per account. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a \$5.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Cinemax offer: Requires AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed. Offer ends 7/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local Channels packages by satellite are only available to customers who reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free at any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO® and Cinemax® are service marks of Home Box Office, Inc. Starz® and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC. National Treasure: Book of Secrets © Disney Enterprises, Inc. and Jerry Bruckheimer, Inc. All Rights Reserved.

ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ, ਸਿਆਸਤ, ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਭਾਰਤ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਇਥੇ ਸਿਆਸੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਨਿਘਾਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ। ਜੇ 4-5 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ 16 ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ

ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣਾ

ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ 33 ਫੀਸਦੀ ਇਕੱਲੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਸੋਂ ਦੇ 42 ਫੀਸਦੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਤ ਦੀ ਆਮਦਨ 1.25 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਦਵਾਤਾ ਸੂਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੀਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਗੱਲ ਦੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਿਘਾਰ ਦੀ ਸਾਡੇ ਸਕਾਲਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਥੋੜੀ ਬਹੁਤੀ ਤਵੱਕੋ ਸੀ। 4 ਨਵੰਬਰ 1948 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ : 'Democracy in India is only a topdrem on an Indian soil which is essentially undermotratic.' ਭਾਵ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਇਕ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਗੈਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪੇਟਲਾ ਪੇਚਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪੇਟਲੇ ਪੇਚੇ ਦੀ ਤਹਿ ਹੇਠ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਲਾਮਤ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਪੇਟਲੀ ਤਹਿ ਨੂੰ ਢਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਹੱਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਉਸਨੇ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਗੈਰੇਜ ਗਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਵੀ ਦੋਹਰਾਇਆ ਸੀ, 'Constitutional Morality through out the whole society is an indispensable condition of a govt. At once free and peacable.' ਭਾਵ ਇਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ 'ਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤਿ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇਹ ਸਿੱਖਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਅਮਰ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਪਕਿਆਈ ਲਈ ਉਸ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ਵਧਦਾ ਫੁੱਲਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ 'ਚ ਇਸਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਥੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਤੰਨ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਰਹਿਤ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਨੇਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਮੇਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਬੜਾ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੋਈ 60 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਰਾਜ ਭਾਗ 'ਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਨਾਲਾਇਕੀ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਸੱਚੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕੱਲ ਬਕਾਇਦਾ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ, ਬਸਪਾ, ਸ਼ਿਵ-ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ

ਦਾ ਹਰਾਵਲ ਦਸਤਾ ਹੈ। ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਅਕੈਡਮੀ 'ਚੋਂ ਪਾਸ ਆਉਣ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਰਕਰੂਟ ਵਰਤਣ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਜੋ ਭਾਜਪਾਈ ਫਿਰਕੂ ਤੇ ਭੜਕਾਊ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇਖੀਏ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸਨੇ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ 'ਚ ਕੀ ਗੁੱਲ ਖਿਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ। ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ, ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪਰੈਸ ਕਾਂਡ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਜੰਮੂ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੁਲਤਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ, ਮੰਗਲੋਰ ਅਤੇ ਕੰਧਾਮਾਲ 'ਚ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਅਤੇ ਮਾਲੇਗਾਂਵ 'ਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਾਂਸਰ ਪਾਰਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2009 'ਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜੋ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਚ ਇਸਦਾ ਫਿਰਕੂ ਚਿਹਰਾ ਹੋਰ ਵੀ ਉਘੜਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ 'ਚ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਤੇ ਰਾਮ ਸੇਤੂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਹਨ। ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੈਕੂਲਰ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਦ ਯਾਦਵ, ਨਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੋਟਾਲਾ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਹਨ। ਉਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਇਆਵਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬਸਪਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰੋਲ ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਉਹ ਯੂ ਪੀ ਦੀ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਤ ਲਾਈ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਆੜ 'ਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਣਾ-ਮੂੰਹੀ ਧਨ ਉਹ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਾਗੀ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਕੋਲ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਖੁਦ ਜੀਏ ਜੀ ਅਪਣਾ ਬੁੱਤ ਲਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਬਾਲ ਠਾਕਰੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੰਨਗੀ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਪਰਜਾਤੰਤਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀਵਾਦ ਅਤੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਨਾਲ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਸਿਰਫ ਮਰਾਠੇ ਜਾਂ ਮਰਾਠੀ, ਬਾਕੀ ਸਭ ਲਈ ਲਾਠੀ। ਰਾਜ ਠਾਕਰੇ ਦੇ ਲੱਠਮਾਰ ਇਸ ਐਲਾਨਾਨਾਮੇ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਅਸੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਹ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਜ਼ਰਾ ਪਿਛਾਹ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰੁਝਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਨਹਿਰੂ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਆਪਾਂ ਅੱਗੇ ਕਰਾਂਗੇ।

ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਹ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਆਮ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਭਲੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝ ਅਤੇ ਭਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਕੀਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਨੱਲੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸ਼ਾਸਕ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ 'ਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਇਕ ਤਵਾਜਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ 'ਚ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਹੀ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਾਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਤੋਂ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਰਤਾਰਿਆਂ 'ਚ ਇਕ ਪੂਰਨ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸ਼ਾਸਕ ਹੀ ਬੁਲੰਦ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ

ਕੁਤਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਉਂਗਲ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵੈਮਾਣ ਅਤੇ ਸਵੈਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਲੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਣੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਡਾ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਜਾਤੰਤਰ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਥੰਮ੍ਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ 'ਬੰਮਾਂ' ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਚੋਖਟੇ 'ਚ ਰੱਖਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੋਰ ਧੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਲਿਤ ਨੇਤਾ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਵੇਕਲਾ ਰਾਹ ਲੱਭਿਆ ਹੈ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੇ ਤੋਹਫਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਧਨ ਜੁਟਾਉਣ ਦਾ। ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਤੋਹਫਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ 20 ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਦਰਜ ਸੀ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ 2004 'ਚ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ 16 ਕਰੋੜ ਸੀ ਅਤੇ 2007 'ਚ 52 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ 26 ਕਰੋੜ ਆਮਦਨ

ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। 2007 'ਚ ਬਾਦਲ ਦੀ ਐਲਾਨੀ ਆਮਦਨ 9.2 ਕਰੋੜ, ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਦੀ 21 ਕਰੋੜ ਅਤੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਦੀ 22 ਕਰੋੜ ਸੀ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੂੰ ਤੋਹਫਿਆਂ ਵਜੋਂ ਮਿਲੇ ਕੋਤਰ ਸੌ ਸੌਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਮੁੱਕਟ ਇਸ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਨ ਲਈ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਤੋਹਫੇ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਇੰਜਨੀਅਰ ਮਨੋਜ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਵਧ ਪਤਾ ਹੈ।

ਹਰ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਗਜ਼ਨੀ, ਕਤਲ, ਅਗਵਾ ਜਾਂ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਜ਼ੋਲੂ 'ਚ ਹਨ ਜਾਂ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ। ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕ ਚੋਣ ਲੜਦੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਤਦੇ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। 13ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ 40 ਦਾਗੀ ਸਾਂਸਦ ਸਨ ਅਤੇ 14ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ 100 ਦਾਗੀ ਸਾਂਸਦ ਸਨ ਅਤੇ 7 ਦਾਗੀ ਮੰਤਰੀ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਧੂ, ਆਰ.ਜੇ.ਡੀ. ਦਾ ਪੱਪੂ ਯਾਦਵ, ਬਸਪਾ ਦਾ ਅਨਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸਪਾ ਦਾ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਾਂ ਹੀ ਹਨ। ਕੰਧਾਮਾਲ ਦੇ ਇਸਾਈ-ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਮੁਖ ਦੋਸ਼ੀ ਮਨੋਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਥੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਜ ਕੱਲ ਕਤਲ ਅਤੇ ਆਗਜ਼ਨੀ ਦੇ 12 ਕੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਅਸ਼ੋਕ ਸਾਹੂ ਜੋ ਕੰਧਾਮਾਲ 'ਚ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਉਤੀਸਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕਤਲ ਅਤੇ ਅਗਜ਼ਨੀ ਦੇ 12 ਕੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਅਸ਼ੋਕ ਸਾਹੂ ਜੋ ਕੰਧਾਮਾਲ 'ਚ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਉਤੀਸਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ 'ਚ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਰਿੰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੈਪੀਟਾਈਟਸ-ਬੀ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਡਾ. ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਬੀ.ਏ.ਐਮ.ਐਸ ਉਥੇ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਖਾਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ।

ਜੇ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਨਜਾਇਜ਼ ਧਨ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਸਹਾਰੇ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਮਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸੇ ਧਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ

ਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਹਕੂਮਤ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨੇਟਾਂ ਦੇ ਭਰੇ ਅਟੈਚੀਆਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ 1993 'ਚ ਨਰਸਿਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਚਾ ਲਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾਟਕਾ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 7 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 7-7 ਕਰੋੜ ਨਕਦ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸਾਂਸਦਾਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਜੰਟ ਸ਼ੁਰੇਆਮ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਵੰਡਦੇ ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਗੋਵਿੰਦਾ, ਸਪਾ ਦਾ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ, ਜੈ ਪਰਦਾ ਅਤੇ ਅਬੂ ਆਜ਼ਮੀ, ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿਣ ਗਿਣ ਕੇ ਨੋਟ ਵੰਡਦੇ ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੇ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਸਿਤਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਇੰਨੀਆਂ ਚੋਰ ਮੋਰੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਕੀ ਦਵਾਉਣੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਦਾਗੀ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚਾਰਜ ਹੋਣ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰਗਰਮੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਦਾ ਆਖਰੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚੋਂ ਦੋਸ਼ੀ

ਸਿੱਧ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਅਦਾਲਤ (Supreme court) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪਾਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਕੱਕੀਆਂ ਦਾੜੀਆਂ ਬੱਗੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵ ਨੇਤਾ ਜੀ ਵੈਸੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਇਕ ਚੋਰ ਮੋਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਰੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚੋਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਐਲਾਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਧੂ ਵਾਂਗ ਸਜ਼ਾ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਅਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਧੰਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਰਚਣ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਫੀ ਦਿਆਲੂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਿਵਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਨੇ ਸੁਸਤ ਹਨ ਕਿ ਅੱਵਲ ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕੋਈ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਅਫਸਰ ਦੋਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਹੀ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖਰਾਮ ਵਾਂਗ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਖਰੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਬੰਦਾ ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 10 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸੁੱਖ ਰਾਮ ਦਾ ਕੇਸ ਅਜੇ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਬੇੜਿਆ ਹੈ। ਰਵੀ ਸਿੰਧੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਉੱਘ ਸੁੱਘ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਜੇਰੀ ਦਾਨ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਜਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਇਜ਼ਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਝੰਜਟ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿ 1996 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਕੋਲ 4 ਜੇ.ਐਮ.ਐਮ. ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਪੰਜੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਨਿਆਂ' ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਚਲੇ ਗਏ ਜਿਥੋਂ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 105 (2) ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਂਸਦ ਸੰਸਦ 'ਚ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੀਆਂ ਨੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਜ਼ਰਾ ਸਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ

ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਚਿੱਟਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਜੱਜ ਬੀ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਸ. ਸਿੰਗਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ : Even God can not save this country. He will be a silent spectater to all this.

ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਬੇਵਸੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਇਕੋ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀ ਕਾਂਗਰਸ। ਜੇ ਨਹਿਰੂ, ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਾ.ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਖਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਸਿਆਸਤ 'ਚੋਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜਾਤਪਾਤ ਜਾਂ ਖੇਤਰੀਵਾਦ ਦਾ ਦਖਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮਨਫੀ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਧਰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਜੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਕਿ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਸਹੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ 20-25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸਖਤ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ 1975 ਤੱਕ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਦਿੱਖ ਤਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਪਰ ਅਸਲ 'ਚ ਸਿਆਸਤ 'ਚੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਰਥਿਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਵੋਟ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹਵਨ ਕਰਾਉਣਾ, ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁਗਿਣਤੀ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਦਰਗਾਹ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀਆਂ, ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਜਾ ਕੇ ਸਿਰੋਪੇ ਲੈਣੇ ਅਤੇ ਪੰਗਤ 'ਚ ਲੰਗਰ ਛਕਣਾ ਜਾਂ ਇਸਾਈਆਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਜਸੂ-ਮਸੀਹ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨੀ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਰਾਏ ਬਰੇਲੀ ਤੋਂ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਗਈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਨ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਰਗਾਹ ਤੇ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਲ 'ਚ ਇਉਂ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸਤ ਇੰਨੇ ਰਲਗੱਡ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਨਬੇੜਿਆਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿੱਖੜਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਵੋਟਾਂ ਵਟੋਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਸੀਮਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਾਤਪਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਅਧਾਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਇਕ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪਛੜਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਕ ਉਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਤਾ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਹਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਨਵਿਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਲਈ ਨਾਂਹ ਨੁੱਕਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਲੋਕ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਚੋਂ ਲੈ ਲੈ ਸੁਪਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਔਖਾਂ 'ਚ ਸਜਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਉਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੋਹ ਚੁੱਕੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਖੰਭ ਲਾਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਵਾਚਣ ਯੋਗ ਹਨ-

ਪੰਜੀਂ ਸਾਲੀਂ ਇਕ ਛਲੀਆ ਆਵੇ
ਸਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਛਲ ਲੈ ਜਾਵੇ।
ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮੰਤਰ ਆਵੇ
ਕਪਟੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕੀਲ ਬਹਾਵੇ।
ਨਾ ਕੋਈ ਅਜੇ ਐਸਾ ਯੋਗੀ ਭਾਵੇ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੁਪਨੇ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇ।

ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥
ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥

ਗਿੱਲ ਇੰਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਹੈਰੀ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ

**ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ
ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ**

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਹੈਰੀ ਗਿੱਲ

ਅਵਤਾਰ ਗਿੱਲ

**ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇੰਸ਼ੁਰੈਂਸ
ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਈਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ**

ਅਸੀਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਇੰਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੇਟ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਵਾਂਗੇ

**ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਇੰਸ਼ੁਰੈਂਸ-ਗੈਸ
ਸਟੇਸ਼ਨ, ਹੋਟਲ-ਮੋਟਲ, ਲਿਕਰ ਸਟੋਰ,
ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਅਤੇ ਵਰਕਮੈਨ ਕੰਪਾਨੀ।**

We will meet or beat any competitors quote

For All Your Insurance Needs Please Call
Gill Insurance & Properties

2452 W Tahoe, PO Box 67 Caruthers, CA 93609
Ph: 559-864-8800 or 1-800-348-Crop (2767) Cell: 559-352-9222
Fax: 559-864-8688

2009 ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਨੂੰ

ਵੋਟਾਂ ਜਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਕੰਨ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇੱਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਭਰਿਆ ਹੁਲਾਰਾ ਜਿਹਾ ਮਨ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਇਹਦਾ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਹੈ ਕਾਹਦੀਆਂ। ਇਸ ਸਾਲ ਇਹ 'ਮੇਲਾ ਵੋਟਾਂ ਦਾ' ਹੋ ਰਿਹਾ ਮਈ ਮਹੀਨੇ 'ਚ। ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਿਚ, ਪਰ ਆਪਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਗਲੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਜਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਲਗਦੀ ਵਾਹ ਜਿੰਨੇ ਜੋਗਾ ਕੋਈ ਹੈਗਾ, ਉਹ ਬਣਦਾ ਸਰਦਾ ਇਹਦੇ 'ਚ ਯੋਗਦਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਉਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਸਕੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਗਾ ਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ

ਮਝੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ

ਅਸਰ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ ਕਬੂਲਣੇ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਸਕਦੇ। ਕਈ ਆਪੇ ਬਣੇ ਲੀਡਰ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਛਪਦੀਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਧੜੇ ਨੂੰ ਜਿਤਾਉਣਾ? ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਥੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਹਰ ਢੁੱਕਵੀਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੋਟ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਸੇ ਪੈਲੇ ਦੀ ਮਦਦ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਧੜਿਆਂ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਥੇਰਾ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ 'ਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕਲ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਝੇ ਪਏ ਆਂ। ਬੱਸ ਦੋ ਚਾਰ ਕੁ ਗੱਲਾਂ ਈ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਘੁੰਮਦੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਲੇਅ-ਆਫ, ਦੂਜੀ ਘਰ ਦੀ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ, ਤੀਜਾ ਅਨਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੇਣ ਲੈਣ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੋਲ। ਪਰ ਇਥੇ ਵਾਲੀ ਤੱਤੀ-ਠੰਢੀ ਦਾ ਅਸਰ ਅਸੀਂ ਕਬੂਲਣੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜੰਮਣ ਭਾਂ ਦਾ ਮੋਹ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਅਸੀਂ ਲੱਖ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਝੱਲੀਏ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਐਧਰ ਕੁੱਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਚੋਭ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਹੋਰਵਾ ਕਰਕੇ।

ਮਈ ਵਾਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਅੰਵਲ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਸਿਵਾਏ ਲਾਰੇ ਲਾ ਕੇ ਮੁੱਕਰਨ ਦੇ। ਪਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਦੰਗਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਧਨਾਢ-ਮਹਾਰਾਜੇ-ਜਗੀਰਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਹੈ ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਲਾਣਾ ਬਾਣਾ ਹੀ ਲੱਗਦਾ। ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਕੇ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਉਣਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਸੱਚਾ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਝੂਠਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਦਾ ਝੂਠਾ ਤੇ ਫਰੋਬੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਧੋਤੇ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਪੂ 'ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ' ਦਾ। ਫਿਰ ਆਪਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੀ ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਹੋ ਕੇ ਦਿਲ ਦਾ ਗੁੱਭ-ਗੁਭਾਟ ਕੱਢੀਏ। ਨਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਬਾਪੂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਨੇਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜੇ ਹਰੇਕ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ।

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਤਣਾ ਤਾਂ ਨੀਲਿਆਂ-ਬੱਗਿਆਂ 'ਚੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਬਾਪੂ ਕੰਵਲ ਨੇ ਤਾਹਨਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਐਥੋਂ ਜਥੇ ਬੱਝ-ਬੱਝ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ ਸਤਿਆਂਦਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪੂਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਿੱਧੇ ਬਾਪੂ ਵਲ ਨੂੰ ਹੋ ਗਏ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਨਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਕਿ ਜਦ ਬਾਪੂ ਸੂਰ ਨੇ ਸੁਹਾਗਾ ਫੇਰਨਾ ਫਿਰ ਉੱਚੀ ਨੀਵੀਂ ਧਾਲੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ। ਸਭ ਗੱਟੇ ਢੀਮਾਂ ਪੱਧਰੀਆਂ ਕਰ ਦਿਓ। ਉਦਾਂ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤੀਜੇ ਨੇਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਲੇ ਹੋਗੇ ਜਿਹੜੇ ਬਗਲਿਆਂ ਨੀਲ ਕੰਠਾਂ ਨੂੰ ਦੱਬਲਦੇ ਹਨ। ਪਰ 'ਬਾਪੂ' ਕੰਵਲ ਦੇ ਘਣ ਦੀ ਸੱਟ ਤਾਂ ਜਿਹੜੀ ਪੈਂਦੀ ਸੋ ਪੈਂਦੀ। ਇਹਦੀ ਧਮਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਪੂ ਤਕੜਾ ਹੋ ਜਾ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੋ-ਦੋ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਨਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਪੂ ਸਿਰਾਂ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਫੜੀ ਕਿ ਕਿਹਨੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਤਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ

ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੇਖਕ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਅਕਸਰ ਬਾਹਰ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਤਾਅਨੇ ਦੇਣ ਉਤੇ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਥਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ. ਮਝੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਨੇ ਬਾਪੂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਨੂੰ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਸੌਦੇ ਸਾਧ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ, ਬਾਵਜੂਦ ਛੋਟੇ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਡੇਰੇ ਦੀਆਂ ਚੌਕੀਆਂ ਭਰਨ ਦੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤ ਗਈਆਂ। ਮਾਲਵੇ 'ਚ ਕਈ ਨੀਲੇ ਫੌਜਦਾਰ ਲੁੜਕ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਰੇ ਹੋਇਆਂ ਨੇ ਸਾਧ ਵਿਰੁਧ ਸਿੰਗ ਮਿੱਟੀ ਚੁੱਕ ਲਈ, ਪਰ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸੌਦੇ ਸਾਧ ਨਾਲ ਤੋਹ ਪਿਆਰ 'ਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ। ਉਹਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ 2007 ਵਿਚ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨਾਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਘਰ ਤੋਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਬਦਲੀ ਵੇਲੇ ਆਮ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਦਾ ਕੁਤਮ 'ਜੱਸੀ' ਜੋ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੀ, ਉਸਤੋਂ ਨਾ ਹੀ ਅਸਤੀਫਾ ਲਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੱਢਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਖੀਰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਗਿਆ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਗਲ ਲਾਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਸਾਧ ਦਾ ਕੁਤਮ ਹੈ।

ਜੇ ਸਲਾਬਤਪੂਰੇ ਵਿਚ 2007 ਵਿਚ ਸਾਧ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਂਗ ਸਵਾਂਗ ਰਚਕੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਤੁਲ ਨਾਟਕ ਖੇਡਣ ਦਾ ਢਕਵੰਜ ਰਚਿਆ, ਉਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਚਾਲ ਲੁੱਕੀ ਹੋਈ ਲੱਗੀ। ਬਾਦਲ ਸ਼ਾਇਦ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਸੌਦਾ ਸਾਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚਮਕਾਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰਾ ਕਰੇ ਜਿਹਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹਜ਼ਮ ਨਾ ਕਰਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਖ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਣ ਪਰ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਇੱਕ ਵੀ ਲਫਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਅਦਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹੱਟਦੇ। ਬੱਸ ਇਹੋ ਸੌਦੇ ਸਾਧ ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਪੁਆਕੋ ਲੱਗ ਪਿਆ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਇੰਨਸਾਂ' ਬਣਾਉਣ। ਸਿੱਖ ਇਸ ਸਾਧ ਖ਼ਿਲਾਫ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਏ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਤੇ ਨਾਮ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਧਾਵਾਨ ਸਿੱਖ ਸਾਧ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਟੇ ਗਏ। ਸ਼ਹਿ ਕੀਹਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਬਾਪੂ ਤੂੰ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ। ਬੱਸ ਇਹੋ ਬਾਦਲ ਸ਼ਾਇਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਲੀਕ ਖਿੱਚੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸਤੋਂ ਇਹ ਟੱਬਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਦਾ ਰਹੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ ਹੋਇਆ ਲੱਗਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰੇ ਤਾਂ ਸਾਧ ਦੇ ਮੁਸਟੰਡਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਫੋਟੋ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਹੀ ਪੰਥਪ੍ਰਸਤੀ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਅੰਦਰੋਂਗਤੀ ਸੌਦੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੌਦਾ ਤਹਿ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਬਾਪੂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਹੁਣ ਸੱਚ ਨਿਤਾਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਸੌਦੇ ਸਾਧ ਵਾਲੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਬੜੀ ਖਤਰਨਾਕ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਲੱਭ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਵੋਟ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਵੀ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਪੂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਣ ਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਭੋਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਬਾਪੂ ਛੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ, ਜਿਹਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਛੋਟਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੱਧਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਮੈਗਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਕਹਿੰਦੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਹੋ ਜਾਣੀ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਕਾਇਆਕਲਪ ਹੋਈ, ਪਰ ਖਬਰਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹ-ਸੁਣ ਲਈਦਾ ਕਿ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤੰਗੀ ਤੁਰਸੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਇਆ ਖਤਮ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਬਾਪੂ ਤੇਰਾ ਤੀਜਾ ਨੇਤਰ ਜਾਣਦਾ ਹੋਣਾ।

ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਾ ਕੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ, ਹੁਣ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖ ਲੈ ਕਿ ਸਿਵਾਏ 'ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ' ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕਿਹੜੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲੱਗੀ।

ਹਾਂ ਇੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਕੇ ਨੱਚਣ-ਟੱਪਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਨਿਘਾਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿ ਰਹੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ। ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਚ ਪਤਿੰਤਪੁਣੇ ਦੀ ਲਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਇਹ ਜੋ ਨਵੇਂ ਸਟਾਈਲ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਹਜ਼ਾਮਤਾਂ (ਬਿਊਟੀ ਪਾਰਲਰ) ਖੁਲ੍ਹੇ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲੀ ਹੋਈ ਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੇਟਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰੀਗਰ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਧ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਪੈਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਲੇਸਾਂ ਤੇ ਲੱਗਾ ਜੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਹੀ ਸੇਧ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹੋ ਪੈਸਾ ਛੋਟੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਵਿਚ ਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨੀ ਸੀ ਉਥੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸਟੇਟ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਮੁੰਡੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਕੇ ਦਲਾਲਾਂ ਦੇ ਢਹੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਅਣਜਾਣੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਠੱਡੇ

ਬਣਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ। ਕਿਤੇ ਬਾਪੂ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਈ ਤਾਂ ਮਸੇਸਿਓ ਨਹੀਂ?

ਹੁਣ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਵੋਟਾਂ ਕੈਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਭਗਵਿਆਂ ਨੇ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਘੁਰੀ ਵੱਟੀ ਤਾਂ ਬਾਪ-ਬੇਟਾ ਪੈਰ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁੱਕਰ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਈ ਤਾਂ ਫਰਜੰਦ ਛੋਟੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠਾ। ਟੱਬਰ ਖਾਤਿਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤਾਂ ਕੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੀ ਗਹਿਣੇ ਪਾਉਣ 'ਚ ਕੋਈ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਕੇ ਗੱਲ ਨਿੱਤਾਰੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੀਂਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁੱਸੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ। ਇੰਨੀ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਟੀ.ਵੀ. ਤੇ

ਖਾਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਆ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਇਥੇ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ 'ਚ ਦਿੱਕਤ ਸੀ, ਕੀਹਦਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਣਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਲਾਂ ਬੱਧੀ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਲੈਣ ਨੂੰ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਟਿਆਂ ਨੀਲਿਆਂ ਦੀ ਨਾਅਹਿਲੀਅਤ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਪੂ ਤੇਰੀ ਕਲਮ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਬੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੋਲ ਖੋਲ੍ਹਣਗੇ।

ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਵਧੀ ਹੈ। ਬਾਪੂ ਇਹ ਕੋਰਾ ਝੂਠ ਆ। ਜਿਹੜੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਕੇ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ। ਜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇੰਨੀ ਹੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ 6000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ 'ਪੰਜਾਬ ਵਸਦਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ'। ਬਾਪੂ ਨੂੰ ਐਥੇ ਹੀ ਰਹਿਨਾ ਆਪ ਦੱਸ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਪੰਥਕ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੱਸ ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਚੌਂਕ, ਕੋਈ ਖੰਭਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਸੜਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਟੱਬਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ। ਕਾਹਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਆ? ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਹੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਲਗਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਕਈ ਚਿਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਦਈ ਬੈਠੇ ਆ, ਬੱਸ ਉਹਦਾ ਤਾਂ ਨਾਂ ਹੀ ਵਰਤਦੇ ਆ। ਜਿੰਦਾਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ 'ਲੱਗਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ' ਖੇਡੀ। ਉਸ ਪਿਛੇ ਜੋ ਛਿਪਿਆ ਸੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਈ ਬਾਪੂ। ਅੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ।

ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਦੱਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ। ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਮਸੰਦ ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਕਾਰਨ ਅੱਗ 'ਤੇ ਲਿਟਦੇ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ

ਰਹਿਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਸਲ 'ਚ ਇਹੋ ਹੀ ਲੁਕਵਾਂ ਏਜੰਡਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਲੈਵਲ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ-ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਵਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬਾਪੂ ਸੋਝੀ ਕਰਾਈ।

ਆਹ ਜਿਹੜਾ ਨਹਿਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਲਖਤੇ-ਜਿਗਰ ਵਰਤ ਗਾਧੀ ਨੇ ਪੀਲੀਭੀਤ ਵਿਚ ਬਾਹਾਂ-ਉਲਾਰ-ਉਲਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੈਂ ਹਿੰਦੂਵਾਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲੁੰਗਾ, ਉਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋ ਗੋਲੀ ਦੁੰਗਾ"। ਇਸਤੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਪਰ, (ਸਿੱਖਾਂ) ਬਾਰੇ ਜੋ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਪਿਉ-ਪੁੱਤ ਕੁਸਕੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ। ਬਾਪੂ ਤੂੰ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਚੌੜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਈ ਏਂ ਕਿ ਘਰਦੇ ਵਗਲ ਨੂੰ ਲੰਘਦਿਆਂ ਹੀ ਭੁੱਲ-ਭੁਲਾ ਜਾਂਦੇ। ਬਾਹਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੋਲ ਪੱਗਾਂ ਵਾਲੇ ਡੇਰੇਦਾਰ ਬੜੇ ਬੈਠੇ। ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਕੱਲੇ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਬਿਠਾਏ ਹੋਏ ਪੁਜਾਰੀ ਵੀ ਘੱਟ ਰੋਲ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਮੋਹਰੇ ਜੂਨ ਮਹੀਨਾ ਆ ਰਿਹਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਚੀਕ-ਚੀਕ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਘਲੂਘਾਰਾ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ ਤਾਂ ਕਿ 1984 ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਟੈਕ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਕਰੀਏ। ਉਸ ਦਿਨ ਬਾਹਾਂ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਬੜੇ ਤੱਤੇ ਤੱਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਭਗਵਿਆਂ ਦੇ ਕੋਝਮੇਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਉਹ ਆਪ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ "ਫੌਜੀ ਅਟੈਕ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਸੀ ਤੇ ਜੇ ਤੂੰ ਬਾਪੂ ਮੌਕੇ ਸਿਰ ਹੁਣ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਅਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇ।"

ਬਾਪੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬੋੜਾ ਮੋਢਾ ਹਲੂਣੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰੱਜਕੇ ਵਾਹਿਆ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਸਿਰ 'ਚ ਧੜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੋਹਰ ਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ, ਫਿਰ ਗਾਂ-ਵੱਡਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਹੱਥ-ਪੰਜਾ ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਾਕਮ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਸੀ ਪਰ ਆਪ ਦੇ ਵਕਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਸੱਖਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਬੋੜੀ ਸੋਝੀ ਆ ਗਈ ਉਹ ਵੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਰਲ ਗਏ ਤੇ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ। ਜੇ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁੱਤ ਨੇ ਹੰਝਲਾ ਮਾਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜੂਲੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਵੀ ਤਾਂ ਉਸਤੇ ਵੀ ਗਲਬਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਮਾਇਆ ਦਾ। ਬੱਸ ਹੱਡੀਆਂ ਹੀ ਨਿਕਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਉਸਦੀ ਕੈਦ 'ਚੋਂ। ਅੱਜ ਦਲਿਤ-ਪੱਤਾ ਖੇਡ ਕੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਤਾਂ ਮੁਲਕ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਮੀਰਾਂ 'ਚ ਸੁਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਕਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸਾਰਾ ਸੁੱਖ ਆਨੰਦ ਵੀ ਮਾਣ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਝ ਚੋਣਵੇਂ ਚਾਟਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਰਕੀ ਪਾ ਦਿੰਦੀ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ। ਸੋਨੇ, ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਹੀਰੇ ਜੜੇ ਮੁਕਟਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਹੱਥ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਕੇ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰੀ ਚਮਕਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੀ ਸਮਝੀ ਬੈਠਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਗੱਲ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੂ.ਪੀ. ਤੇ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੀ ਹੀ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਸਟਿੱਕਰ ਜੂ ਯੂ.ਪੀ. ਦਾ ਲੁਆ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਝੰਡੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਪੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦਲਿਦਰ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ।

ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੇ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰਾਂਸਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੀ ਕਿ ਬਾਪੂ ਕੌਣ ਕਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਪਤੀ ਲੈ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਿ ਬਾਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਤੇ ਸਾਰਾ ਅਡੰਬਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਚਿਆ ਗਿਆ। ਉਦਾਂ ਕੁਛ ਨਾ ਕੁਛ ਤਾਂ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਰਿਆ। ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਬੀਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗਾ ਕਹਿਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਾਪੂ ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਜਾਣ ਚੁੱਕਾ ਹੋਣਾ ਫਿਰ ਵਿਖਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਪਰਦਾ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ, ਕਰ ਨੰਗਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ 'ਚ ਤਾਂ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਲਈ ਵੋਟ ਦੀ ਸੋਚ ਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ।

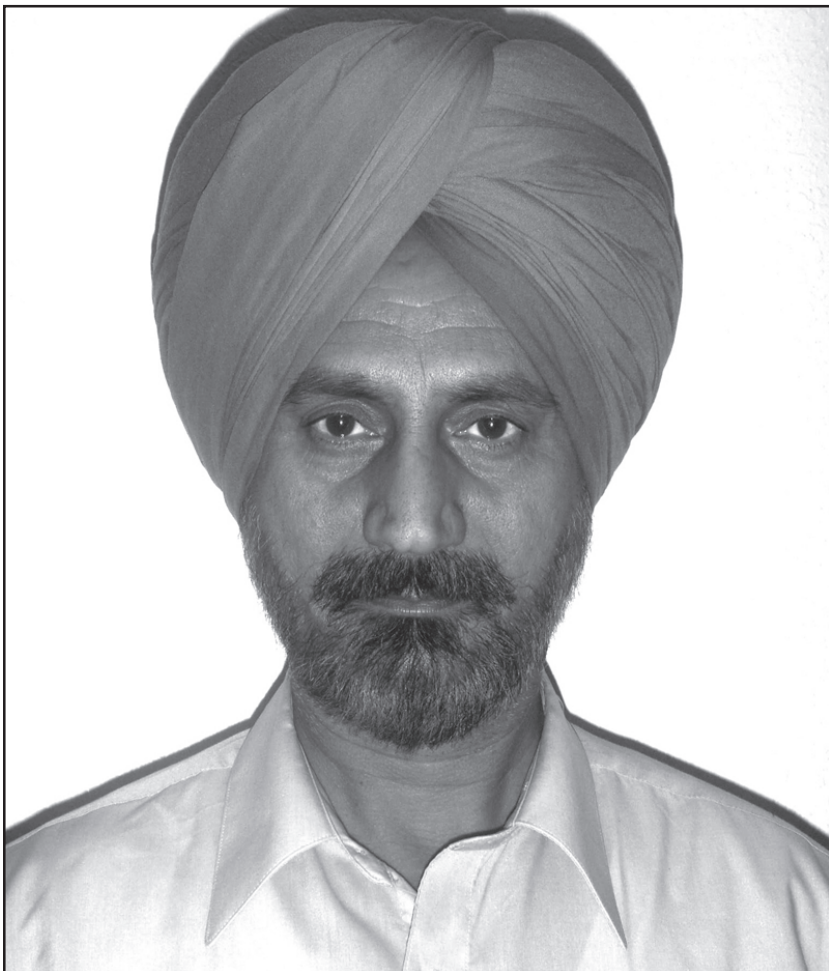
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ। ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੇਊ ਮੈ ਸਾਰਾ।
ਜਬ ਯਹ ਜਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ। ਮੈ ਨ ਕਰਹੂੰ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।

**ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ
ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼'
ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ**

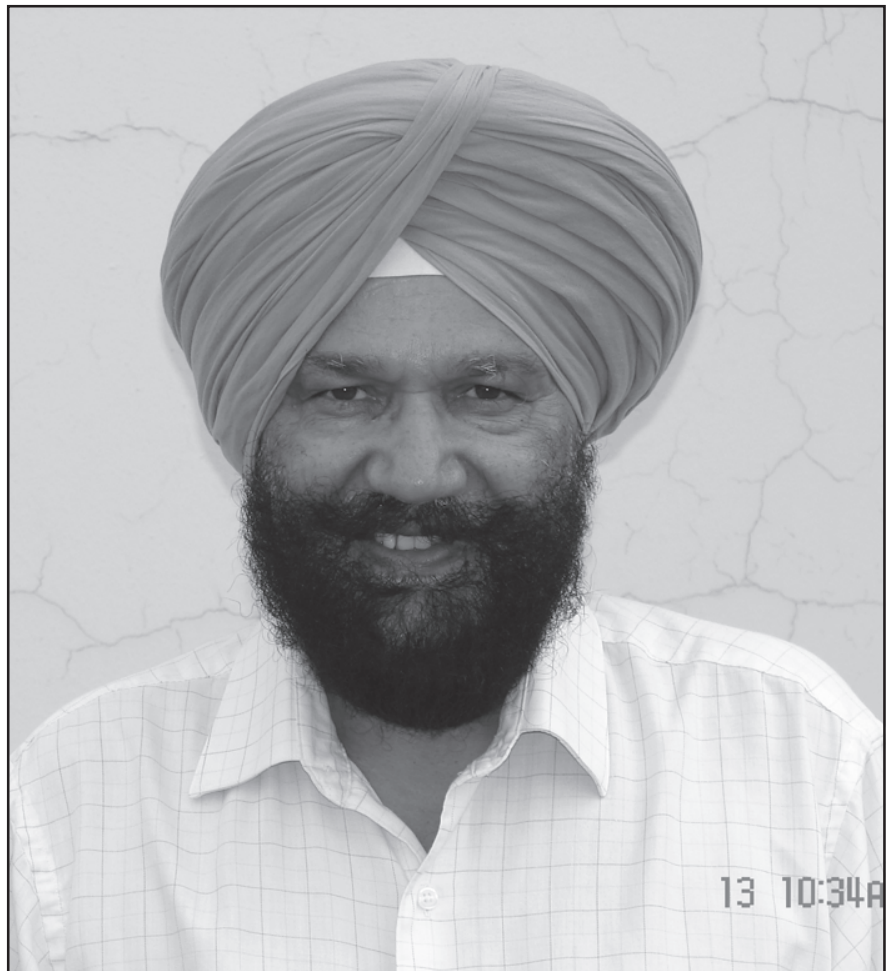
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

(ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ)

ਫੋਨ: 408-835-7712

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

(ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ)

ਫੋਨ: 408-394-3595

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਫੂਹੜ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ

ਸ਼ਰਵਸਤੀ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) : ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਬਦੀ ਜੰਗ ਸਿਖਰਾਂ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਬੁੱਢੀ ਕਦੀ ਗੁੱਡੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਤਾਰੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਬੁੱਢੀ' ਕਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ 'ਗੁਡੀਆ' ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਖੇਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰਵਸਤੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ 'ਚ ਕਾਉਨਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਚੋਣ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 'ਬੁੱਢੀ' ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਕਤ ਸ਼ਬਦ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 'ਗੁਡੀਆ' ਕਹਿ ਕਿ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ।

ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਵਲ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਖੇਡਣ ਵਾਲੀ ਗੁਡੀਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 'ਕੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀ ਦਿਸਦੀ

ਹਾਂ'? ਲੰਘੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਤਿਆ 'ਗੁਡੀਆ' ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 125 ਸਾਲਾ ਬੁੱਢੀ ਕਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਖਲਾਹਟ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਅਮੋਨੀ ਦੇ ਖਾਲਿਦਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀ ਮੈਂ ਬੁੱਢੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ? ਕੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ?"

ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਮੋਦੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ 125 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਬੁੱਢੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁਖਲਾਹਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਬੁੱਢੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋ ਸ਼ਖ਼ਸ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨ ਜੈਯੰਥੀ ਨਟਰਾਜਨ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ 'ਤੇ ਮੋਦੀ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਅਪਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਬੁੱਢੀ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਰੁਧ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਰੁਧ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਟਰਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਮੋਦੀ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਹ

ਮਰਦ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਮਾ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਮੋਦੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਸੀ। ਉਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲੰਘੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਟਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 'ਬੁੱਢੀ-ਗੁੱਡੀ' ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਧਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦਾ 30 ਸਾਲ ਨਮਕ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁੱਟੀ, ਗਿਰਡੀਹ, ਬੋਕਾਰੇ ਅਤੇ ਕੋਡਰਮਾ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਤਵਾਦ, ਨਕਸਲਵਾਦ ਦਾ ਅੱਡਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਮੋਦੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਤਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਆਧਾਰਹੀਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਵੱਡੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਰਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਪੌਣਾ ਸੈਂਕੜਾ ਨੇਤਾ ਵੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 63 ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਸ਼ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੇ ਸਵੈਮ-ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਚ' ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜਿਥੇ 28 ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਕਸ਼ ਵਾਲੇ ਉਤਾਰੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਬਸਪਾ ਨੇ 13, ਸਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 5-5, ਭਾਕਪਾ ਅਤੇ ਮਾਕਪਾ ਨੇ 2 ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ 5 ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੜਨ ਦੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ ਪ੍ਰਧੂ ਯਾਦਵ, ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਹਾਬੁਦੀਨ, ਸੂਰਜਭਾਨ ਸਿੰਘ, ਆਨੰਦ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਦੱਤ।

ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਨੇ 278 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਨਿਲ ਬੋਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 278 ਵਿਚੋਂ 63 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਅਤੀਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 39 ਵਿਰੁਧ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਡਕੈਤੀ, ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਰੀਬ 1200 ਸਵੈਮ-ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਲੋਨ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ : ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਫਾਂ ਨਾਲ ਤੋੜ-ਵਿਛੋੜਾ ਕਰਕੇ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੀਪਲਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੱਜਾਦ ਲੋਨ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੰਘੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ 42 ਸਾਲਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਗੂ ਸੱਜਾਦ ਲੋਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ 'ਚ ਜਾਣ ਦੇ ਇਛੁਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮੰਚ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸੱਜਾਦ ਹੁਰੀਅਤ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਫਾਊਂਡਰ ਸਵਰਗੀ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਲੋਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ।

ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਵਾਲਿਆਂ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਤਿਅਮ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਕੰਪਨੀ

ਮੁੰਬਈ : ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਘਿਰੀ ਆਈ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਸਤਿਅਮ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਤਿਅਮ ਦਾ ਬੋਰਡ ਹੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਅਮ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਪਰ ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ।

ਸਤਿਅਮ ਵਿਚ 12 ਫੀਸਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੋਹਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਨੂੰ ਵੀ ਵੋਟ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੇ ਇਹ ਬੋਲੀ ਜਿੱਤ ਲਈ।

ਸਤਿਅਮ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਆਪਣੀ 51 ਫੀਸਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਸਤਿਅਮ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼ ਦੇ 31 ਫੀਸਦੀ ਸ਼ੇਅਰ 58 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖਰੀਦੇਗੀ।

ਟੈਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਨੂੰ ਕੁਲ 51 ਫੀਸਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ ਤਕਰੀਬਨ 2989 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਅਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਰਾਮਲਿੰਗ ਰਾਜੂ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 8000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਰਾਮਲਿੰਗ ਰਾਜੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਰਾਮਾ ਰਾਜੂ ਨੂੰ 9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਈਸ ਵਾਟਰਹਾਊਸਕੂਪਰਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜੀ ਮਿਸਾਈਲ ਸਮਝੌਤਾ : ਐਂਟਨੀ-ਪ੍ਰਣਬ ਉਲਝੇ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ ਕੋਚੀ : ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਤ ਮਿਸਾਈਲ ਸੌਦੇ ਬਾਰੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੱਲਾ ਝਾੜ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵੀ ਫਾਰਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਇਸ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਡੀ.ਏ.ਸੀ.) ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਇਕ ਮਲਿਆਲਮ ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਤਾਂ ਟਾਲ ਗਏ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੋਲਮੋਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਭਾਸਕਰ-ਡੀ.ਐਨ.ਐਨ. ਨੇ ਇਸ ਸੌਦੇ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਘੁਟਾਲਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਤਤਾਲ ਵਿਚ ਸੌਦੇ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਬਿਜਨੈਸ ਚਾਰਜ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਤਾ ਭਗਤ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ

ਨੇ ਜਦ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਣੇ

ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ

ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ (ਏ.ਏ.ਡੀ.) ਮਿਸਾਇਲ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕੁਸ਼ਲ ਮਿਸਾਇਲ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਜਿਕਰ ਛੇੜ ਦਿੱਤਾ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਐਮ.ਆਰ.ਐਸ.ਏ.ਐਮ. ਮਿਸਾਈਲਾਂ ਦਾ ਸੌਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਏ.ਏ.ਡੀ. ਮਿਸਾਈਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ

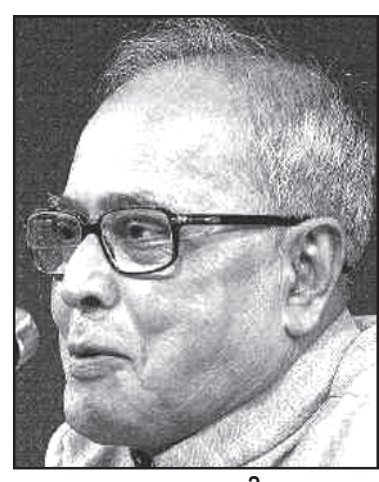
ਕਈ ਅਰਬਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਏ.ਏ.ਡੀ. ਸਿਰਫ਼ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੀ ਮਿਸਾਈਲ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਧਰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ 2005 ਅਤੇ 2006 ਦੌਰਾਨ ਡੀ.ਏ.ਸੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਓ. ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਸੌਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਰਾਹੀਂ ਸੌਦਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਅਫਵਾਹ ਦੱਸਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਸਕਰ-ਡੀ.ਐਨ.ਐਨ. ਕੋਲ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਦੀ ਉਸ ਗਾਈਡਲਾਈਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਪਲਬੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸਰਾਈਲੀ ਏਅਰੋਸਪੇਸ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਰਾਫੇਲ ਨਾਲ ਏਕਲ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸੌਦਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਦਾ ਨੋਟ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕੀ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਕੀ ਜਵਾਬ ਮਿਲਿਆ : ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਓ. ਨੇ ਇਕ ਉੱਨਤ ਮਿਸਾਇਲ (ਏ.ਏ.ਡੀ.) ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਰਾਈਲ ਨਾਲ ਮਿਸਾਈਲ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਉਂ

ਕੀਤਾ? ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਕਰਾਰ

ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ

ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ?

ਜਵਾਬ : ਆਕਾਸ਼ ਮਿਸਾਈਲ ਦੀ ਰੇਂਜ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਐਮ.ਆਰ.ਐਸ.ਏ.ਐਮ. ਦੀ ਰੇਂਜ 70 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤਕ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮਿਸਾਈਲਾਂ

ਸਾਲਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। 2002 ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਈਲਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ.ਐਸ.ਏ.ਐਮ. ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਥਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਇਸ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਮੀਨੀ, ਜਲ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ 2005 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਮ.ਆਰ.ਐਸ.ਏ.ਐਮ. ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਮੰਜੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 2006 ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਇਸ 'ਤੇ 2007 ਤੋਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਡੀ.ਆਰ.ਡੀ.ਓ., ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਤ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। 2005 ਅਤੇ 2006 ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਿਸਾਈਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਮੇਰੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ।

**ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ
ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ
(ਜੈਨਕੋ ਅਲੂਮਨੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ)
ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ
ਦਿਹਾੜੇ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ**

ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

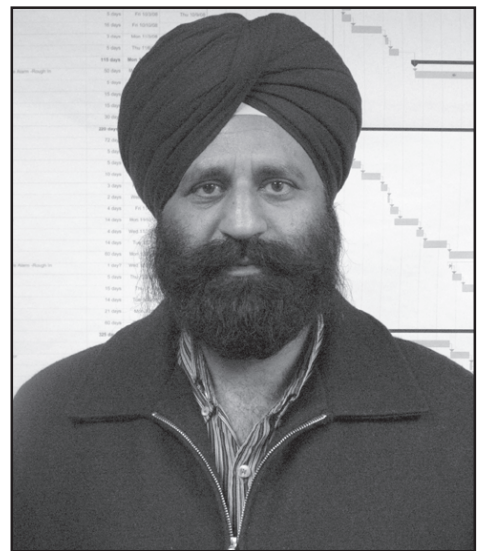
ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ

ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (ਟੋਨੀ)

ਹਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਨੀਤੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ

**ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ)
ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ (ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ)
ਹਰਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਜੈਨਕੋ ਅਲੂਮਨੀ)
ਨੀਤੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ**

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਲੂਮਨੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਕੀ ਖੱਟਿਆ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਹੀਰ ਬਣਕੇ

ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਜ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਜੇ ਰਾਤਾਂ ਰੱਜ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੱਝੀਆਂ ਚਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ। ਫਰਿਆਦ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਪਹਾੜ ਚੀਰ ਕੇ ਨਹਿਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ? ਤੇ ਜੇ ਮਹੀਵਾਲ ਦਾ ਮਨ ਭਰ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪੱਟ ਦਾ ਮਾਸ ਖਵਾਉਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੋਹਣੀ ਕੱਚੇ 'ਤੇ ਡੁੱਬ ਕੇ ਮਰਦੀ? ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਸੰਦਰਭ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਪਿਆਰ 'ਚ ਵਾਪਰੀ ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਹੈਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹੋਵੋਗੇ। ਸੱਚ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਤੇ ਯਕੀਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨੇ। ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਨੇ ਇਕ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ। ਇਕ ਆਸਤਿਕ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਨਾਸਤਿਕ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਝੁਕਾਇਆ ਤੇ ਕਈ ਸਿਵਿਆਂ 'ਚ ਧੜੀ ਸੁਆਹ ਪਈ ਹੋਵੇ, ਮਣ ਮਣ ਪੱਕੀਆਂ ਜੁੱਝਾਂ ਹੋਣ ਲੋਕ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਗੋਡਣੀਆਂ ਟੇਕਣ ਵਿਚ ਪਲ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੇ। ਇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਤਰਾਂ ਨੇ-

ਜਿਸ ਦਰ ਪਰ ਸਰ ਨਾ ਝੁਕੇ।
ਉਸੇ ਦਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤੇ।
ਜੇ ਹਰ ਦਰ ਪਰ ਝੁਕ ਜਾਏ।
ਉਸੇ ਸਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤੇ।

ਮੈਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਰਖਦਾ ਹਾਂ। ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਮਨ ਦਾ ਵਹਿਮ ਹੈ। ਭੂਤਾਂ ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਤੇ ਭਾਲਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਤਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਜਠੋਰਿਆਂ ਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਕ ਪੋਲੋ-ਝਾਟੇ ਫੱਕਰ ਸੁਭਾਅ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਕੇ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਏਦਾਂ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵੀ ਵੇਖੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਕਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸਮਝ ਕੇ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ। ਕਿਸੇ ਫ਼ਿਲਮ ਦੀ ਹੀ ਰੀਲ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੁਤਰਧਾਰ ਤੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਸਾਇਦ ਹਾਲੇ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਕਿਤੇ ਮਿਲਣਾ ਵੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਆਦਮਪੁਰ ਜਾਂ ਭੋਗਪੁਰ ਦੇ ਹਲਕੇ 'ਚ ਮਿਲ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੱਲ ਬਾਰਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਦਮਪੁਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕ ਪਿੰਡ 'ਚ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਹਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਰੁੱਸ ਕੇ ਭੋਗਪੁਰ ਪੈਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਚੱਲ ਮੈਂ ਵੀ ਚਲਦਾ ਹਾਂ ਮਨਾ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਦਿਨ ਢਲੇ ਅਸੀਂ ਸਕੂਟਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਉਹਦੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ। ਉਹਦੇ ਤੋਂ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖਫਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਚਾਹ-ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਹੀ ਗਿਆ। ਇਤਫਾਕ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਹੁਰਾ ਜਵਾਈ ਘੁੱਟ ਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤੇ ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਕਿ ਕੁਲੱਛਣੀ ਦਾਰੂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਫਸਾ ਦਿੱਤੇ। ਪੋਲੋ-ਝਾਟਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਚ ਗਿਆ ਪਰ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਕਹੇ ਹੁਣੇ ਚਲਣਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ। ਪੌਰ ਮਹੀਨਾ, ਕਹਿਰ ਦੀ ਸਰਦੀ ਤੇ ਉੱਤੋਂ ਪੁੰਦ ਵਿਚ ਦਿਸੇ ਕੱਖ ਨਾ। ਨਾ ਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਜਾਂਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਤੁਰ ਪਏ। ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਹੱਥ ਪਸਾਰਿਆ ਨਾ ਦਿਸੇ। ਹੱਥ ਠੰਡ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਕਦੇ ਉਹ ਸਕੂਟਰ ਚਲਾਏ ਤੇ ਕਦੇ ਮੈਂ। ਭੋਗਪੁਰ ਤੋਂ ਆਦਮਪੁਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਧ ਕੁ ਵਿਚਲੇ ਜਿਹੇ ਆਏ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤੇ ਸੜਕ ਤੋਂ ਫਰਲਾਂਗ ਕੁ ਹਟਵੇਂ ਬਣੇ ਇਕ ਕੋਠੇ ਮੂਹਰੇ ਅੱਗ ਬਲੇ ਤੇ ਕੱਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬੈਠਾ ਦਿਸਿਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਠੰਡ ਨੇ ਹਾਲ....ਦੇ ਜਵਾਈ ਵਰਗਾ ਕਰਤਾ। ਇਹਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸੋਕਦੇ ਆਂ। ਅਸੀਂ ਬਿੰਦ ਨਾ ਲਾਈ ਤੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਕੇ ਲੱਗ ਪਏ ਸੋਕਣੇ। ਮੈਲਾ-ਘਸਮੇਲਾ ਕੰਬਲ ਲਪੇਟੀ ਬੈਠਾ ਤੇ ਚਿੱਟੀ ਦਾੜ੍ਹੀ, ਪੀਲੇ ਬਦਸ਼ੂ ਮਾਰਦੇ ਦੰਦ।

ਮੈਥੋਂ ਰਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਹੀ ਬੈਠਾ ਬਾਬਾ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਵਕਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਠੰਡ 'ਚ ਸਾਧ ਬਣ ਗਏ ਆਂ ਤੂੰ ਕਾਹਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਦੇ?

ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਹੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਵਕਤ

ਕਈ ਵਾਰ ਪੱਕੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੇਹੀ ਖਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਆਹ ਪਿੱਛੋਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੀਆਂ-ਬੀਵੀ 'ਚ ਛਿੱਤਰ ਪਤਾਣ ਵਧਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਤਨੀ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਸਵਿਕਾਰ ਕਰ ਲਵੇਗੀ? ਤਲਾਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪਾਤਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਵਧ ਛੇੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਆਦ ਲੈਣਾ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਵੀ ਅੱਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁੱਖ ਵਧੇ ਹਨ, ਮਨ ਤਣਾਓ ਦੀ ਖਿੱਚੋਤਣ 'ਚ ਵਿਲਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਵਧ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਜੇ ਰੱਬ ਕਿਤੇ ਸੱਚੀਂ ਦਿਸ ਪਵੇ, ਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ, ਧਰਮ ਰਾਜ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਦੋਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੀ ਤੇ ਫਿਰ ਬੈਤੁੱਲਾ ਜਾਂ ਉਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਕਦੋਂ ਦਾ ਜਮਦੁਤਾਂ ਨੇ ਬੁਸ਼ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਤਲਾਕ ਵਧੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਸਪਨੇ ਰੰਗੀ ਬੀਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਵੰਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਰਤਾ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਉ ਜਿਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਰਮਿਆਨ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਨਹੀਂ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੰਜੇ 'ਚ ਪਈ ਕਾਣ ਵਰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਈ ਵੇਰ ਤਰਖਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਚੂਲਾਂ 'ਚ ਫਾਲ ਠੋਕ ਕੇ ਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਸੱਚ ਵਾਂਗ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ਪਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਝੂਠ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦ ਵਰਗੀਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਇਕ ਸਿਆਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਝੂਠ ਬਣਾ ਕੀ ਲੈਣੀ? ਜਵਾਨੀ 'ਚ ਚੁੰਢੀ ਵੱਢਣ ਦੀ ਆਦਤ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੇ ਪਾਈ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਖੈਰ! ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਹੀ ਮੈਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਰਗੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਭੁੱਲ-ਚੁੱਕ ਮੁਆਫ।

ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੀ ਏਦਾਂ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟਦੇ ਆ। ਉਹ ਬੜਾ ਸੰਭਲ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।

ਕੁਝ ਦੇਰ ਚੁਪ ਰਹੀ ਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨੇ ਗੀਤੇ 'ਚੋਂ ਬੀੜੀ ਕੱਢੀ ਤੇ ਚੀਚੀ ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਉਂਗਲ 'ਚ ਫਸਾ ਕੇ ਖਿੱਚਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

'ਬਾਬਾ ਤੇਰੇ ਨਿਆਣੇ ਨਿਕੇ ਕਿਥੇ ਆ, ਇਹੋ ਪਿੰਡ ਐ ਤੇਰਾ?'

'ਨਾ ਜੁਆਕ ਜੱਲਾ, ਨਾ ਸੁਹਿਰ ਗਰ੍ਹਾਂ, ਬੱਸ ਇਹੋ ਦੇ ਖਣ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ। ਦਿਨੇ ਉੱਲੂ ਵਾਂਗੂ ਸੌਣੇ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਦੇ।'

'ਕਿਉਂ?'

'ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਲੈਣਾ?'

'ਬਾਬਾ ਦੁੱਖ ਦੱਸਿਆਂ ਘੱਟਦੈ।'

'ਮੇਰੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਦਾਰੂ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਨਾ ਬਣੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਐ।'

'ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨੀ ਐ।' ਉਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ।

ਆਖਿਰ ਮੰਨ ਹੀ ਗਿਆ। ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾ ਉਡਾਇਓ।'

'ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ।' ਅਸੀਂ ਉਹਦੀ ਬਾਤ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਸਾਂ।

ਸੁਣੇ ਫਿਰ....ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਅੱਸੀਆਂ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਆਦਮਪੁਰ ਜਲੰਧਰ ਸੜਕ ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਵੇਲੇ ਇਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬਹੁ ਪਤਾ ਨਾ ਪੁੱਛਿਓ ਨਾ ਮੈਂ ਦਸਣੈ।

ਕੋਈ ਪੱਚੀਆਂ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਆਦਮਪੁਰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਕਮਰਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਿਥੋਂ ਮੈਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਟੁੱਟੇ ਜਿਹੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਰੋਟੀ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾ ਟੰਗ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੜਕੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਕਲਣਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵਾਂਗ ਕੋਰਾ ਕੱਕਰ ਪੁੰਦ ਵੀ ਕਹਿਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਸਤੀ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂਦੀ ਰੇਲ ਦੀ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਲਾਲ ਸੂਟ ਵਿਚ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕੁੜੀ ਦੇਖੀ। ਮਨ 'ਚ ਸੋਚਿਆ ਪਈ ਮਨਾਂ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਐ, ਇਹ ਕੱਲੀ-ਕਹਿਰੀ ਕੁੜੀ ਪਟੜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾ ਰਹੀ ਐ, ਜਰੂਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੈ। ਕੋਹ ਕੁ ਵਾਟ ਤੁਰਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਆਖਿਰ ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਚਲਾ ਹੀ ਗਿਆ।

'ਬੀਬਾ ਤੂੰ ਐਸ ਵੇਲੇ ਕੱਲੀ ਕਿਉਂ ਤੁਰੀ ਜਾਨੀ ਏ ਪਟੜੀ 'ਤੇ। ਸੁੱਖ ਤਾਂ ਹੈ।'

'ਤੂੰ ਕੀ ਲੈਣੈ? ਗੱਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਲੈਣੈ।'

'ਨਾ ਏਦਾਂ ਨਾ ਕਰ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ।'

'ਕੀ ਬਣਾਕੇ ਰੱਖੇਗਾ?'

'ਮੈਨੂੰ ਚਾਅ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਕਿ ਲੱਗੀ ਗੱਲ

ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਝੀਤ 'ਚੋਂ ਵੇਖਿਆ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਸਾਹ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਹ ਕੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੁੜੇਲ ਐ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਸੱਜੀ ਲੱਤ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਚ ਲਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਅੱਗ ਬਾਲ ਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅੱਗ ਮੱਧਮ ਹੁੰਦੀ ਉਹ ਵਾਲ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵਿਚ ਸੁੱਟਦੀ ਤੇ ਤੇਲ ਵਾਂਗ ਭਾਂਬੜ ਮਚਣ ਲੱਗਦਾ। ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਚੀਕ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਉਹ ਭੱਜੀ ਆਈ ਤੇ ਬਾਹੋਂ ਫੜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈ।

'ਕੀ ਹੋਇਆ? ਆਖਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕੁੰਡਾ ਖੜਕਾ ਕੇ ਆਵੀਂ।'

'ਤੂੰ ਹੈ ਕੌਣ? ਲੋਕਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੱਤ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਚ ਲਾ ਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾ ਰਹੀ ਸੀ?'

'ਤੈਨੂੰ' ਸੁਪਨਾ ਆਇਐ। ਦੋਖ ਮੇਰੀ ਲੱਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਇਐ।'

ਉਹਦੀ ਲੱਤ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਸੀ।

ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਲੰਘ ਗਏ। ਪਰ ਮਨ ਦਾ ਪਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਧੁੱਪੇ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਲੇਟੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਨਹਾ ਕੇ ਵਾਲ ਖਿਲਾਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਜੁਲਫਾਂ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਉਹਦੀ ਖੋਪਰੀ 'ਤੇ ਪਈ ਤਾਂ ਇਉਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਾਲੂ ਜਿਹੀ ਠੋਕੀ ਹੋਈ ਐ। ਮਨ 'ਚ ਸੋਚਿਆ ਗੱਲ ਕੋਈ ਜਰੂਰ ਐ, ਜਿਹੜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਈਂ। ਮੈਂ ਦੱਬਵੇਂ ਪੈਰੀ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਘੁਕ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹਦੇ ਸਿਰ 'ਚੋਂ ਫਾਲੂ ਖਿੱਚ ਦਿੱਤੀ।

ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਏਨੀ ਬਦਸੂਰਤ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਮੋਤੀਆਂ ਵਰਗੇ ਦੰਦ ਦੋ

ਗੱਲੀ-ਬਾਤੀ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ

ਫੋਨ: 925-752-8025

ਦੋ ਇੰਚ ਲੰਬੀਆਂ ਹੁੱਡਾਂ ਬਣ ਗਏ। ਕਾਲੇਸ਼ਾਹ ਵਾਲ ਚਿਟੇ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ, ਹੱਥ ਲੰਬੇ ਲੰਬੇ ਗੰਦੇ ਨਹੁੰਆਂ ਵਾਲੇ। ਮੈਂ ਚੌਲੀ ਪਾਉਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਲੀ 'ਤੂੰ ਵਾਅਦਾ ਵਫਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਭਟਕੇਗਾ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਉੱਠ ਰੋਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਭੁੱਲ ਗਿਆਂ ਤੇ ਹੁਣ ਸੁਣ ਲੈ ਮੈਂ ਕੌਣ ਸੀ।

'ਮੈਂ' ਖੂਬਸੂਰਤ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਇਆਤ ਬੇਗਮ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਕ ਤਾਂਤਰਿਕ ਮੇਰੇ ਰੰਗ ਰੂਪ 'ਤੇ ਮਰਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਕਬਰ ਪੁੱਟ ਕੇ ਦੱਬਿਆ ਗਿਆ, ਉਸੇ ਰਾਤ ਉਸ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਬਰ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ, ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿੱਲ ਠੋਕਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਰਤ ਆ ਗਈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਸੋਹਣੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਘਰ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਬਦਲ ਗਏ।

ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਖੇਲ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਾਮਵਾਸ਼ਨਾ ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਹਦਾ ਮੈਥੋਂ ਜੀ ਭਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ 'ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਰ 'ਚੋਂ ਕਿੱਲ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗਾ, ਤੂੰ ਚੜੇਲ ਬਣ ਜਾਵੇਂਗੀ ਤੇ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਇੱਟਾਂ-ਫੀਮਾਂ ਮਾਰਨਗੇ। ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆ ਗਈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਮੇਰਾ ਕਿਲ ਨਾ ਕੱਢ ਦੇਵੇ ਤੇ ਤੂੰ ਬੇਈਮਾਨਾ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲੱਤ ਨਾਲ ਰੋਟੀਆਂ ਦਾ ਭੇਦ ਵੀ ਉਸੇ ਤਾਂਤਰਿਕ ਨੇ ਪਕਾਉਣ ਦਾ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਕੋ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਇਥੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੀਂ।

ਡਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਛੇ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਨੁੱਕਰੇ ਲੱਗ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਿਹਾ। ਅੱਧੀ ਕੁ ਰਾਤੀਂ ਉਹਨੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕੰਨ 'ਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਕੀ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ ਆਏ। ਮੈਂ ਠੀਕ ਹੋ ਕੇ ਪਰਤਾਂਗੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ। ਪਰ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੇ ਚਲੇ ਗਈ। ਬੇਟੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਸੀ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਤੇ ਉਸ ਕਲਿਹਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੀ ਹੋਇਐ? ਸਭ ਕੁਝ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨ ਲਵੋਗੇ। ਬੱਸ ਇਸ ਕੋਠੇ 'ਚ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੁੱਖੀ ਮਿਸੀ ਖਾਨੇ, ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਚੱਲਿਆ, ਦਿਨੇ ਅੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਕੁੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪਹਿਰਾ ਦੇਨੈ।

ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਜਾਦੂ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਸੁਣਾਈ ਇਸ ਬਾਤ ਦਾ ਹਾਂ 'ਚ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਨਾਂਹ 'ਚ। ਸਾਇਦ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਮਨੋਸਥਿਤੀ ਇਹੋ ਹੋਵੇਗੀ।

NirpalKaur.com

ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ

A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD

ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ

VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

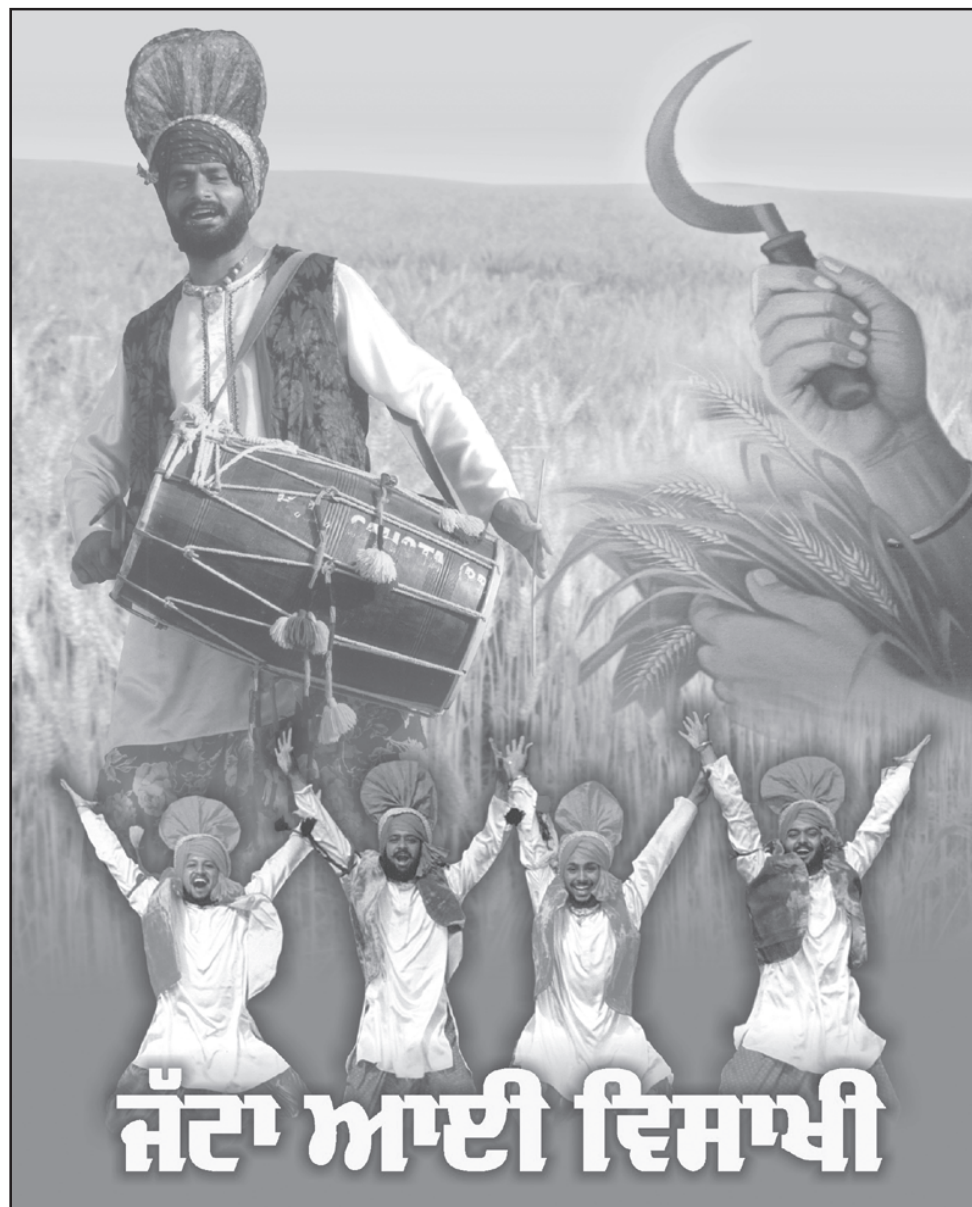

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਯੂ.ਐਸ. ਟੋਅ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ
ਸਮੂਹ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ
ਖੇੜਿਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ

ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ

USA Tow Company

Ph.925-570-0824

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਗੁਰ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ, ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ॥
ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮੁ ਸੁਹੇਲਾ॥

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰਿੰਪੀ) ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ
'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ
ਆਪਣੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਨਾਲ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ
ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾਈ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

MC# 583299 DOT#1575042

American Freight Corp.

60 Argillite Ave. Lathrop, CA 95330

Ph: 209-451-1726, Fax: 209-323-5527

Ravinder Singh Dhaliwal

Cell: 661-619-7431

Bob Lynn Edwards, Jr. Attorney at Law

Over 17 Years Handling Family Law Cases in Fremont, California, All Aspects of Divorce Including Child Support, Child Custody, Spousal Support, Property Division, Restraining Orders, Modification of Support, Etc.

Free Initial Consultation

Ph: 510-770-0500

www.BobEdwards.com

3869 Peralta Boulevard, Fremont CA 94536-3712

SINGH

PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com (ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।)

\$100 ਵਿੱਚ 75 ਘੰਟੇ

ਗੱਲ ਕਰੋ

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 75 ਘੰਟੇ (4545 ਮਿੰਟ) ਗੱਲ ਕਰੋ

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ

NO

Hidden Charges
Connection Fee
Monthly Fee
Other Charges

2.5¢ PER MINUTE ਇੰਡੀਆ ਘਰ ਵਾਲੇ ਫੋਨ ਤੇ
66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ
(4000 ਮਿੰਟ) ਗੱਲ ਕਰੋ

ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ ਗਾਇਬ ਸੀ

ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਅੱਜ ਵਿਸਾਖੀ ਪੁਰਬ
ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਤੇ
ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ।

ਕਿੰਨੀ ਰੌਣਕ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ
ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਮਾਹ ਉਤਸ਼ਾਹ-ਜੋਸ਼
ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਸੰਗਤ ਕੋਲੋਂ।

ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੋਲ
ਝੂਲਦੇ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਮਗਰ ਗੁਰ-ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਦੀ
ਵਿਸਵਾਦੀ ਲੈਅ 'ਚ ਰੰਗੀ ਸੰਗਤ ਦਾ
ਠਾਠਾ ਮਾਰਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਹਿੰਦਾ ਦਰਿਆ।

ਬੇਰੋਕ ਬੇਟੋਕ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਕਾਰਾਂ ਜੀਪਾਂ ਟੱਰਕਾਂ ਤੇ
ਸੱਜੇ ਫਲੋਟਾਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ।

ਪਰ
ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ
ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਦਾ
ਆਪਣਾ ਵੱਖਰਾ ਵੱਖਰਾ ਸਜਾਇਆ ਫਲੋਟ।

ਕਿਸੇ ਤੇ ਲਿਖਿਆ
ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ
ਵਿਸ਼ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋ ਲਾ ਕੇ ਸਜਾਇਆ ਫਲੋਟ।
ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਰਾਮਦਾਸੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ
ਕੀਰਤਨੀ ਜੱਥਾ ਉਚਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
“ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ।।
ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।।”

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੇ ਹੈ
ਰੰਗਰੇਟਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਦੇਵ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੋਰ
ਵਖਰੇ ਵਖਰੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਫਲੋਟ।

ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸੱਚ ਜਾਣੀ ਤੇਰੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਵੀ ਹੁਣ
ਆਪਣੇ ਨਾਵਾਂ ਮਗਰ
ਜਾਤਾਂ ਗੋਤਾਂ ਤੇ ਉਪ ਨਾਵਾਂ 'ਚ ਵੰਡੇ ਸਿੱਖ

“ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ
ਸਭੈ ਏਕ ਪਹਿਚਾਣਬੋ“ ਦੇ ਸ਼ਬਦ
ਉਚਾਰਣ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 'ਚ
ਤੇਰਾ ਖਾਲਸਾ ਗਾਇਬ ਸੀ।

-ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ

Visit us on the web:
punjabtimesusa.com

Since 1990

Punjabi Cultural Society Sacramento (U.S.A.)

ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੈ 20ਵਾਂ

ਵਿਸਾਖੀ ਮੇਲਾ

Visakhi Mela

Celebration On Saturday,
18th APRIL 2009
At 4.00 P. M.

S.E.S. Hall
10427 E. STOCKTON BLVD.
ELK GROVE, CA 95624

Featuring : Songs, Gidha & Bhangra, Dances, Skits and Much More

ਕੋਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਉੱਘੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।
ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹੁਮ ਹੁਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚੋ।

For More Information Please Contact :

Rashpal Pharwala (916) 682-7321 Tirath Sahota (916) 271-8382
Amrik Singh (916) 502-0064 Satvinder Rangi (916) 397-0613

SPONSORS

Indo American Desh Bhagat Foundation, Indus Valley American Chamber of Commerce, Punjab Arts & Culture Promotions, Indo American Cultural Organisation, Harjit Singh (Mountain Mike's Pizza Elkgrove), Inderjit Singh (Mountain Mike's Pizza Elkgrove Florin), Bagga Palace, India House of Grocery, Desi Bazar, India spices & music in Elkgrove, Rajinder Singh, Gurnek Singh, Jaswinder Sandhu, Avtar Atwal, Charan Badwal, Baljinder Johal, Jasvir Thandi (iSELL Real Estate), Sonny Singh (Rocklin) Piara Singh Parhar, Malkit Boparai, Jassi (Power Mart), Aklesh Singh, A V Sweets, Sukhchain Singh, Joga Ghuman, Hardeep Singh, Manjeet Dhillon (Modesto), Raghvir Gill, S.P. Singh, Amarjit Singh, Manpreet Singh, Inderjit Singh, Parminderjit Singh, Jaswant Singh, Gurchetan Singh, Manjit Singh, Kulwinder Bobby, Varinder Sekhon & Manjit Singh (Punjab Insurance & Immigration Tax Service) & Paramjit Dhaliwal (Fresno), Naranjan Singh (Mountain Mike's Pizza W. Capital) & Alex Singh (Quality Vending).

ORGANIZING COMMITTEE

Rajinder Pal Singh, Amrik Singh, Harjinder Basra, Tirath Sahota, Paramjit Dhillon, Surinder Bindra, Ajaib Kahlon, Rashpal Pharwala, Sony Singh, Inderjit Singh, Jarnail Sarpanch, Harinder Singh, Debi Gill, Sukhraj Singh, Jaswant Lakha, Sukhchain Singh, Bhupinder Rehal, Kuldeep Bains, Jaswinder Pooni, Jaswant Shad, Arjinder Kukki, M.S. Chahal, Pavittar Nahal, Satvinder Rangi, Varinder Sanghera, Kamal Banga, Paminder Virk, Jascharan Gill, Balwinder Banka, Balbir Johal & Kamal Singh.

ADMISSION FREE Please No Alcohol, No Food or Drinks Inside the Hall
No Cameras Will Be Allowed Inside The Hall, Security Will Be Tightly Enforced

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ।
ਖਾਲਸੇ ਮੇ ਹਉ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸ।

ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ
ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਵਲੋਂ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ

Grewal Enterprises

San Jose, CA

Ph: 408-406-0703

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸੁੱਭ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

NEW
YORK
LIFE

Major Singh Chauhan

AGENT

CA Ins. Lic #0D36632
New York Life Insurance Company

ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ
ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ
ਸਸਤੀ ਦਰਾਂ ਤੇ
ਲਾਈਫ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ
ਲੈਣ ਲਈ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ
(ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ)

Cell: 916-337-1683

Off : 510-624-4190

: 916-983-4890

Fax : 916-984-0110

39650 Liberty St. #200 Fremont CA 94538

mschauhan@ft.newyorklife.com

The Company You Keep

ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸੁੱਭ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

Easy Pay

CREDIT & DEBIT CARD PROCESSING CORP.

We Surely Beat Any Rates

Ask us about our Pay at Pump Specials

Pay at the Pump

Free ATM Machine

Free Credit & Debit Card Machine

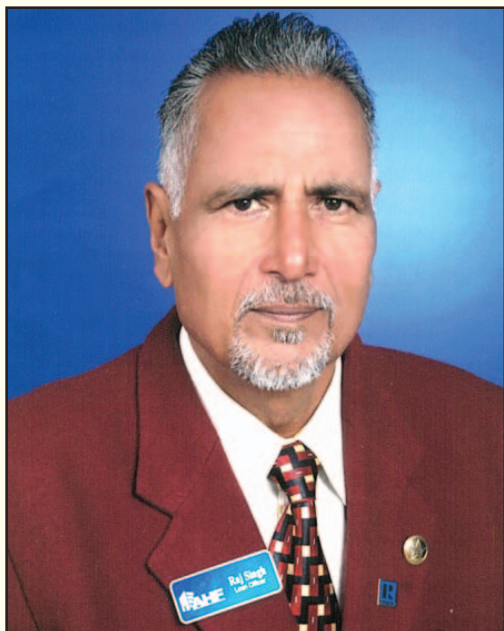
Free Check Cashing Machine

MANDEEP SINGH MANN
PRESIDENT & CEO
4401 Belle Terrace
Bakersfield CA 93309
Cell: 661-889-1927
Off : 661-397-7741
Fax: 661-397-7741
E-mail : gurmanna@hotmail.com

Realtor & Mortgage Specialist

Bay Area & Central Valley

ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

RAJ SINGH

M.A., M.Ed Retd. Principal
Realtor & Financial Adviser
Lic#01776459 & OG22467

ਚੰਗੀ ਜੁਗਤਤ-ਚਿੰਤਾ ਮੁਕਤਤ

ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਸਤਕ
'ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਘਰ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ' (ਸੇਵਾ 10 ਡਾਲਰ)

ਘਰ, ਹੋਟਲ, ਮੋਟਲ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਲਿਕਰ ਸਟੋਰ, ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ
ਬਿਜਨਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾ ਮੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜੇ ਜੁਬਤ ਘਰ ਤੇ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਵਾਲੇ ਘਰ
ਖਰੀਦਣ ਸਮੇਂ ਅੱਵਲ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Cell: 510-452-7370

Notary Free

30 ਸਾਲਾ ਲੋਨ 10 ਜਾਂ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਖਤਮ ਕਰਕੇ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਸੁਰਖਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Refinance, Home
Loan, SBA Loan
(All at Best Rates)

46560 Fremont Blvd.
Suite #111 Fremont,
CA 94538
singhrajpaul@yahoo.com

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਆਦਰਸ਼ ਮਾਨਵ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ

ਮਾਨਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਲੋਕਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਭਾਰਤੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦੁੱਤੀ ਸਾਜਨਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਮਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਹੈ, ਮਜ਼ਲੂਮ ਦਾ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਇਹ ਪੰਥ ਨਿਆਰਾ ਰਹੇਗਾ, ਉਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦ 'ਬਿਪਰਨ ਕੀ

ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ

ਰੀਤਿ' ਬਣੇਗਾ ਤਦ ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਸੀਸ ਗੁਆ ਬੈਠੇਗਾ।

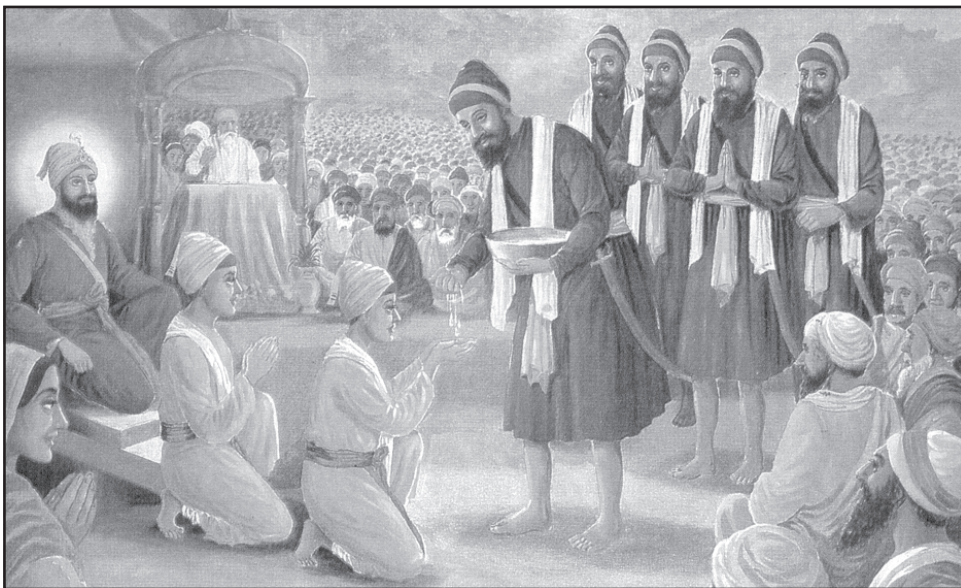
ਗੁਰੂ ਦੇ ਤੇਜ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਹਰਿ ਅਤੇ ਚਿੰਤ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਆਰੇ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਿਰਜਿਕ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ (ਭਗੋਤੀ) ਨੂੰ ਸਿਮਰਦਿਆਂ ਜੋ ਵਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ, ਉਸ ਵਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਬੋਲ ਹੈ- “ਨਮਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਖੜਗ ਕੇ ਕਰੋ ਸੇ ਹਿਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ।” ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਿਸ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਤਲਵਾਰ, ਖੰਡਾ, ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤੇ ਕਟਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਉਹ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਸਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਦੀ ਟੋਕ ਵਿਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸ਼ਸਤਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਸ਼ਸਤਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਸ਼ਸਤਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਜੋ ਮਜ਼ਲੂਮ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਇਹੀ ਰਹੱਸ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਸਤਰ ਨੇ ਦੈਤ ਰੂਪੀ ਅਮਾਨਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮ ਵਿਚ ਜੂਝਣ ਦਾ ਚਾਹਿ ਹੈ। ਭਗੋਤੀ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਵਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਜਬ ਆਵ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਦਾਨ ਬਨੇ, ਅਤ ਹੀ ਰਨ ਮੈਂ ਤਬ ਜੂਝ ਮਰੇ।” ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸ਼ਸਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਲੌਕਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਪਰ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੂਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮੇ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜੋ ਮਾਡਲ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਮਾਡਲ ਸ਼ਸਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਅਰਥ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਹੀ ਮਾਡਲ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਬੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸਵੈਮਾਣ ਜਗਾਉਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਇਕ ਜੋਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਨਿਆਂਕਾਰੀ ਧਿਰ ਨੂੰ “ਪਾਪ ਕੀ ਜੋਝ” ਕਹਿ ਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਹੀ ਜੋਤ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਧਰੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਤੇ “ਧਰਮ ਹੇਤ ਸਾਕਾ ਜਿਨ ਕੀਆ” ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਿਚੋਂ ਝਲਕ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਦਾ ਸੁਫਨਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਸੀਹਾ ਲੱਭਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਸੁਫਨੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦੈਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਸੁਫਨਾ ਇੰਜ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਧਰਤ ਨੂੰ ਇਕ ਵਰਦਾਨ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੋਈ ਫੌਰੀ ਤੱਟਪੱਟ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਉਹ ਕਾਰਜ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ, ਸੁਰਤਿ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦਰਦ ਦੀ ਇਕ ਲੰਮੀ ਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਸੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਜਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਜਾਗੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ “ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ” ਦਾ ਨਵਾਂ ਚਰਿਤਰ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਇਹ ਅਲੋਕਾਰ ਦੈਵੀ ਰੂਹ ਵਾਲੀ ਅਮਰ ਸਿਰਜਣਾ ਨੇ ਮਾਨਵੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜੋ ਕਰਮਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਈ, ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੱਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਉਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਜੂਝਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਜੋ “ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਅਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੂੰ” ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸੂਭ ਕਰਮਨ ਲਈ ਸੀਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਹਾਂਵਾਕ “ਸੀਸੁ ਦੀਆ ਪਰ ਸਿਰਰੁ ਨ ਦੀਆ” ਮੂੰਹੋਂ ਉਚਾਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਨਿਰਾਲਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਸਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ

ਖਾਲਸਾ ਉਦੋਂ ਤਕ ਹੀ ਨਿਆਰਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਲੋਕਪੱਖੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ “ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ” ਵਾਲਾ ਬਣੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਉਸਦਾ ਉਹ ਸਾਰਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਖਿੰਡ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਨਿਆਰਾ ਚਰਿਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਨਾਲ ਬਲਹੀਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਖੰਡਿਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਵਿਚ ਚਿਤਵਦਾ ਹੈ। ਭਗੋਤੀ ਇਸ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਹੈ, ਦੈਤਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਵਾਰ ਹੈ। ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਨਾਇਕਾ ਦੁਰਗਾ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰੋਂ ਰਾਕਸ਼ਸ਼ ਬੀਜ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਪ੍ਰਵਚਨ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹੀ ਪ੍ਰਵਚਨ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਫ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਬੜੇ ਸੁਚੇਤ ਪੱਧਰ ਉਪਰ ਇਹ ਤਾੜਨਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਧਾਰੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਾੜਨਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੰਥ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ:

ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੈ ਨਿਆਰਾ

ਤਬ ਤਕ ਤੇਜ ਦੇਉ ਮੈ ਸਾਰਾ॥

ਜਬ ਇਹ ਕਰੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ

ਮੈਂ ਨਾ ਕਰੂੰ ਇਸ ਕੀ ਪਰਤੀਤ॥

ਖਾਲਸਾ ਉਦੋਂ ਤਕ ਹੀ ਨਿਆਰਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਲੋਕਪੱਖੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਾਲਸਾ “ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ” ਵਾਲਾ ਬਣੇਗਾ, ਉਦੋਂ ਉਸਦਾ ਉਹ ਸਾਰਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਖਿੰਡ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਨਿਆਰਾ ਚਰਿਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਅਤੇ ਜਾਤਪਾਤ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਨਾਲ ਬਲਹੀਣ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਖੰਡਿਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮਹਾਂਬੋਲ ਉਚਾਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ- “ਇਨਹੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਜੇ ਹਮ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਮੈ ਸੇ ਗਰੀਬ ਕਰੇਰ ਪਰੇ ਹੈਂ।”

ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਇਹ ਬੜਾ ਵੀ ਵਚਿਤਰ ਖੇਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਮਾਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਰਚੀ ਲੀਲਾ ਅੱਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਏਡਾ ਉਦਾਤ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਖਾਲਸਾ ਤਾਂ ਹੀ ਨਿਆਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਰ ਪੂਰਨ ਉਤਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇਹ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਹਰਿ ਅਤੇ ਚਿੰਤ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਕਰਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚ ਹਰੀ ਦਾ ਬੋਲ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚੈ ਹੀ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸੂਭ ਕਰਮ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਫੈਲੇਗੀ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਪਿੱਛੇ ਇਹੀ ਮਹਾਨ ਸੰਕਲਪ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਉਭਰੇ ਜੋ ਦੀਨ ਦੁਖੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਾਨਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਘਾਰ ਕਰੇ ਜੋ ਮਾਨਵੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖੀਣ ਕਰਦੀਆਂ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਆਦਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਕਾਲ ਖੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਨਵ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਉਭਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਪ ਵੀ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ

ਵੀ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁਕਤੀ ਸਿਰਫ ਭਗਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਭਗੋਤੀ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਕਰਨਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੋੜ ਸੀ।

ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਭਗੋਤੀ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਨਿਆਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਰਾਹੀਂ ਆਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਜਲੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗੋਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਬਾਏ, ਸਤਾਏ ਅਤੇ ਲਿਤਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੌਤਕ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸੇ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਭੈ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ਾਲਮ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜੋ ਹੀਣਤਾ ਦੇ ਕਾਲ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਫਸੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡੱਬ-ਖੜਬੀਆਂ ਹੋਂਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੰਗ ਹੁਣ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਨਿਆਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕਰਮ ਧਰਮ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ।

ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਰ ਮਿਲਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਭਵਿੱਖਮੁਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵਨਾ ਜਗਾਉਣੀ, ਜੋ ਨਿਤਾਣੇ ਬਣੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਜਾਗਣ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਖਾਲਸਾ, ਹਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਭੈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭੈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਮਲ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਉਹ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਬੀ ਰਜਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ- “ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੁਤ ਤੋਹਿ ਨਿਵਾਜਾ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਚਰ ਕਰਬੇ ਕਹੁ ਸਾਜਾ। ਜਾਹਿ ਤਹਾਂ ਤੈ ਧਰਮੁ ਚਲਾਇ॥ ਕਬੁਧਿ ਕਰਨ ਤੇ ਲੋਕ ਹਟਾਇ॥” ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਾਰਜ ਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਰਜ ਹੁਣ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਸੁਹਜ ਪੂਰਨ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਇਹ ਭੂਮਿਕਾ ਹਰ ਕਾਲ ਖੰਡ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਮੂਲ ਮਨੋਰਥ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਉਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਭਰਮ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਉਪਰ ਵਸੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਹਰਲੀ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲ ਦੇ ਤ੍ਰਾਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਮਹਾਂਕਾਲ ਦਾ ਜਗਿਆਸੂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਲਸੇ ਵਿਚ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਵਰਗੀ ਨਿਰਵੈਰ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਰਗਾ ਵਰਗਾ ਰੋਹ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਲਸ ਤੱਤਾਂ ਉਪਰ ਉਸਰਿਆ ਉਸ ਮਾਰਗ ਦਾ ਰਾਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਟੋਕ ਇਕੋ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ “ਅਵਰਨ ਕੀ ਆਸਾ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕੇ ਆਸ ਧਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ॥” ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਟੋਕ ਵਿਚ ਜੁੜਿਆ ਖਾਲਸਾ ਕਿਸੇ ਭਟਕਣ ਵਿਚ ਡੋਲਦਾ ਨਹੀਂ, ਡਰਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜੂਝਦਾ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੀ ਇਸਦੇ ਜੂਝਣ ਵਿਚ ਹੈ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ “ਜੂਝ ਮਰਉ ਰਣ ਮਹਿ ਤਜ ਭੈ, ਤੁਮ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਮ ਇਹੈ ਵਰ ਪਾਵੇ।”

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਵੀ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ‘ਸਗਲ ਜਮਾਤ’ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਪਾਰਲੌਕਿਕ ਸੁਰਤਿ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ‘ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੋਲੋਂ ਅਲੌਕਿਕ ਕ੍ਰਿਸਮੇ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੰਥ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਇਕਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਰਮ ਰੱਬੀ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੈਵੀ ਸੱਚਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਾਜਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸਦੀਵੀ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਦਰਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਨਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਹੱਸ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ- ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ

ਸੂਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂ ਨਾ ਟਰੇ।

ਨਾ ਡਰੇ ਅਰਿ ਸੇ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੇ

ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਆਪਣੀ ਜੀਤ ਕਰੇ।

ਅਰੁ ਸਿਖ ਹੋ ਅਪਨੇ ਹੀ ਮਨ ਕੋ

ਇਹ ਲਾਲਚ ਹਉ ਗੁਨ ਤਉ ਉਚਰੇ॥

ਜਬ ਆਵ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਦਾਨ ਬਨੇ,

ਅਤ ਹੀ ਰਣ ਮੈ ਤਬ ਜੂਝ ਮਰੇ॥

ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੈਵੀ ਚਰਿਤਰ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦਰਸ਼ਕ ਮਾਨਵ ਉਭਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਪੰਥ ਵਿਚੋਂ ਜੀਵਨ ਜੋਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਚਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਥ ਮਾਨਵੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਝਰੋਖਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਵਿਚ ਇਕਾਗਰ ਹੋ ਕੇ ਸੱਚ ਸੁੱਚ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਭਰਮ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਸਥਾਪਤੀ ਦਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਵਡੇਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਇਹੀ ਇਸ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਗੀਤ

ਹਿੰਮਤੋਂ ਉਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਲੋਕਾਈ
ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੇ ਸੀ ਅੱਤ ਮਚਾਈ
ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਖੀਰ
ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੇ
ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੱਤੀ ਜ਼ਮੀਰ

ਬਰ ਬਰ ਕੰਬਦੇ ਸੀ ਜੋ
ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤੱਕ ਕਟਾਰਾਂ
ਪਾ ਕੇ ਬਾਪਤਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਾ
ਖਿੱਚ ਲਈਆਂ ਮਿਆਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਲਵਾਰਾਂ

ਕਰ ਅਰਦਾਸਾ ਸਿੰਘਾਂ, ਮੌਤ ਲਾਤੀ
ਵਿਆਹੁਣ ਲਈ ਸਿਹਰੇ ਸਜਾ ਲਏ
ਛਕ ਕੇ ਬੂੰਦਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਆਂ
ਚਿੜੀਆਂ ਨੇ ਬਾਜ ਢਾਹ ਲਏ

ਖਾਲਸਾ ਹੁਣ ਜ਼ੁਲਮ ਪੁੱਟੇਗਾ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ
ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਭੰਨੇਗਾ
ਕਰੇਗਾ ਅੰਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਖਾਤਮਾ
ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭੈਅ ਮੰਨੇਗਾ।

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ
ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਫੁਰਮਾਨ ਸੁਣਾ’ਤਾ
1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਮਰਦ ਅਗੰਮਤੋਂ ਨੇ
‘ਪੰਨੂ’ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਬਣਾ ’ਤਾ।
-ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸ਼ਿਕਾਰੋ
630-440-3458

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ। ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੇਊ ਮੈ ਸਾਰਾ।
ਜਬ ਯਹ ਜਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ। ਮੈ ਨ ਕਰਹੂੰ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।

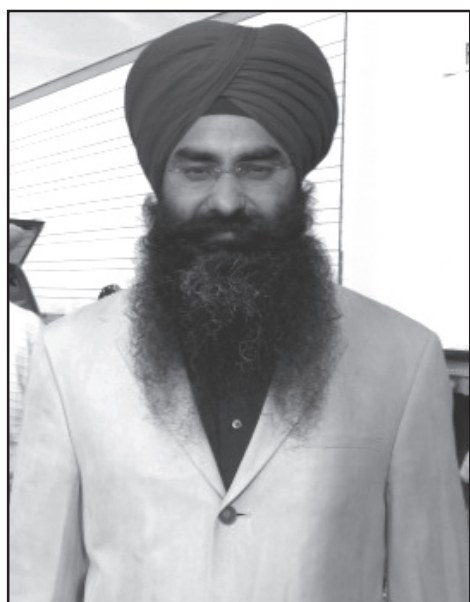
A & I Trucking Co.

123 E Lee Rd Watsonville, CA Ph: 831-763-7805

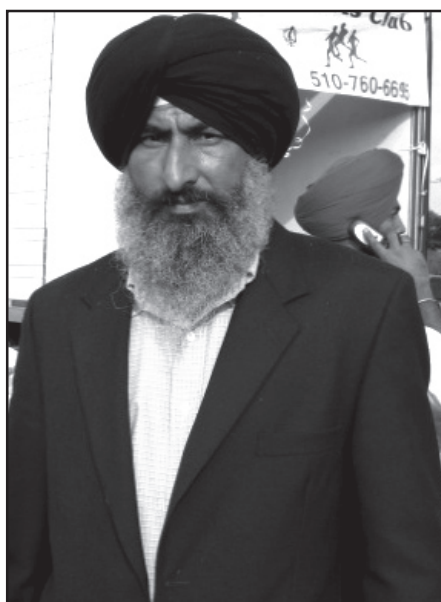
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਵਲੋਂ
ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ
ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਉਣ
ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ

ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਏ. ਐਂਡ ਆਈ. ਟਰੱਕਿੰਗ

ਵਾਟਸਨਵਿਲ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਸਤਰ 'ਚ ਪੈਦਿਆਂ ਹੀ ਤੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਖਾਂ ਮੂਹਰੇ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ... ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਤੇਰੇ ਮਸਤਾ ਭਰੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ੀ ਜਿਹੀ ਹਵਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਯਾਦਾਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ...ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ...ਕੀ ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈਂ...ਵੇਖ! ਇਕ ਵਾਰੀ ਆ ਕੇ ਵੇਖ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰ, ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਹਰ ਵਸਤ ਉਦਾਸ ਹੈ। ਸੱਚ...ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ...ਕਿ ਇਹ ਅੱਖਾਂ ਤੈਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਣਗੀਆਂ...ਕੀ ਇਹ ਹੱਥ ਤੈਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਛੂਹ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ? ਕੀ ਤੇਰੀ ਚੌੜੀ ਛਾਤੀ ਦਾ ਮਸਤਾ ਭਰਿਆ ਨਿੱਘ ਕਦੀ ਵੀ ਨਸੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰਾ ਲੰਬਾ ਕੱਦ...ਸਵੱਸਥ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ ਸਰੀਰ, ਲੰਬੇ ਕਾਲੇ ਘੁੰਗਰਾਲੇ ਕੋਸ...ਹਿਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਨਸੀਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ...ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲ 'ਚ ਖਿੱਚ ਜਿਹੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚਮਕ...ਪਤਲੇ-ਪਤਲੇ ਬੁੱਲ੍ਹ, ਪਿਆਰੇ

ਮਨਮੋਹਨ ਕੌਰ

ਮੋਤੀਆਂ ਵਰਗੇ ਦੰਦ...ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਦਿਲਕਸ਼ ਮੋਹਣ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਪੋਲੀ ਜਿਹੀ ਮੁਸਕਾਣ ਅਤੇ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦੀ ਨੇਚਰ...ਰਾਹ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰੁਕ ਕੇ ਤੇਰੇ ਵਲ ਨਿਗਾਹਾਂ ਭਰ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਭੈਣੀ ਨਜ਼ਰ ਨੇ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਡੱਸ ਲਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਪਲਾਂ 'ਚ, ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਪਰਾਏ ਦੇਸ ਜਾ ਵੱਸਿਆ...ਤੱਤਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਤੇਰੇ 'ਤੇ ਤਰਸ ਨਾ ਆਇਆ। 'ਕੋਲ ਕਰਦੇ ਹੋਝ ਨੇ ਅਚਿੱਤੇ ਬਾਜ ਪਏ' ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਸੱਚ ਹੋਈ। ਤੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਅੱਭਤਵਾਹੇ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਸਿਰਹਾਣੇ ਬੈਠਾ ਮੁਸਕਰਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ...ਪਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਇਕ ਛਲਾਵੇ ਵਾਂਗ ਕਿਧਰੇ ਫਿਜ਼ਾ 'ਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਰਨਾ ਸੱਚ ਤੇ ਜੀਉਣਾ ਝੂਠ ਹੈ...ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਫ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਹਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਫਿਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਉਦਾਸ-ਉਦਾਸ, ਨੀਰਸ-ਨੀਰਸ ਬੇਮਾਇਨੇ ਜਿਹਾ...ਭੁਲੇਖੇ 'ਤੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ...ਸ਼ਾਇਦ ਤੇਰਾ ਜਾਣਾ ਝੂਠ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਂਗਾ...ਕਦੀ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ...ਬੇਬੀ ਰੇਡੀਓ ਲਗਾਈ...ਬੇਬੀ ਚਾਹ ਪਿਲਾਈ...ਯਾਰ ਇਹ ਵੀ ਕੀ ਤੂੰ ਰੋਟੀ ਪਕਾਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ...ਤੇ ਕਦੀ ਤੂੰ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਅੰਮੀ ਜੀ ਘਰ ਨਹੀਂ, ਚਲ ਕਤਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਖਾਈਏ ਜਾਂ ਦੁੱਧ-ਰਬੜੀ ਬਣਾਈਏ...ਪਰ ਫੇਰ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਚੁੰਡੀ ਵੱਢਦੀ ਹਾਂ...ਸੁਫਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੱਚ...ਪਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈਂ...ਤੇਨੂੰ ਤਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮੈਂ ਉਸ ਰਾਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। 3 ਫਰਵਰੀ!...ਇਹ ਮਨਹੂਸ ਤਾਰੀਖ ਦਿਲ 'ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਹੁਣ ਤਾਂ, ਤਿੰਨ ਅੰਕ ਹੀ ਮਨਹੂਸ ਜਾਪਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। 3 ਤਾਰੀਖ ਸਵੇਰੇ ਤੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਤੂੰ ਸੈੱਲ ਚੁੱਕਿਆ ਨਹੀਂ...ਲੰਬੀ ਰਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਤੂੰ ਸੁੱਤਾ ਹੋਵੇਂ ਜਾਂ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿਚ...ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਬੀ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਈ ਯਾਦ ਵੀ ਬਹੁਤ ਆ ਰਿਹਾ ਸੈਂ...ਆਫਿਸ ਬੈਠਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੁਲੀਗ ਨਾਲ ਤੇਰੀਆਂ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਸਾਂ। ਕਿਵੇਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਚੁਰਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਸੈਂ...ਤੇ ਕਦੀ ਕਿਵੇਂ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਜਾਂ ਤਾਈ ਜੀ, ਜੋ ਕੱਦ ਵਿਚ ਮਧਰੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਸਟੂਲ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੈਂ। ਤੇ ਉਸ ਸਟੂਲ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਮਸਾਂ ਹੀ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਜਿੰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਹੇਠਾਂ ਪਈ ਸ਼ਮੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਜੇਬ 'ਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਸੈਂ। ਦੋਵੇਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਝਿੜਕੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ : “ਕੁੱਤੇ! ਕੱਜਰ...ਤੇਰੀ ਬੇਖ ਨਿਕਲੇ...ਮੈਂ ਗਿਰ ਜਾਸਾਂ...ਕੱਜਰ ਤੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਲਿੱਤੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਫੇਰ ਖੋਹਣ ਆ ਗਿਆ ਵੇਂ।” ਤੇ ਤੂੰ ਖਚਰੀ ਜਿਹੀ ਹਾਸੀ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਟੇ, ਅਖਰੋਟ ਜਾਂ ਮੂੰਗਫਲੀ, ਰਿਉਤੀਆਂ ਖਰੀਦ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੈਂ। ਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਚਿੰਨੀ-ਪੱਤਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਸੈਂ...ਪਰ ਤੇਰਾ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਦਾ ਢੰਗ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਲਾਹੇ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਣੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗੂੰ ਮੁੰਡਾ ਬਣਾਂ। ਤੇਰੀ ਕਮੀਜ਼-ਪੈਂਟ ਪਾ ਕੇ। ਤੇਰੇ ਬਦਨ ਦੇ ਪਸੀਨੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੱਛੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਜੋ

ਤੂੰ ਖਾਂਦਾ ਸੈਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਅੱਛਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲੱਗੇ ਮੈਂ ਉਹ ਖਾਣ ਦੀ ਖਾਹਸ਼ ਕਰਦੀ ਸਾਂ। ਸਾਡੇ ਘਰ 'ਚ ਮੀਟ-ਮੱਛੀ ਬਹੁਤ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਤੂੰ ਦਸਵੀਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣੇ ਸਨ, ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਤੂੰ ਕਸਮ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਮੀਟ-ਮੱਛੀ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਂਗਾ ਤੇ ਤੇਰੀ ਰੀਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹ ਕਸਮ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੀਟ-ਮੱਛੀ ਖਾਣ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੂੰ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਟੇ ਜਾਂ ਅਖਰੋਟ ਖੇਡਦਾ ਜਾਂ ਛੱਤ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਂਦਾ ਸੈਂ...ਤਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਛਾਵਾਂ ਬਣ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਖੜੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਾਰੀ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਬੰਟਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਖਹਿਬੜ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੁੱਥਮ-ਗੁੱਥਾ ਹੋ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੰਧਤਾ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਝੂਠੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਸ ਦੇ ਬੰਟੇ ਖੋਹੇ ਹਨ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਮਾਰੇ-ਮਾਰ ਕਰਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਤੈਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਡੇਗ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਕੁੱਟਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਇੰਟਾਂ ਵਾਲੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਘੜੀਸਦੀ ਹੋਈ ਘਰੇ ਅੰਮੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਈ ਸੀ। ਅੰਮੀ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਪਿਟਾਈ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ 'ਚੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਮੀ ਦੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ ਸੀ। ਸੱਚ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਲਟਾ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਚਪੇੜਾਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦਿਨ ਅਸਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅੰਮੀ ਨਾਲ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਕੇ ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਖਾਧੀ ਸੀ।

ਅੰਮੀ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਹ ਕਹਿ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਦੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕੁੱਕੂ ਦੇ ਬੰਧਤਾ ਜਤਿਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਝਗੜਾਲੂ ਔਰਤ ਨੇ ਕਦੀ ਘੱਟੋ ਤੱਕ ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੂੰ ਜਦੋਂ ਖੇਡਣ ਜਾਂਦਾ ਸੈਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਸਾਂ। ਜੇ ਕਦੀ ਖੇਡਦਿਆਂ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦੋਸਤ ਤੈਨੂੰ ਜਿੱਤਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਈਰਖਾ ਵੱਸ ਬਾਂਹ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੰਦਾ ਜਿਹਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਖੜੀ ਹਾਂ...ਗੇਮ ਵਿਚੋਂ ਛੱਡ, ਤੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ, ਮੈਨੂੰ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਝੰਜੋੜਦਾ ਹੋਇਆ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੈਂ...ਪਰ ਮੂੰਹ 'ਚ ਤੇਰੀ ਬੁੜਬੁੜ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਭੈਣ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਤੂੰ ਟਪਕ ਪੈਂਦੀ ਹੈਂ...ਫੇਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਕਈ ਦਿਨ, ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ...ਜੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਚਾਹੀਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਦਾ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਜਿੰਦ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੁੱਸ ਜਾਂਦੀ ਸਾਂ, ਪਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੇਰੇ ਲਈ ਪਾਠ ਕਰਦੀ ਸਾਂ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਸਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੋਲ ਪਵੇਂ...ਤੇਰਾ ਅਣਬੋਲਣਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤੂੰ ਖੇਡ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਮੈਂ ਡਰ ਜਾਂਦੀ ਸਾਂ ਕਿ ਲੇਟ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਪਾਪਾ ਜੀ ਤੋਂ ਤੇਰੀ ਕੁਟਾਈ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਸਾਂ।

ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਸੈਂ...ਤੇਰਾ ਜਾਣਾ ਕਿਵੇਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਏ? ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਇਕ ਵਾਰੀ ਤੂੰ ਝੂਠੀ-ਮੂਠੀ ਮਰਨ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਭੂਆ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜੀ ਅੰਮੀ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿੰਨਾ ਘਬਰਾ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਤਾਈ ਜੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਪੱਟਾ ਲਏ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਘਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜ ਪਏ ਸਨ ਤੇ ਤੂੰ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਹੱਸ ਪਿਆ ਸੈਂ...ਜੋ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੁਣ ਜਿਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ?

ਤੇ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਤੇਰਾ ਫੋਨ, ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ ਸਾਂ, ਪਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਫੋਨ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਣਹੋਈ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬੁੱਝ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਦਫ਼ਤਰ ਚੱਜ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਲੀਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗਵਾਂਢ 'ਚ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਕਤ ਸੋਚ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੀ, ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਆਵਾਂਗੀ। ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦਸ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹੀ ਫੋਨ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਗਵਾਂਢੀ ਹੀ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਜੀਜਾ ਜੀ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਸਾਂ। ਸੋਚ ਰਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਤੂੰ ਵਿਛੜਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅੰਦਰੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਤੜਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਐਸੇ ਬਣਾਏ ਹਨ ਕਿ ਆਂਦਰਾ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਬੁੱਝ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ...ਸਭ ਦੇ ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਸਨ...ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ...ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ

ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਮਿਲੇ!

ਡਰੇ-ਸਹਿਮੇ ਰੋ-ਕੁਰਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਭੂਆ ਜਲਦੀ ਆ ਜਾਓ...ਚਾਚੂ ਜਲਦੀ ਦਿੱਲੀ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓ। ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਹਮੇਂ ਛੋੜ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ...ਅੰਮੀ ਜੀ, ਮੈਂ ਤੇ ਇਹ, ਛੋਟੀ ਭੈਣ, ਜੱਸੀ, ਜੀਜਾ ਜੀ, ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਭਾਬੀ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਂ ਗੁਆਏ ਬੋੜੀ-ਬਹੁਤੀ ਨਿੱਕ-ਸੁੱਕ ਲੈ ਦਿੱਲੀ ਵਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ ਸਾਂ...ਬਜ਼ੁਰਗ ਅੰਮੀ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਪੱਥਰ ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਗਸ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਪੁੱਤਰ ਵਿਯੋਗ ਸਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਾਰ ਦੇ ਪਹੀਏ ਜਿਵੇਂ ਚਿੱਕੜ ਵਿਚ ਧੱਸਦੇ ਜਾਪ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੱਸੀ ਰੋ-ਰੋ ਕੇ ਬੇਹਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸੁਰਖ਼ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਰਾਤ ਕਹਿਰ ਦੀ ਰਾਤ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਰੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸਾਂ।...ਪਰ ਅੱਥਰੂ ਜਿਵੇਂ ਸੁੱਕ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਸੱਚ ਹੈ...ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਜਿਉਂਦਾ...ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਸ ਦਾ ਵਾਲ ਵੀ ਨਾ ਵਿੰਗਾ ਕਰੇ...ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਤੱਤੀ ਵਾ ਵੀ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਮੇਰੀ ਉਮਰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਨੂੰ ਲੱਗ ਜਾਏ...ਅੱਜ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਛੋੜੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਵਾਰੇ-ਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਯਾਦ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੈਨੂੰ ਹੁੰਦਲੀ ਜਿਹੀ ਯਾਦ ਹੈ...ਆਪਣੇ ਤਾਇਆ ਜੀ ਦੀ ਸੁਕਲ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੇਟ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੈਣ ਕਰਕੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾਦੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅੰਮੀ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਵਰ੍ਹੇ ਤੇਰੀ ਦਾਦੀ ਪੁੱਤਰ-ਵਿਯੋਗ 'ਚ ਫਰਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਚਟਾਈ ਵਿਛਾ ਕੇ ਸੌਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਖਾਣਾ ਵੀ ਇਕੋ ਡੰਗ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਦਿਨ-ਰਾਤ ਰੋਂਦੇ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਅੱਖ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਹੀ ਚੱਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਅਫੀਮ ਦੇ ਕੇ ਸੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿੰਨੇ ਵਰ੍ਹੇ ਉਹ ਤਨ 'ਤੇ ਚਿੱਟਾ ਕੁੜਤਾ ਤੇ ਕਾਲੀ ਸਲਵਾਰ ਹੀ ਪਹਿਨਦੇ ਰਹੇ। ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਚਿੱਟਾ ਮੇਲਾ ਦੁਪੱਟਾ

ਕਰਦੇ ਸਨ, ਧੌਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਪੱਟੇ ਨੂੰ ਧੋ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਪੱਟੇ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰੋਲ ਕੇ ਫਿਰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਲੀਤਾ ਸੀ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮਰੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਬੱਚੇ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਕਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੁਪੱਟਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਦੁਪੱਟਾ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।

ਤੇ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੜਨਾ ਯਾਦ ਆਇਆ, ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਵਕਤ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਅੰਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਭੂਆ ਦਾ ਵਿਛੜਨਾ। ਦਾਦੀ ਜੀ ਲਈ ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਸੱਟ ਸੀ। ਭੂਆ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਹੀ ਸੁਆਸ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਭੂਆ ਪਾਪਾ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਲਾਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੂਆ ਜੀ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ 'ਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਏ ਸਨ। ਪਾਪਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਰੋਏ ਸਨ ਕਿ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਨੇ ਮੇਰੀ ਹੀ ਗੋਦ ਵਿਚ ਸੁਆਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਖ਼ੁਦ ਪਾਪਾ ਜੀ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਵਸੇ ਸਨ। ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁੱਖ-ਤਸੀਹਿਆਂ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਸੈਂਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਮਾਂ ਨੇ ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਬਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਮਾਂ, ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ। ਸਭ ਦਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੰਮੀ ਦਾ ਲੱਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅੰਮੀ ਗਲੀ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਮਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਂ-ਬਾਪ, ਤਿੰਨ ਕੁਆਰੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੁਲਹਨ ਅਤੇ ਚਾਲ੍ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਵਿਲਕਦਾ ਛੱਡ ਗਿਆ

ਸੀ। ਹੱਸਦੇ-ਵੱਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗੂੰ ਗਿਰੀ ਸੀ। ਹਾਸੇ ਗ਼ਮਾਂ 'ਚ ਬਦਲ ਗਏ ਸਨ, ਉਥੇ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਪਹਿਰੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਝੀਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਛਣਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਬੀਮਾਰ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੇਖਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਗਲੀ ਵਿਚ ਜਦ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜ ਕੇ ਰੋਂਦੀ, ਵਿਲਕਦੀ ਤੇ ਪੁਕਾਰਦੀ-ਜਾ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਹ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੀ, ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਇਕੱਲੀ ਹੈ...ਉਹ ਤੇਰਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ...ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀ ਮਾਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਦਹਿਲੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਬੱਸ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਗਏ...ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾ ਮੁੜਿਆ। ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਰਹਾ ਦੀ ਭੱਠੀ ਮਘਦੀ ਰਹੀ।

ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਸ ਗ਼ਮ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਜਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲਿਸਾਂ ਦੀਆਂ ਜਗਮਗਾਉਂਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਜਲਦੀਆਂ ਚਿਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਜਾਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਜਾਮ ਲੱਗ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰ ਹੋਰ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹੌਲੀ ਚੱਲਦੀ ਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕ ਸੱਜਿਆ ਹੋਇਆ ਰੱਬ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਸਫੇਦ ਘੋੜੀ ਕਿਸੇ ਦੁਲਹਣ ਵਾਂਗੂੰ ਜਸੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਹ ਰੱਬ ਮੈਨੂੰ ਧਰਮਰਾਜ ਦਾ ਰੱਬ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਵੀਰ ਜੀ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਪੁਲੋਕ ਵਲ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਘੋੜੀ ਦੀਆਂ ਟਾਪਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਬਚਪਨ, ਤੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਤੇਰੀ ਜਵਾਨੀ, ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਪੇਪਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦੇ ਜੀਅ ਸੰਪਟ ਲਗਾ ਕੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਂ। ਅੰਮੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਤੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਦੀ ਸੀ।

ਅੱਜ ਮਾਂ ਦਾ ਜਹੀਨ ਲਾਇਕ ਪੁੱਤਰ ਗੁਆਚ ਗਿਆ, ਮਾਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਕਿਵੇਂ ਬਿਆਨਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ...ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਦਿਲ ਫਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ-ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਨਾਲ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਤੇ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਉੱਚੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਤੇਰੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਹਰ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਤੇਰੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਸਿਹਰਾ ਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਸੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜੜਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਹੀਓਂ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਦਿੱਲੀ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਥੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਗੁਹਿਸਬੀ ਵਸਾ ਲਈ ਸੀ।

ਅਜੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੀ ਤਾਂ ਹੋਏ ਸਨ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਨਵਾਂ ਫਲੈਟ ਲਏ ਨੂੰ। ਕੁਦਰਤ

ਦੀ ਗੋਦ 'ਚ ਵੱਸਿਆ ਇਹ ਫਲੈਟ ਤੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਸੀ। ਮਕਾਨ ਦੀ ਚੌਠ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਆਏ ਸਾਂ। ਤੂੰ ਕਿੰਨਾ ਖੁਸ਼ ਸੈਂ...ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੁਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸੋਹਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਫਿਰ ਰਾਤ ਦੇ ਢਾਈ ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਖਾਮੋਸ਼ ਸੀ। ਤੇਰਾ ਸਕੂਟਰ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਅਤੇ ਕਾਰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਦੀ ਲੱਗੀ ਨੇਮ-ਪਲੇਟ ਲਟਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਚਲ ਕੇ ਤੂੰ ਉੱਪਰ ਗਿਆ ਸੈਂ। ਅੰਮੀ ਪੌੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ...ਪੁੱਤਰਾ! ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੱਡਾ ਧਰੋਹ ਕਮਾਇਆ। ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ...ਪੁੱਤਰਾ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਵੇ ਬੱਚਿਆਂ! ਜਦੋਂ ਉੱਪਰ ਕਮਰੇ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਦੇ ਫਰਸ ਤੇ ਉਹ ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਸ, ਸਿਰ ਤੇ ਪੀਲੀ ਦਸਤਾਰ, ਚਿਹਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ...ਨਾ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਡਰ, ਨਾ ਦਰਦ।

ਵੀਰ ਅੱਜ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ...ਇੰਨੀ ਛੋਟੀ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਮੁਕਾ ਲਿਆ। ਭਾਬੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਫਿਸ ਤੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਘਰ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ-ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਬਸ ਉੱਪਰ ਆ ਕੇ ਦਿਲ ਖੁਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਤੇ ਲੇਟ ਗਿਆ। ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਹੀ ਨਾ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼, ਨਾ ਚੀਕ-ਪੁਕਾਰ, ਬਸ ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲਈਆਂ...ਭਾਬੀ ਰੋ ਰਹੀ ਸੀ, “ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਕੁਛ...ਬੜਾਤੇ ਤੇ ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਕੇ ਬੁਲਾਤੀ।”

ਹੋਸਟਲ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਐਮ.ਡੀ. ਕਰਦੀ ਵੀਰ ਦੀ ਬੱਚੀ ਚੀਕ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, “ਮੇਰੀ ਡਾਕਟਰੀ ਕਾ ਕਿਆ ਫਾਇਦਾ ਹੂਆ? ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਹੀ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕੀ।”

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ)

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਕੂਲ ਪਰਤਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਹਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਪਿਓ ਆਪਸ ਵਿਚ ਝਗੜ ਰਹੇ ਨੇ। ਇਹ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਉਠਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹਦੇ ਕੰਨੀਂ ਬਹਿਸ-ਬਸਈਏ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਰਾਤੀਂ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਡਰ ਕੇ ਉੱਠ ਬਹਿੰਦਾ। ਰੋਲਾ-ਰੋਪਾ ਸੁਣ ਫੇਰ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ। ਕਦੋਂ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਮਾਂ ਆਉਂਦੀ, ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਦਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਜਦ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪਰਤਿਆ, ਘਰ 'ਚ ਕੋਈ ਆਂਟੀ ਏ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੇਖੀ। ਕੌਣ ਹੈ? ਇਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ?...ਡੈਡੀ ਜੀ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਹੋ ਕੀ ਰਿਹੈ? ਮੇਥੇ ਤੋਂ ਬਸਤਾ ਉਤਾਰ ਟੇਬਲ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਏ। ਕੀ ਕਰਾਂ? ਮਾਂ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ? ਕਿਤੇ ਡਾਂਟੇ ਹੀ ਨਾ!

ਬਾਹਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਖਲੋ ਗਿਆ। ਭੁੱਖ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਮਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਚ ਆ ਖੜ੍ਹਾ

ਰੀੜ੍ਹ ਕਲਸੀ

ਹੋਇਆ। ਭੁੱਖ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ 'ਚ ਯਾਦ ਈ ਨਹੀਂ। ਕਮਰੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਡੁਸਕਣ ਡਹਿ ਪਈ, “ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਹੁਣ ਏਥੇ...ਤੇਰੇ ਮਾਮੇ ਕੋਲ ਚਲੇ ਜਾਣੈ...”

ਅਣੈਚੀ ਵਿਚ ਕਪੜੇ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਪਾਉਂਦੀ-ਪਾਉਂਦੀ ਰੁਕ ਗਈ। “ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਜਾਈਏ....? ਉਹ ਜਾਵੇ ਲੈ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਨੂੰ।” ਕੋਈ ਗੱਲ ਗੁਰਦਿਆਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਹੀ।

“ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਰੋਟੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛ ਰਹੀ?” ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਏ।”

ਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੁੱਤਿਓ ਜਾਗੀ ਹੋਵੇ, “ਹਾਏ....ਏਸ ਸਿਆਪੇ 'ਚ ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਈ ਗਈ। ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਭੁੱਖਾ ਹੋਣੈ.... ਹੁਣੇ ਲੈ ਕੇ ਆਈ।”

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਤਾਂ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਂਵਾਂ ਕਿੰਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੀਆਂ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਵੀ ਆਪਸ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਘਰ 'ਚ ਤਾਂ ਏਦਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰ ਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਡਰਦਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਇਆ-ਗਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀ।

ਮਾਂ ਰੋਟੀ ਲੈ ਆਈ। ਮੈਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮਾਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਏ, ਮੇਰੀ ਸਮਝ 'ਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਰੋਟੀ ਖਾ ਹੱਥ ਧੋਣ ਗਿਆ। ਵਾਸ਼-ਬੋਸਨ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਦੁਜਾ ਕਮਰਾ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹੈ। ਕਮਰੇ 'ਚ ਡੈਡੀ ਜੀ ਤੇ ਉਹ ਔਰਤ ਏ। ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਗੱਲਾਂ-ਗੱਲਾਂ 'ਚ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਓਸ ਔਰਤ ਦਾ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਰਹੇ ਨੇ। ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਪਿਓ ਆਪਸ 'ਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਫੜ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਡੈਡੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਲ ਪਰਤ ਆਇਆ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਜਿਵੇਂ ਉਸੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਅਟਕ ਗਈ ਹੋਵੇ।

“ਮਾਂ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਕੌਣ ਆਏ ਨੇ?”

ਐਮ.ਟੈਕ. ਕਰਦਾ ਬੋਟਾ ਵਿਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਪਾਪਾ! ਮੈਂ ਅੱਥਰੀ ਚੀਜ਼ ਕੀ ਜਿੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰੁੰਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੁੰਗਾ....ਆਪ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਓ।”

ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ ਸੁਣ-ਸੁਣ ਆਤਮਾ ਕੂਕ ਰਹੀ ਸੀ...ਉੱਠ ਵੀਰ, ਮਰਨ ਦਾ ਨਾਟਕ ਨਾ ਕਰ...ਉੱਠ...ਆ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੱਡੀਆਂ-ਪਟੋਲੇ ਖੇਡੀਏ...ਗੀਟੇ ਖੇਡੀਏ...ਪੀਘਾਂ ਝੂਟੀਏ...ਰੱਸੀ ਟੱਪੀਏ...ਆ ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਮ-ਲੀਲਾ ਦੀ ਰਿਹਰਸਲ ਕਰੀਏ...ਆ ਵੀਰ...ਚੰਨ ਦੀ ਚਾਨਣੀ ਵਿਚ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹੀਏ...ਆ ਇਕੱਠੇ ਖਾਈਏ-ਪੀਵੀਏ...ਵੇਖ ਵੀਰ, ਤੇਰੀ ਜੱਸੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਤੜਪ ਰਹੀ ਹੈ... ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਗਿਰ ਰਹੀ ਏ...ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਦੇ ਨੇਲ-ਪਾਲਿਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਾਸ਼ੇ ਨੌਂਹ ਕੱਟ ਕੇ, ਗੁੱਤਾਂ ਮੰਜੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ...ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰੁੱਸੇਗੀ ਨਹੀਂ...ਵੇਖ ਛੋਟਾ ਵੀਰ ਬਿੱਟੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿੰਨਾ ਇਕੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੇਥੇ ਅੱਜੇ ਇੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਸੰਭਾਲ ਸਕੇ...ਹਾਏ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭੈਣ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ।

ਵੇਖ ਮਾਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਤੜਪ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਤੇਰੀਆਂ ਜਨਮ-ਪੀੜਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਚੱਲ-ਚਿੱਤਰ ਵਾਂਗੂੰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਮਿਹਨਤ-ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ...ਸੱਚ ਵੀਰ...ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਬੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹੈ...ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੰਡਿਆਂ ਭਰਿਆ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਘਸ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ...ਮੇਥੇ ਝੁਕ ਗਏ ਹਨ...ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ...ਇਸ ਵਕਤ ਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਪਰਾਏ ਦੇਸ ਜਾ ਵੱਸਿਆ। ਘਰ ਦੀ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀਰਾਨ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਲਾਏ ਪੌਦੇ ਮੁਰਝਾ ਗਏ ਹਨ। ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਭਾਬੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਏਗੀ? ਪਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ...ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੰਨੀਂ ਛੁਡਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਂਟੀ

“ਤੇਰੇ ਡੈਡੀ ਜੀ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੀ ਈ ਕੋਈ।”
“ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਓ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੜੀਦਾ ਨਹੀਂ। ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਡੈਡੀ ਜੀ ਕਿਉਂ ਲੜ ਰਹੇ ਸੀ?”

“ਤੂੰ ਸਕੂਲੋਂ ਬੱਕਿਆ ਆਇਐਂ, ਆਰਾਮ ਕਰ ਲੈ। ਹੋਮ-ਵਰਕ ਵੀ ਕਰਨੈ। ਪੋਪਰ ਵੀ ਨੇੜੇ ਈ ਨੇ ਤੇਰੇ। ਚੰਗੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਈਂ, ਦਿਲ ਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰ।”

ਮੈਂ ਲੇਟ ਗਿਆ। ਮਾਂ ਫੋਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਏ। ਮਾਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀਤੈ। ਫੋਨ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਲੇਟ ਗਈ ਏ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਗਦਾ ਵੇਖ ਮਾਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਏ, “ਸਾਮੀਂ ਤੇਰੇ ਮਾਮਾ-ਮਾਮੀ ਆਉਣਗੇ। ਨਾਲ ਨੀਟੂ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਮ-ਵਰਕ ਹੁਣੇ ਕਰ ਲੈ।”

“ਅਜੇ ਤਾਂ ਨੀਂਦ ਆ ਰਹੀ ਏ।”

ਬਾਹਰ ਵਾਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਿਆ ਏ। ਮਾਂ ਉੱਠ ਕੇ ਵੇਖ ਰਹੀ ਏ, “ਚਲੀ ਗਈ ਚੁੱਲ੍ਹੇ।” ਮਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੇਰੇ ਕੰਨੀਂ ਪੈਂਦੀ ਏ।

ਕਿੰਨੀ ਸੋਹਣੀ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਵਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇ ਸੂਟ ਕਿੰਨਾ ਸੋਹਣਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਸੋਹਣੀ ਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਈ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਫੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦੈ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀ ਫਬਦੀ ਏ, ਮਾਂ।

ਮਾਮਾ-ਮਾਮੀ ਤੇ ਨੀਟੂ ਆ ਗਏ ਨੇ। ਮੈਂ ਨੀਟੂ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਤੇ ਗੇਮ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮਾਮੀ ਜੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਮਾਮਾ ਜੀ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੋਲ ਨੇ। ਮਾਮਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਮੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ ਏ। ਮਾਮੀ ਜੀ ਬਾਹਰ ਗਏ ਨੇ।

ਮਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, “ਕੁਝ ਪੜ੍ਹ ਲਓ ਹੁਣ, ਗੇਮਾਂ ਹੀ ਨਾ ਖੇਡੀ ਜਾਓ।”

ਮਾਮੀ ਜੀ ਕਮਰੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਕਿਹ ਰਹੇ ਨੇ, “ਸੁਰਚੀ, ਜੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਸੂਰ ਤੇਰੀ ਈ ਨਿਕਲਦੈ।”

“ਮੇਰਾ?...ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਪਨੇ ਉਹ ਵੇਖੇ, ਤੇ ਕਸੂਰ ਮੇਰਾ?”

“ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ। ਏਦਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਦੂਜੇ ਦਾ ਵੀ ਸੋਚੀਏ। ਜੇ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੇਂਗੀ ਤਾਂ ਮਰਦ ਤਾਂ ਜਾਊਂਗਾ ਹੀ ਬਾਹਰ। ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਵੈਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਮੂੰਹ ਮਾਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ।”

“ਨਾ ਹੁਣ ਉਹਨੂੰ ਏਸ ਉਮਰ 'ਚ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਮੁੰਡਾ ਜਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਪਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ ਬਸ....”

ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਗੁਰਦਿਆਲ ਹਾਲੇ ਛੋਟਾ ਈ ਤਾਂ ਏ। ਨਾਲੇ ਜੀਜਾ ਜੀ ਕਿਹੜੇ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੱਡ, ਤੂੰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬੁੱਢੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਏ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਮਰ ਵਧਦੀ ਏ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੀ ਤਾਂ ਸਹਾਰਾ ਹੁੰਦੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ, ਦੋਵੇਂ। ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ। ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਕਰ ਰਹੀ ਏਂ, ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਰ ਨਹੀਂ ਵੱਸਦੇ। ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਏ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ। ਘਰਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਨਾਨੀ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀਹਦੇ ਕੋਲ ਜਾਵੇ?”

“ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।”

“ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਤਾਂ ਝਗੜਾ ਕਾਹਦਾ?... ਕਰਵਾ ਲੈਣ ਦੇ ਫੇਰ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ। ਉਹ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਬੁਢਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਤੂੰ ਕਰੀ ਜਾ ਆਪਣਾ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ। ਉਹ ਕਿਉਂ ਤੇਰੇ ਵਾਂਗ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਕਰੇ। ਤੂੰ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏਂ, ਉਹ ਹੁਣੇ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈ ਲਵੇ?”

“ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ....।”

“ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਏ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਠੰਢੇ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਸੋਚ। ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ, ਜੇ ਉਹ ਕਿਤੇ

ਹੋਰ ਗਲਤ ਏ। ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਦਾ-ਕੁੱਟਦੈ, ਤੰਗ ਕਰਦੈ ਤਾਂ ਦੱਸ, ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਓਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਗਲਤੀ ਈ ਤੇਰੀ ਏ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿ ਲਈਏ? ਤੇਰਾ ਭਰਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦੈ?”

“ਪਰ ਭਰਜਾਈ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਸੌਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੌਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੈ....।”

“ਹੁਣ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋ ਰਿਹੈ। ਉਹਨੂੰ 'ਕੱਲਿਆਂ ਸੌਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਏ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਗੱਲ ਜੀਜਾ ਜੀ ਨਾਲ ਬਹਿ ਕੇ ਡਿਸਕਸ ਕਰ ਤੇ ਹੱਲ ਲੱਭ। ਪਰ ਖਿਆਲ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖ। ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸੋਚ। ਵਾਧੂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ 'ਚ ਨਾ ਪੈ। ਸੋਚ, ਜੇ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਵੇ, ਫੇਰ

ਗੁਰਦਿਆਲ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਗੁਰਦਿਆਲ ਵੀ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਦਵੇ, ਫੇਰ....? ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਏ ਤਾਂ ਦੱਸ। ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਪਵਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਆਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਆਪਣੀ ਤੇ

ਹੁੰਦੀ ਈ ਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਸਮਝ ਰਹੀ ਏਂ ਨਾ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਨੂੰ?”

“ਹਾਂ....”

“ਸੁਰਚੀ, ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦੈ ਤਾਂ ਦੱਸ। ਆਪਾਂ ਉਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਨੇ ਆਂ, ਪਰ ਤਮਾਸ਼ਾ ਨਾ ਬਣਾ।”

“ਉਹ ਜੀਹਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਖਾਬ ਲੈ ਰਹੇ ਨੇ, ਉਹ....!”

“ਤੂੰ ਓਸ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਲੈਣੈ?”

“ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ, ਅੱਜ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹਨੂੰ ਘਰ ਹੀ ਲੈ ਆਏ....।”

“ਤੂੰ ਏਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸ। ਉਹਦੀ ਤਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ।”

“ਉਹਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ।”

“ਮੰਨਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਹਨੇ। ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਛੱਡ ਪਹਿਲਾਂ।”

“ਅੱਛਾ....”

“ਕੀ ਅੱਛਾ....?”

“...ਉਹ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਟ ਛੱਡੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਏ। ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਲਓ ਪਹਿਲਾਂ।”

“ਕੀ ਪੁੱਛੀਏ?”

“ਏਹੋ....।”

“ਤੂੰ ਤਾਂ ਆਪ ਝੱਲੀ ਏਂ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਏਂ। ਲੱਗਦੈ ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਨੀਮੂਨ 'ਤੇ ਭੇਜਣਾ ਪਊਂ।”

“ਸ਼ਰਮ ਕਰੋ।”

“ਲੈ ਹੁਣੇ ਤਾਂ ਪੂਜਾ-ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਪਈ ਸੈਂ ਤੇ ਹੁਣੇ ਸ਼ਰਮਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ ਏਂ। ਠਹਿਰ ਜਾ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਆਉਨੀ ਆਂ।”

ਮਾਮੀ ਜੀ, ਮਾਮਾ ਜੀ ਤੇ ਡੈਡੀ ਤਿੰਨੋਂ ਜਣੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਆ ਗਏ ਨੇ। ਡੈਡੀ ਜੀ ਨੇ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਏ। ਮਾਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਨੇ, “ਮੈਂ ਏਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਪਰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛ ਲਓ। ਏਹਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੌਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ?” ਕਮਰੇ 'ਚ ਨਿੰਮ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਮਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਰੰਗ ਲਾਲ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੋਹਣੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਨੇ। ਚਾਰੇ ਜਣੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵੀ ਬਾਕੀ ਦੋਸਤਾਂ ਵਰਗਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਮਾਂ ਤੇ ਡੈਡੀ ਵੀ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਥ ਵੀ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ।

ਮਾਮੀ ਜੀ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਗਏ ਨੇ।

ਮਾਂ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਰਹੀ ਏ, “ਕਿਹੜਾ ਸੂਟਾ ਪਾਵਾਂ?”

“ਜਿਹੜਾ ਮਰਜ਼ੀ ਪਾ ਲੈ। ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਜਚਦੇ ਨੇ ਤੇਰੇ 'ਤੇ।”

ਮੈਂ ਤੇ ਡੈਡੀ ਜੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਮਾਂ ਹਾਲੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਰ ਵਾਹੁਣ ਲੱਗੀ ਏ। “ਮਾਂ ਵਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਛੱਡ ਦਿਓ, ਦਿਨੇ ਆਈ ਆਂਟੀ ਵਾਂਗ।”

“ਡੈਡੀ ਜੀ....ਆਂਟੀ ਦੇ ਵਾਲ ਕਿੰਨੇ ਲੰਮੇ ਸਨ, ਮੰਮੀ ਦੇ ਵੀ ਸੋਹਣੇ ਨੇ, ਆਂਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ, ਹੈ ਨਾ....! ਪਰ, ਉਹ ਆਂਟੀ ਕੌਣ ਸੀ?”

ਡੈਡੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਚੰਨਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਪ੍ਰੋ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ

ਚੰਨਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੱਲੇ ਕਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਅਸੀਂ ਅੱਗ ਦਿਆਂ ਰੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਏ ਆਲ੍ਹਣੇ ਅਸੀਂ ਮਘਦੇ ਅੰਗਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੋਟ ਪਾਲਣੇ ਸਾਡੀ ਸੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਹੈ ਸੁਰਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਜਿਥੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਇਲਾਹੀ ਹੈ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜਦੀ ਉਥੇ ਪੌਣਾਂ ਦੇ ਵੀ ਅੱਥਰੂ ਰਬਾਬ ਪੁੱਝਦੀ ਰਹਿਣਾ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਲਾਲੇ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਜਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਉੱਤੇ ਮਾਹੀ ਨੇ ਬੇਦਾਵਾ ਪਾੜਿਆ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਉਹਨੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਚਿੱਠ ਚਾੜਿਆ ਜੀਣਾ ਮਰਨਾ ਹੈ ਮਿੱਤਰਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਗਏ ਨੀਹਾਂ 'ਚ ਚਿਣਾਏ ਹਾਣੀ ਅੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣ ਜੁਲਮਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਚੰਨ ਧਰਤੀ ਵੀ ਰੋਏ ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਇਤਿਹਾਸ ਟੁੱਟੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਦ ਵਾਰ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ

ਲਿਖੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਗਦਰੀ ਇਹ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸਾਡੀ ਚੌਡੀ ਤੇ ਭਰੌੜੀ ਨੇ ਸਰਾਭਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਛੱਨਾਂ ਢਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ...

ਸਿਵਿਆਂ ਆਲਾ ਸਾਧ ਤੇ ਓਹਦਾ ਚੇਲਾ

‘ਐਲੱਖ ਨਿਰੰਜਨ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬੇ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਬੁਹਾ ਖੁਲ੍ਹਦੇ ਹੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ‘ਫੱਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ ਚਾਹੀਦੈ।’

‘ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਾਡੇ ਦੁੱਧ ਤਾਂ ਹੈ ਨੀ’...ਘਰ ਵਿਚ ਇੱਕਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਤੋਰਨਾ ਚਾਹਿਆ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ‘ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰੀ ਦਾ ਨੀ...ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਵਧਦਾ ਫੁੱਲਦੈ...ਤੇਰਾ ਕੁਝ ਨੀ ਘਟਦਾ ਭਗਤਾ...ਬਾਬੇ ਵੀ ਚਾਹ ਦੀ ਘੁੰਟ ਪੀ ਲੈਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਖੇਤ੍ਰੇ ਹੀ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਚਾਹੇ ਖੁਰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪੈ ਗਿਆ, ‘ਤੇਨੂੰ ਦੁੱਧ ਕਾਹਦਾ...ਪੱਠੇ ਅਸੀਂ ਪਾਨੇ...ਨਹਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ...ਸਭ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਅੰ...ਤੂੰ ਮੁਫਤ ਦੀ ਦੁੱਧ ਮੰਗੀ ਜਾਨੈ।’

ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਵੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਪੁੱਠੀ ਮਾਲਾ ਫੇਰ ਗਿਆ ਤੇ ਮੱਝ ਨੂੰ ਫੂਕ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਨਾ ਭਗਤਾ ਅੱਜ ਤੂੰ ਭਰ ਭਰ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਚੋਈ ਫੇਰ’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਬਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ।

ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਲਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋਇਆ ਨੌਜਵਾਨ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ‘ਵਿਹਲੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨੀ, ਕਾਰ ਨੀ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦੈ ਐਨਕ ਬਾਬੂ।’ ਨਿਗ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਲਾਈਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ‘ਐਨਕ ਬਾਬੂ’ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਦਿਤਾ।

ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਲਟੀ ਲੈ ਕੇ ਮੱਝ ਬੋਲੇ ਬੈਠਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਮੱਝ ਨੇ ਮਾਰੀ ਲੱਤ ਤਾਂ ਬਾਲਟੀ ਓਹ ਗਈ...ਨੌਜਵਾਨ ਪਰ੍ਹੇ ਜਾ ਕੇ ਡਿੱਗਿਆ। ਮੱਝ ਦੀ ਲੱਤ ਅੱਖ ਕੋਲ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਭਰਵੱਟੇ ‘ਚੋਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਖੂਨ ਨਿਕਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਲਾਲ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢੀ ਮੱਝ ਫਰਾਟੇ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ, ਮਜ਼ਾਲ ਐ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੇ ਲੱਗਣ ਦੇਵੇ। ਘਰਦੇ ਬਬੇਰਾ ਓਹੜ-ਪੋਹੜ ਕਰਨ ਪਰ ਕਿਥੇ? ਮੱਝ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਣਾ ਕੀ ਐ? ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਘਰ ਕੌਣ ਆਇਆ ਸੀ? ਤਾਂ ਡਰਦੇ ਹੋਏ ਗੱਭਰੂ ਨੇ ਸਿਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਾਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੱਸੀ। ਸਿਵਿਆਂ ‘ਚ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਲੱਗੇ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਮੰਨਤਾਂ ਕਰਨ, ‘ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਾਡੀ ਮੱਝ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ...ਦੁੱਧ ਨੀ ਦਿੰਦੀ...ਕੌੜ ਕੌੜ ਝਾਕਦੀ ਫਰਾਟੇ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਏ...ਕੋਈ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ...ਮੱਝ ਠੀਕ ਕਰੋ। ਇਨਸਾਨ ਕੋਲੋਂ ਬਬੇਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਐ।’

ਗਲਾਸ ‘ਚ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਫੂਕ ਜਿਹੀ ਮਾਰ

ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾ ਕੇ ਮੱਝ ‘ਤੇ ਛਿੱਟਾ ਦੇ ਦੇਣਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਭਲੀ ਕਰੂ। ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀਲ-ਹੁੱਜਤ ਮੱਝ ਨੇ ਦੁੱਧ ਲਾਹ ਦਿਤਾ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਲਟੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕੋਲ ਸਿਵਿਆਂ ‘ਚ ਸਾਧ ਨੂੰ ਭਿਜਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਅਤੇ ਰੋਟੀਆਂ ਬਾਬੇ ਮੂਹਰੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਾਇਆ। ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬਾ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ‘ਕਿਉਂ ਹੋਰ ਲਉ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਪੰਗੇ...ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਰ ਦੇਉਂ ਸਿੱਧੇ।’

ਰਸਤੇ ‘ਚ ਆਉਂਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਮੱਜ ਆ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹਾ, ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਾਬਾ ਬਣਿਆ ਜਾਵੇ? ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਬਾਬੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਬੈਠਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਘੁੰਟਦਾ ਘੁੰਟਦਾ ਲੱਗਾ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਸਿੱਖਣ। ਇਹ ਵਿਦਿਆ ਸਿੱਖਦਾ ਸਿੱਖਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਚੇਲਪੁਣਾ ਵੀ ਸਿੱਖ ਗਿਆ। ਜੇ

ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਾ

ਪਿੰਡ ‘ਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲੜ ਪੈਣਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪਤੰਦਰ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਣੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਦੀ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਤੁੰ-ਤੂੰ, ਮੈਂ-ਮੈਂ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਮੰਤਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੱਝ ਸਾਰੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੱਜ-ਭੱਜ ਪਵੇ। ਡਰਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਨਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਬਾਪ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੱਸੀ। ਬਾਪ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਾਗੇ ਕੌਣ ਆਇਆ ਸੀ? ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘ਫਲਾਣਾ ਚੇਲਾ’ ਇਥੇ ਘੁੰਮਦਾ ਸੀ। ਬਾਪ ਨੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਉ ਉਹਨੂੰ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਬੁਲਾ ਕੇ ਲਿਆਉ, ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੱਝ ਵੇਚਣੀ ਆ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਕਾ ਦੇਵੇ।

ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਤੇ-ਕਦਾਈਂ ਮੱਝਾਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ ਚੇਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਬਿਨਾਂ ਜੁੱਤੀ, ਕੱਪੜੇ ਝਾੜਦਾ ਭੱਜਾ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਗੱਲਾਂ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਕਿੱਕਰ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਲੱਗੇ ਕਰਨ ਬਜੰਤਰ। ਉਹ ਰੌਲਾ ਪਾਵੇ ‘ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਉ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨੀ ਕੀਤਾ।’ ਘਰਦੇ ਕਹਿਣ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਡੀ ਮੱਝ ਨੀ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਤੈਨੂੰ ਨੀ ਛੱਡਣਾ।

‘ਅੱਛਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਵੇ ਫੇਰ

ਸਾਰੀ ਗੱਲ...।’ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲੱਗਾ ਦੱਸਣ, ‘ਮਿੰਨਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੈਗੀ ਆ ਏਹ...ਮੈਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਛੱਡਣੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਪਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀਆਂ ਨੀ ਆਉਂਦੀਆਂ।’

‘ਅੱਛਾ ਇਹ ਹੁਣ ਵਾਪਸ ਕੌਣ ਕਰੂ?’ ਘਰਦੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ।

‘ਸਿਵਿਆਂ ਆਲਾ ਸਾਧ’। ਉਹ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਐ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੋਰ ਵੀ ਬੜੇ ਟੂਣੇ ਟਾਮਣੇ ਸਿੱਖੇ ਨੇ।’ ਘਰਦੇ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿਵਿਆਂ ਵਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। ਜਦੋਂ ਸਿਵਿਆਂ ‘ਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਐਨੇ ਆਦਮੀ ਦੇਖ ਕੇ ਸਾਧ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਲਉ ਕੋਈ ਪੈ ਗਿਆ ਪੰਗਾ। ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸੰਭਲ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ‘ਆਓ ਕਿਵੇਂ ਆਏ?’ ਅੱਜ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਘਰ ਨਰੈਣ ਆਏ ਨੇ।’

‘ਬਾਬਾ ਜੀ, ਆਹ ਬੋਝੇ ਚੇਲੇ ਨੇ ਸਾਡੀ ਮੱਝ ਖਰਾਬ ਕਰ’ਤੀ... ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।’ ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਸਾਧ ਦੀ ਕਰਤੂਤ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁਨਾ ਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਘੁਰ ਘੁਰ ਝਾਕਣ।

‘ਉਏ ਕੁੱਤਿਆ, ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ਪੰਗਾ ਲੈਣ ਦੀ? ਤੂੰ ਆਪ ਤਾਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਖਾਣੀਆਂ, ਮੇਰੇ ਵੀ ਪੁਆਏਗਾ।’ ਬਾਬਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧੌਣ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲਿਜਾਣ ਵਾਂਗ ਵੱਖ ਲਿਜਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ।

ਬੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਤੀ (ਸੁਆਹ ਦੀ ਚੁਟਕੀ) ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਹ ਲਓ ਇਹ ਜਾ ਕੇ ਮੱਝ ਦੇ ਸਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਦਿਓ। ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੱਝ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ।

ਸ਼ਰਮ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ‘ਚ ਡੇਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਤਵੀਤ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਤੋਰੀ ਫੁਲਕਾ ਤੋਰਨ ਲੱਗਾ। ਵਿਹਲਾ ਖਾ ਖਾ ਕੇ ਉਹੀ ਸੁਕੜ ਜਿਹਾ ਨੌਜਵਾਨ ਪਾਟਣ ‘ਤੇ ਆਇਆ ਪਿਆ, ਤੇ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਪਹਾੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਰਮਾਤੀ ਬਾਬਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਡੇਰੇ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸੁਣ ਕੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸੰਤਰੀ ਵੀ ਵੇਟਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਵੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਵਗੀਰਾਂ ਘੱਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

**-ਇਕਬਾਲ ਜੱਬੋਵਾਲੀਆ,
ਨਿਊਯਾਰਕ**

ਦਸਤਾਰ

ਦਸਤਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਲਈ ਦਸਤਾਰ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਤਾਜ਼ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਮਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਰੱਬੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਣੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦੇ ਦੇ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਮੌਕੇ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਜਾਏਗਾ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ (ਕੇਸ, ਕੰਘਾ, ਕਿਰਪਾਨ, ਕਛਹਿਰਾ, ਕੜਾ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੋ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਿਸੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਰੱਖੀ ਉਥੇ ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਲਈ ਹੱਸ-ਹੱਸ ਕੇ ਬੁਰੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਜਿਆ ਖਾਲਸਾ ਰੂਪ ਕੋਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ, ਦਸਤਾਰ ਖਾਤਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰਾ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ

ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ। ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ-

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ, ਸਦਾ ਹੀ ਮੈਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰੂੰ।

ਤੁਹਾਥੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਵੱਖ ਮੈਂ ਹੋਊਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰੂੰ।

ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧਕੇ ਸਿੰਘੋਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰੂੰ।

ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਇਕ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਿੰਘੋਂ, ਅੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੂੰ।

ਤੁਹਾਡੀ ਆਨ ਦੀ ਖਾਤਰ ਪੁਤਰੋਂ, ਰੱਖੂੰ ਪੁੱਤ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਾ।

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧਕੇ ਸਿੰਘੋਂ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਿਲ ਦਾ ਜਾਨੀ ਨਾ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕੌਮ ਦੀ ਖਾਤਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੌਮ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਖੁਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਮਹਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਆਨ, ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਸ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦੇ। ਸੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਗਲ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਉੱਕਾ ਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਧਰਮਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵੈਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਤਸੱਦਦ ਤਾਂ ਸਹਿਣ ਕਰ ਲਏ ਪਰ ਆਪਣੀ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਹਾਲ ਰੱਖੀ।

ਇਕ ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਖਾਤਰ, ਲੱਖਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਨੇ।

ਸਾਨੂੰ ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲੋਕ ਸਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦੇ, ਸਿਰ ਦੇ ਕੇ ਲਈਆ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਨੇ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਖੀਰ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ, ਟੋਟੇ-ਟੋਟੇ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਧਰਮ ਪਹਾੜਾਂ ਜਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਲਪਿਤ ਸੁਰਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦਿਨ-ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਕੌਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਜੂਝਣਾ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਭਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੋ। ਜੁਲਮ ਤੇ ਜਾਬਰ ਖਿਲਾਫ ਧਰਮ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੜਨਾ, ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਕਰਤਵ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾੜ ਦੇ ਕੇ ਐਸਾ ਧਰਮੀ ਯੋਧਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਹਿ ਅਕਹਿ ਕਸ਼ਟ ਸਹਾਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਲਾਮਿਸਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ।

ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ-ਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਪੱਛਮੀ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਲਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਕੇ ਦੇਖੋ 80% ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ਿਆ ਮਹਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਇਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਲੋਂ ‘ਸਿੱਖ ਦਸਤਾਰ ਦਿਵਸ’ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਓ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਅਤੇ ਇੱਜ਼ਤ-ਅਣਖ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ‘ਦਸਤਾਰ’ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਸਜਾਈਏ।

-ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ

ਕਾਵਿ-ਮੰਚ

ਬਹੁ ਰੂਪੀਏ ਨੇਤਾ

ਭੇਖ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਧਾਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਬਣਦੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਪਰਖਦੀ ਖੰਡੇ ਦੀ ਧਾਰ ਲੋਕੋ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਾਂ ਖਾਂਦੇ ਸੌਂਹ ਨੇ ਚੜ੍ਹ ਦਰਬਾਰ ਲੋਕੋ। ਝੂਠੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਇਹ ਲਈ ਫਿਰਦੇ ਮਰ ਜੀਵਤਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਰਮਾਰ ਲੋਕੋ। ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਇਹ ਦਲ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿੱਦਕ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸਾਰ ਲੋਕੋ। ਜੇਲ੍ਹੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਲ ਦੌੜਨ ਬਿਆਨ ਦਾਗਦੇ ਲੱਛੇਦਾਰ ਲੋਕੋ। ਚੋਰ ਅੱਖ ਨਾਲ ਕੁਰਸੀ ਨੂੰ ਤੱਕਦੇ ਨੇ ਵੇਚਦੇ ਪਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚਾਰ ਲੋਕੋ। ਨਾਹਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਵੱਟਣ ਮੱਥੇ ਰੰਗਦੇ ਰੱਤ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕੋ। ਸਾਲੂ ਪਾਟੇ ਤੇ ਅਬਲਾਵਾਂ ਦੀ ਪੱਤ ਲੁਟੀ ਬਲਿਉ ਸਟਾਰ ਤੇ ਕਤਲੇਆਮ ਨੀ ਯਾਦ ਲੋਕੋ। ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਟੇਜ ਤੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੇਣ ਸੋਹਣੇ ਮੁੱਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੱਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਲੋਕੋ। ਬਹੁ ਰੂਪੀਏ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਰੱਤ ਵੇਚਣ ਤੱਕੜੀ ਵਿਚ ਤੁਲਣ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਲੋਕੋ। ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਏਥੇ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੁੱਟ ‘ਦੁਸ਼ਟ ਦਮਨ’ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲੋਕੋ। ‘ਗਿੱਲ’ ਤੂੰ ਮੁਰਦਾ ਇਨਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੈਣਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਸਾਰ ਲੋਕੋ।

-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਵੇ ਮੈਂ ਬਾਤ ਪਾਉਂਨੀ ਆਂ

ਨਾ ਬੁਰਾ ਬੋਲੀਏ ਕੁਫਰ ਤੋਲੀਏ, ਘਰ ਵਿਚ ਉਠਦੇ ਬਹਿੰਦੇ ਘਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਰਖੀਏ ਸੱਚ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ। ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਤਾਇਆ, ਹੋਰ ਸਤਾਵੀਂ ਵੇ ਮੈਂ ਬਾਤ ਪਾਉਂਨੀ ਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਬੁਝ ਕੇ ਵਿਖਾਵੀਂ।

ਮਾਪਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਸੂਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹੀ ਪਾੜ ਹੱਥਾਇਆ ਸ਼ਾਮ ਸਵੇਰੇ ਕਹਿੰਦੀ ਰਹਿ’ਗੀ, ਨਾ ਤੂੰ ਹੋਰ ਸੁਆਇਆ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਵਿਆਹ ‘ਤੇ ਜਾਣਾ ਮੈਨੂੰ ਸੂਟ ਸਮਾਵੀਂ...

ਦਿਨ ਤੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ’ਗੇ, ਲਹਿੰਗਾ ਇਕ ਲਿਆਏ ਤਾਅਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਸੁਣਦੀ ਨੇ ਮੈਂ ਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਲੰਘਾ’ਤੇ ਆਬਣ ਔਗਣ ਰਹਾਂ ਬੋਲਦੀ ਹੋਰ ਨਾ ਬਹੁਤ ਬੁਲਾਵੀਂ...

ਪੈਸਾ ਮੰਗਦੀ ਪਾਸਾ ਵੱਟਦਾ ਖਾਲੀ ਜੇਬ ਫਰੋਲੇਂ ਸੁੱਕਦੀ ਜਾਨ ਤੀਲਾ ਹੋ ਗਈ

ਭੁਜ ਕੇ ਹੋ ਗਈ ਕੋਲੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦੀ ਰੱਬਾ, ਨਾ ਤੂੰ ਵਸ ਕੰਜੂਸਾਂ ਪਾਵੀਂ...

ਕੁਫਰ ਤੋਲਦਾ, ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ, ਝੂਠੇ ਲਾਉਂਦਾ ਲਾਰੇ ਦਾਰੂ ਪੀਂਦਾ, ਸੂਟਾ ਲਾਉਂਦਾ ਚੜ੍ਹਕੇ ਨਿਤ ਦੁਬਾਰੇ ਜੇ ਮੈਂ ਬੋਲਾਂ, ਅੱਗੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਰ ਨਾ ਰੌਲਾ ਪਾਵੀਂ...

ਇਕ ਦਿਨ ਸਤੀ ਸਤਾਈ ਵੇ ਮੈਂ ਵਿਹੜਾ ਸੁੰਨਾ ਕਰ ਜੁ ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਤੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਮਰ ਜੁ ਮਿੰਟ ਮਿੰਟ ‘ਤੇ ਗੱਲ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੋਰ ਨਾ ਗੱਲ ਵਧਾਵੀਂ...

‘ਦੇਵ ਘੋਲੀਏ’ ਵਾਲਿਆ ਵੇ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਕੰਮ ਨਿਰਾਲੇ ਮਰ ਜਾਣੇ ਦਿਆ ‘ਮਾਨ’ ਫੜਕੇ ਕਰਦੇ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਨੀ ਬੰਦਾ ਬਣਦਾ, ਇਹਨੂੰ ਨਾ ਛੁਡਾਵੀਂ...

**-ਗੁਰਦੇਵ ਘੋਲੀਆ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ
559-232-7764**

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ। ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੇਊ ਮੈ ਸਾਰਾ।
ਜਬ ਯਹ ਜਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ। ਮੈ ਨ ਕਰਹੂੰ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ।

1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਉਹ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ
ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਖਾਲਸਾ ਕੌਮ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ। ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ
ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ' ਦਾ ਕੌਤਕ ਰਚਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਕੌਮ ਦੇ ਇਕ ਇਕ
ਮਰਜੀਵੜੇ ਨੂੰ ਸਵਾ ਸਵਾ ਲਖ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆ।
ਇਸ ਪਵਿਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ

ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜੇ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਕਸਦ

ਚਰਚਾ

ਹੁਣ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ਼ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਕਸਦ ਤਹਿਤ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਕਣ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਜਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਖਾ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਤੇ ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਨਿਗੂਾ ਵੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਤਾਂ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਣੀਆਂ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ

ਜਸਵੀਰ ਸਮਰ

‘ਤੇ, ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਤੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ‘ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਖਲਜਗਣ ਅਤੇ ਘਚੋਲਾ ਦਰਅਸਲ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਂਜ ਵੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰੇ ਹੁਣ ਇਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਲੱਭ ਗਿਆ ਹੈ।ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਇਕ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਖ਼ਸ ਕਰਨਾ-ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਹਦੇ ਰਾਹ ਦੇ ਰੋੜੇ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਰੋੜੇ ਚੁਗਦਿਆਂ ਉਹਦਾ ਸਾਹ ਫੁੱਲਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।ਦੂਜੇ, ਉਹਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਕੰਬਲ ਉਹਦਾ ਖਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹੁਣ ਉਹਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਚਰਚਾ ਵੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦੇ ਉਹਲੇ, ਲੁਕ-ਲੁਕ ਕੇ ਕਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਦੀ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਕਰਾਂਗਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਮੂਲੋਂ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਚਿਤਾਰੀ ਹੈ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੌਤਕੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਲਾਉਣ ਜੋਗਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁੱਝ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ।

ਸਿੱਖ ਰੀਤ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਭਿੜਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ) ਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟਿ ਰਚਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਖਦੇੜਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਪਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਗੋਸਟਿ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਗੋਲੀ’ ਵਰਤੀ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਆਪ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਚਾਹੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।ਹੁਣ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰ ਦੇਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ।...ਕਮਿਊਨਿਸਟ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਿਰ ਹੀ ਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਬਹਿਸ ਲਈ ਤਹੁ ਹੋਏ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਪਾ-ਪੜਚੋਲ ਉੱਤੇ ਝਾਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ‘ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼’ ਬਾਰੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਝਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।ਇਸ ਨਾਲ ਇਕੋ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਗੱਲ ਦੀ ਸੂਹ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਖਲਜਗਣ ਅਤੇ ਘਚੋਲਾ ਪਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਉਹਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਪਾਸ਼ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ (ਸਤੰਬਰ 1987) ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ:

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਾਉਣ ਤੇ ਜਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਅਸਲੀ ਹੱਲ ਭਾਰੂ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤ (ਜਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ) ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਜਮਹੂਰੀਕਰਨ ਹੈ। ਇਕ ਖ਼ਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀ ਲੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਉਸਰੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ‘‘ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ’’ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ‘ਤੇ ਉਸਰੀ ਭਾਰੂ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ

ਵਾਲੀ ਅੱਡਰੀ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤ (ਖਾਲਿਸਤਾਨ) ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਮ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੇ ਨਰਕ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।

ਸਿੱਖ ਹੋਮਲੈਂਡ ਬਾਰੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਪੜਚੋਲਵਾਂ ਨੁਕਤਾ-ਨਿਗੂਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਹਦੇ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਉਲਟ ਹਨ। ਉਹਦੀ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਹਦੇ ਪਿਛਲੇ ‘ਪੈਡੇ’ ਉੱਤੇ ਉਡਦੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨੀ ਠੀਕ ਰਹੇਗੀ।

1992 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੈਗ਼ਾਮ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1994 ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਉਹਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਲੇਖ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪਵਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲੀਹ ਛੱਡਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਉਹਦਾ ਪਿਛਲੀ ਉਮਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਬੰਨ੍ਹ-ਸੁੱਬ ਭਾਵ ਜੁਗਾਤ ਹੀ ਸੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇਸ ਉਮਰੇ ਉਹਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਲੱਭ ਵੀ ਪਏ ਜਿਹੜੇ ਬੰਧਕ ਕੰਗਾਲੀ ਦੇ ਭੰਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਤੀਜਾ?...ਨਾਮ ਅਤੇ ਨਾਮੇ ਪੱਖੋਂ ਹੁਣ ਉਹਦੀਆਂ ਪੰਜੇ ਉਗਲਾਂ ਘਿਉ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਹਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੱਸ ਹੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਲਾਗ-ਦੇਗ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਹੈ! ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਨਿੱਜੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ!

ਹੁਣ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਪਾ ਪੜਚੋਲ ਉੱਤੇ ਝਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।ਇਹ ਪੜਚੋਲ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਛਪੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ‘ਭਵਿੱਖ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡਾ ਹੈ’ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬਚੇ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

- 1) ਲਹਿਰ ਦਾ ਪੱਖ ਨਿਆਈਂ ਹੋਵੇ
- 2) ਲਹਿਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਰੁਸਤ ਹੋਵੇ
- 3) ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਤੇ ਕਾਬਲ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੋਵੇ
- 4) ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੋਵੇ
- 5) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇ

ਉਪਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਆਪ ਲਿਖ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ‘ਤੇ ਉਸਰੀ ਭਾਰੂ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਵਾਲੀ ਅੱਡਰੀ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤ (ਖਾਲਿਸਤਾਨ) ਅੰਦਰ ਵੀ ਆਮ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੇ ਨਰਕ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ।ਜੇ ਅੱਡਰੀ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਲੜਾਈ ਦਾ ਪੱਖ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ?

ਦੂਜੀ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ ਕਿ ਠੋਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਰਣਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਘੜੀ ਗਈ। ਆਪ ਮੁਹਾਰਾਪਣ ਵਧ ਗਿਆ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੋਧ ਅਣਗੋਲੀ ਰਹਿ ਗਈ।

ਤੀਜੀ ਬਾਬਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤੀ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।

ਚੌਥੀ ਬਾਰੇ ਹਾਲਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਮੰਦੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਵੀਂ ਬਾਰੇ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਕਾਇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਏ.ਕੇ. ਸੰਤਾਲੀ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਧੌਕਤ ਬਿਰਤੀ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸੁਘੜ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਬਾਬਤ ਇਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਹੈ-

ਰਤਾ ਕੁ ਰੁਕੋ! ਅਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ: ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਦਾਚਾਰਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੀ। ਬੰਦੂਕ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਧਨ ਉਗਰਾਹੁਣ, ਇਸ ਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਐਸ਼ੋ-ਇਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਮ ਲੱਗੇ। ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਤਹਿਤ ਖਾੜਕੂ ਦਸਤਿਆਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਤਾਉ ਪੁਲਸ ਵਰਗਾ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੁਖ਼ਾਲਿਫ਼ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕ ਦੀ ਹੀ ਹੈ।

ਪਾਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੀ ਤਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ! ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਥ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੀ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨਦਾਰਦ ਹੀ ਹੈ।੩ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬਚੇ ‘ਭਵਿੱਖ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡਾ ਹੈ’ ਦਾ ਅਸਲ ਲੇਖਕ ਕੌਣੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ,

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਹਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨੀ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੌਣੀ ਕੁੰਡਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਬਾਬਤ ਨਕਸਲਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੈਗ਼ਾਮਵਾਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਇਹੋ ਸੀ। ਨਕਸਲਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ) ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਪੈਗ਼ਾਮਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ‘ਕੌਮੀਅਤਾਂ ਦੀ ਵਿਗਤੀ ਹੋਈ ਲੜਾਈ’ ਲਗਦੀ ਸੀ ਪਰ ਵਿਗਤੀ ਹੋਈ ਇਹ ਲੜਾਈ ਕਦੀ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਹਨੂੰ ਠੀਕ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੰਮੀਆਂ-ਚੌੜੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਬਾਨਣੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ‘ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਜੰਗ’ ਨੂੰ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਮਾਡਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ ਵੀ ਚਾਰਾਜੋਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਕੇ ‘ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਲੜਾਈ’ ਦੱਸਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ‘ਕਮਾਈ’ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਨਕਸਲੀ ਧੜਿਆਂ ਲਈ ‘ਬਰਾਬਰ ਸਿਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ’ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ (ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਗਰੁੱਪ ‘ਪੈਗ਼ਾਮ’ ਮਿਥੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਤਾਬਕ ‘ਲੀਡ’ ਨਾ ਲੈ ਸਕਿਆ, ਮਿਸਾਲ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ...ਬਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਹੀ ਬੇ-ਬੁਨਿਆਦ ਸਨ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹੀ ਹਸ਼ਰ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੌਣੀ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੇਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਕਰ-ਗੁਜ਼ਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਗਰੁੱਪ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਖੁਰਦਾ-ਖੁਰਦਾ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਖੁਰ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ 1992 ਵਿਚ ਪੈਗ਼ਾਮ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਭੋਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਉਸ ਕੋਲ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਾਂਹ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਬਤ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਹ (ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ) ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਿਆ: ਸਾਥੀਓ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਖਪਾਇਆ, ਪਰ ਸੰਤ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡੀਕਲਾਵਾਲੇ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 44 ਦੀ ਇਕ ਕੋਠੀ ਦੇ ਏਅਰ ਕੰਡਸ਼ਨਡ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਉਹ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਾਣਦੇ ਰਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਕਿਸਾਨ ਦੇ ਭੇਖ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਮਾਣਦਾ ਰਿਹਾ।ਮਰਹੂਮ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਹੋਈ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਬਿੱਟੂ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੱਢਣ ਬੰਨ੍ਹੀ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ‘ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਜੰਗ’ ਛੱਡੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ (ਬਿੱਟੂ) ਵਾਂਗ ਸਹਿ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਬਚ ਜਾਂਦੇ? ਬਿੱਟੂ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੌਣੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਿੱਟੂ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸਾ ਸੀ: ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੌਣੀ ਏਜੰਡਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਢਹਿਣ ਦੀ ਪੀੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸਦਕੇ! ਪੀੜ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜ ਦੇਣੀ ਪੈਣੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ।

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋਗਲੇਪਣ ਬਾਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ...। 1991 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਪੈਗ਼ਾਮ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਰਾਇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੀ (ਅੱਜ ਤੱਕ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਇਹ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ) ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਬਤ ਜਿਹੜੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਵਿਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਭਾਫ਼ ਵੀ ਨਾ ਕੱਢੀ। ਉਸ ਦੇ ਆਪ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ‘ਜ਼ੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਪਈ’। ਮਗਰੋਂ

ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ (ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ) ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਰਹੇ, ਉਹ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਸਿਤਮਜ਼ਰੀਫ਼ੀ ਇਹ ਕਿ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਰਚਾ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।ਉੱਝ ਵੀ ਪੈਗ਼ਾਮ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਬੜੀ ਸਖ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਗੁਰੀਲਾ ਜੰਗ ਸੀ ਭਲਾ?

ਇਹ ਹੈ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਜੰਗ ਜਿਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਖ਼ਾਲਫ਼ਤ ਉਦੋਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਭੁਗਤੇ! ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਹੀ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਇੰਦਰਾ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ‘ਚ ਖਤਾ ਕਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਥਾਂ ਸਟੇਟ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ (ਖਾੜਕੂ ਲਹਿਰ) ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਝ ਗਏ। ਮੁੱਖ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਟੇਟ ਦੀ ਇਸ ਕਠਪੁਤਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਭੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦਰਦ ਨਾਲ ਪਰੁੰਨੇ ਗਏ।...ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹੋ ਉਹ ਪੀੜ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦਾ ਦਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਰਦ ਦੇ ਦਰਿਆ ਕਾਰਨ ਮੁੰਡੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ। ਇਹ ਦਰਅਸਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੋਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਤਸੱਦਦ ਨੇ ਰੋਹ ਚ ਉਬਲਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਹ ਦੇ ਰਾਹੀ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ, ਕਿਸੇ ਏਜੰਡੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਲੜਾਈ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਪਾਸ਼ ਨੇ ‘ਐਟੀ ‘47 ਫਰੰਟ-4‘ (26 ਅਕਤੂਬਰ 1986) ਵਿਚ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।...ਹੁਣ ਪੜ੍ਹੋ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਚਾਰ: ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਆਧੁਨਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਕੌਣੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜਾਂ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਤਾਬੀ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ। ਉਹ ਇਕ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦਾ ਸੰਤ ਪੁਰਖ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਭੇਰਾ ਭਰ ਵੀ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੌਰ ਨੂੰ ਅਦੁੱਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕੌਣੀ ਖਾਸ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਨਵੇਂ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਇਜ਼ਾਰਾ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰੁਝੇਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬਲਦੀ ਬੁੱਥੇ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਪਾਸ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਲਦੀ ਬੁੱਥੇ ਪਾ ਗਿਆ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਇਕ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਵਲ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਹਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੂਕਿਆਂ, ‘ਪਗੜੀ ਸੰਭਾਲ ਜੱਟਾ’ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਗ਼ਦਰੀਆਂ, ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਆਖਣ ਤੱਕ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੜ੍ਹਨੀਆਂ ਵੀ ਹਨ!

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਹ ਇਤਾਲਵੀ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਮੈਜ਼ਿਨੀ ਅਤੇ ਗਿਰਬਾਲਡੀ ਦਾ ਨਕਲਦੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪ 1982 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਮਰੇਡ ਬਾਬ ਅਵੇਕੀਅਨ ਦੀ ਨਕਲ ਮਾਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਬਾਬ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਜ਼ ‘ਤੇ ਹੀ ‘ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ’ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਕਾਮਰੇਡ ਕੇ. ਵੇਣੂ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀਅਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਚਰਨੀਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇ ਰੋੜੇ ਤਸੱਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਪਿਛੋਕੜ ਧੋਣ ‘ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੀ ਪਿਛੋਕੜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੋਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ...

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਅਮਲੀ ਪਹੁੰਚ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਗੱਲਾਂ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦਿਨ-ਬਦਿਨ ਬੇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸੰਗਤ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਰਾਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਲਾਬਾਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ। ਸੰਗਤ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਹੋਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਟੇਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਕੌਣੀ ਵਾਸਤਾ ਹੈ।

ਕਵੀ ਪਾਸ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਜਿੱਥੇ ਪਾਸ਼ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ’ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਫ਼ੀ ਲੇਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਹਿਤ ਛਪ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਚੇ ਦੇ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਵੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦਾ ਲੇਖ ‘ਸਿਧਾਂਤ ਕਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ’ ਛਪਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਲੇਖ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ਇਹ ਲੇਖ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਇਹੋ ਹੀ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਹੀ ਦੇ ਪਾਸ਼ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਠੀਕ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਹੀ ਹੋਰਾਂ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਦਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੰਡਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਰਾਹੀ ਨੇ ਪਾਸ਼ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਦਲੀਲਾਂ ਸਹਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਾਸ਼ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਭਾਵ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਵੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਗਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਵੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਵੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀ ਭਾਵ ਸਟੇਟ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀ।

ਜੇ ਕੌਣੀ ਮਨੁੱਖ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਹੈ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਦਰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੌਣੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਭਾਵ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਪਾਸ਼ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀ। ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਸੁਆਰਥੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਤੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਾਲਰ ਮਾਰਕਸ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੈ।

ਸੱਚ ਸਦਾ ਹੀ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੇ ਮੱਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਈਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੌਣੀ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹ ਹੈ, ਤੇ ਦੂਜਾ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ।

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ

ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ, ਸਮੂਹ
ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ
ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ
ਸਾਂਝੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ

ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ ਜੀ

ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਚਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਸੁਰਜੀਤ ਸੰਧੂ
ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਧੂ ਪਰਿਵਾਰ

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਭਾਗ - 1

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਦਿਲਰਾਜ ਨੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਭਰਵੇਂ ਮੂੰਹ ਉਪਰ ਹਾਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੰਗ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਟਾਈਪ ਵਾਲੇ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਭਾਰਗੋ ਦੇ!”

ਚਰਨੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੱਜ ਦੀ ਨਾ ਔੜੀ, ਉਹ ਖਸਿਆਨਾ ਜਿਹਾ ਹੱਸ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਪੰਡਤ ਨੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਲ ਗੁੱਝੀ ਮੁਸ਼ਕਣੀ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਗੱਲ, ਇਉਂ ਸਹੇ ਵਾਂਗੂੰ ਕੰਨ ਜਿਹੇ ਕਿਉਂ ਚੁੱਕਦਾ ਐ?” ਮੰਨਿਆ ਬਾਈ ਤੂੰ ਡਾਕਟਰ ਬਣ ਜਾਣਾ ਦੇ! ਤੂੰ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਦਵਾ ਦਾਰੂ ਦੇਵੀ! ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਖਲੋਣ ‘ਤੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕ ਆਉਣ ਲਗ ਪਿਆ!”

ਪੰਡਤ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਲ ਵੀ ਵੇਖ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੰਗ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਚਰਨਾ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਹਿਤਾ ਛੁਡਾ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ।

ਬਰਾਤ ਨੇ ਦਿਲਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤ ਦਿੱਤੀ, “ਬਾਹਮਣਾ, ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਵਾ ਲਗਦੀ ਜਾਂਦੀ ਐ, ਤੂੰ ਜੱਭਲ ਬਣਦਾ ਜਾਨਾ ਦੇ! ਝੜੱਤ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਲੈਣਾ ਐ! ਐਵੇਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਮਗਜ਼ ਮਾਰਦਾ ਸੀ!”

“ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਯਾਰ ਮੇਰੇ ਮਗਰ ਪੈ ਜਾਨੋ ਓ! ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਤਲਵ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾਇਆ ਸੀ!” ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਭੇਦ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, “ਬਾਈ ਜੀ, ਇਹ ਚੱਲਿਆ ਟਾਈਪ ਵਾਲੇ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਦੇ।”

ਬਰਾਤ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਲ ਸਿਰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਖਿਆ, “ਕਰਤੀ ਨਾ ਬਾਹਮਣਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ!”

“ਉਇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਸੁਣੋ!” ਦਿਲਰਾਜ ਨੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਮੂਲੀ ਖਿੜ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹਰਪਾਲ ਅਤੇ ਪੰਪੂ ਵਲ ਅੱਖਾਂ ਮਟਕਾਈਆਂ, “ਉਥੇ ਬਾਈ ਜੀ, ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੱਕੀ ਚੱਬਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਟਾਈਪ ਸਿੱਖਦੀ ਐ!”

“ਤੇ ਫੇਰ ਕੀ ਗੱਲ ਬਣੀ?” ਪਾਲ ਦੇ ਸੁਨੱਖੇ ਚਿਹਰੇ ‘ਤੇ ਲਾਲੀ ਸੰਘਣੀ ਹੋ ਗਈ।

“ਉਇ ਸੁਣ ਤਾਂ ਲੈ ਖਸਮਾਂ!” ਦਿਲਰਾਜ ਨੇ ਵਾ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬਾਂਹ ਉਲਾਰੀ, ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਗਹਿਰ ਭਰ ਕੇ ਵੇਖਿਆ, “ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਹੀ ਦਸੁੰਗਾ,”

ਐਤਰੀ ਉਸ ਵੀ ਸਿਰ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁਹਣੇ ਪਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਇਆ ਫੇਰ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਬਾਈ ਜੀ, ਇਹਦੀ ਮੱਕੀ ਚੱਬਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਯਾਰੀ ਐ!”

“ਕਿਉਂ ਝੂਠ ਵੱਢੀ ਜਾਂਦਾ ਐ ਉਇ!” ਪਾਲ ਨੇ ਫੇਰ ਨਾਸਾਂ ਫੁਲਾ ਲਈਆਂ।

ਪੰਪੂ ਬੋਲਿਆ, “ਪੰਡਤਾ ਉਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਯਾਰ ਐ। ਪਰ ਪਤੰਦਰਾ, ਗੱਪ ਮਾਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਗੋਲ ਤਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰ। ਚੌਰਸ ਈ ਵਗਾਹ ਮਾਰਦਾ ਐ। ਜੇ ਭਲਾ ਸਾਡੀ ਵੱਖੀ ਵਿਚ ਵੱਜ ਕੇ ਜਾਹ ਜਾਂਦੀ ਹੋ ਜੇ!”

ਬਰਾਤ ਤੇ ਹਰਪਾਲ ਏਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੱਸੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, “ਯਾਰ ਤੁਸੀਂ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੁਣੋ!” ਪੰਡਤ ਛਿੱਬਾ ਪੈ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਫੇਰ ਹੱਸਣ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਝੂਮਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਰਾਂ ਵਰਗੇ ਸਰੀਰ ਦਿਲਰਾਜ ਨੂੰ ਖਿੜ ਚਾੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ। ਚੁੱਪ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਕੁਲਵੰਤ ਬਰਾਤ ਨੇ ਨਿੱਕਾ ਨਿੱਕਾ ਹੱਸਦਿਆਂ ਰੁਮਾਲ ਕੱਢ ਕੇ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋਇਆ ਚਿਹਰਾ ਪੂੰਝਿਆ, “ਮੰਨ ਗਏ ਬਈ ਤੈਨੂੰ। ਠੀਕ ਐ। ਝੂਠ ਰੋੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਰੋੜ੍ਹੇ।”

ਦਿਲਰਾਜ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਕੱਚੀ ਭਾਅ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਯਾਰ ਬੋਡੇ ਵਾਲੀ ਕਮਾਲ ਹੋ ਗਈ, ਜੇ ਹੱਥ ‘ਤੇ ਜੰਮੀ ਸਰੋਂ ਵਿਖਾ ਦੇਵਾਂ ਫੇਰ ਮੰਨੋ!”

“ਸੁਰਤ ਕਿੰਨੇ ਕਿੰਨੇ ਦੀ।” ਪੰਪੂ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।

“ਸੁਰਤ ਪਿਕਚਰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ।”

ਪੰਪੂ ਨੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਵਲ ਸਿਰ ਮਾਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕਿਉਂ ਬਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਐ?”

“ਸੁਰਤ ਬੋੜੀ ਐ ਬਈ!” ਬਰਾਤ ਨੇ ਮਿੱਠੇ ਜਿਹੇ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਵਲ ਵੇਖਿਆ।

“ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਕੁੱਤੇ ਭਕਾਈ ਕਰੀਏ। ਜਿੰਨਾ ਤੂੰ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਐ! ਉਸ ਤੋਂ ਵਧ ਸਾਡੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਘਸ ਜਾਣੀਆਂ ਨੇ।”

“ਚਲ ਖਰਚਾ ਤੂੰ ਕਰ ਦੇਵੀ।” ਪੰਡਤ ਨੇ ਗੱਲ ਹਾਸੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

“ਇਹ ਠੀਕ ਐ!” ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੂਰੀ ਭਾਅ ਮਾਰਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਤਾਅ ਭਰਿਆ, “ਤੇਰੇ ਚੰਗਾ ਦਾਅ ਲੋਟ ਆਇਆ, ਤੂੰ ਸੋਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਬਈ ਏਸੇ ਖੁੱਡ ਸਹਿਆ।”

“ਬੇਰ, ਉਹ ਤਾਂ ਹਾਸਾ ਈ ਐ!” ਬਰਾਤ ਨੇ ਹਰਪਾਲ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਵਿਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਈ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ, ਚਰਨਾ ਚੂਹੜਾ ਤੇ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ। ਪੰਡਤਾ, ਤੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਤਾਂ ਦਿੱਤੀ, ਜੇ ਮੱਕੀ ਚੱਬਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਤੇਰੇ ਵਾਲਾ ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਲਾ ਪੜ੍ਹ ਦੇਣਗੇ।”

“ਮੈਂ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਉਤਲੇ ਕੈਬਨ ਵਿਚ ਸਮੇਸੇ ਖਾਂਦੇ ਵੇਖਐ!”

ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੀਰੀਅਡ ਬਦਲਿਆ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਅੰਦਰ ਵਲ ਨੂੰ ਹੋ ਤੁਰੇ। ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਰਗੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਫੜੀ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਆ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਦਾ ਪੀਰੀਅਡ ਲਾਉਣ ਲਈ ਦਸ ਨੰਬਰ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵੜੇ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਇਆ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਦਬਾਦਬ ਅੰਦਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਾਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਦਗੜ ਦਗੜ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਦਿਲਰਾਜ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹਰਪਾਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ‘ਤੇ ਚੜੀ ਰਹੀ। ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੱਕੀ ਚੱਬਾਂ ਤੇ ਚਰਨੇ ਦੇ ਪਿਉ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੱਟ ਨਾਲ ਵੱਟ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਚਰਨੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਇਹ ਪੈਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਟੇ ਵਿਚੋਂ ਅਲਾਟ ਹੋਈ ਸੀ। ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਹ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਵਜੇ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਐਵੇਂ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗੇੜੇ ਦਿੰਦੇ ਦਿਨ ਢਾਲ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਬੱਸ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਚੁਗਾਨ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਪਿੱਪਲ ਬੱਲੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਾ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੁੰਦੀਦਾਰ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਆ ਟਕਰਾਉਂਦਾ। ਮਗਰ ਦਿਲਰਾਜ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਪੰਪੂ ਨੇ ਮੂਹਰੇ ਬੈਠੇ ਹਰਪਾਲ ਦੇ ਗਲ ਪੋਲੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਹਰ ਵਲ ਝਾਕਦਿਆਂ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ, “ਉਇ ਮੱਕੀ ਚੱਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਐ।”

“ਕਿਥੇ?” ਬਰਾਤ ਤੇ ਪਾਲ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਚੁਪਾਸੇ ਆਪਣੇ ਹੈਰਾਨ ਚਿਹਰੇ ਘੁਮਾਏ।

“ਅਹੁ।” ਪੰਪੂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢੇ ਘੁੰਟਦਿਆਂ ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਖ ਬਚਾ ਕੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਵੱਡੀ ਸੜਕ ਵਲੋਂ ਰੋੜਲੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਿੰਦਰ ਚਿੱਟੇ ਕਮੀਜ਼ ਸਲਵਾਰ ਵਿਚ ਬੋਚ ਬੋਚ ਪੈਰ ਧਰਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬੱਸ ਦੀ ਮੂਹਰਲੀ ਬਾਰੀ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਤੁਰੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਸਿਰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਖਾਂ ਘੁਮਾ ਕੇ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਤਾੜਿਆ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਕੇ ਸਾਹ ਅਤੇ ਚੌੜੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਰਹੇ, ਬਰਾਤ ਨੇ ਹਰਪਾਲ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਯਾਰ, ਪੱਥ ਈ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਚੁੱਕਦੀ ਐ। ਸਹੁਰੀਏ, ਨਵੀਂ ਲੱਗੀ ਯਾਰੀ ਦਾ ਐਨਾ ਗਰੂਰ ਐ!”

ਸ਼ਿੰਦਰ ਨੇ ਬੱਸ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸੀਟਾਂ ਵਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ, ਮੁੰਡੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਵਲ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਇਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ ਬੈਠ ਗਈ, ਬਾਬੇ ਨੇ ਬਹਿੰਦੀ ਕੁੜੀ ਵਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ, ਫੇਰ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਪਾਸਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਪੜੇ ਕੱਠੇ ਕਰਦਾ ਬਾਰੀ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਿਆ।

ਦਿਲਰਾਜ ਨੇ ਮਗਰੋਂ ਚੱਬ ਕੇ ਆਖਿਆ,

“ਯਾਰ ਇਹਦੇ ਤਾਂ ਸੀਟ ਈ ਮਸਾਂ ਪਸੰਦ ਆਉਂਦੀ ਐ।”

ਦੂਸਰੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਸ ਅੰਦਰ ਇਕ ਬੱਚਾ ਹੁਬਕੀ ਹੁਬਕੀ ਰੇ ਚਿਹਾ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਿੜਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਬਾਹਰ ਪੀਲੀ ਰੇਤ ਉੱਤੇ ਢੱਲਦੇ ਦਿਨ ਦੀ ਧੁੱਪ ਠਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਿਲਰਾਜ ਨੇ ਸਾਰੀ ਬੱਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਘੁਮਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕੁ ਆਖਦਿਆਂ ਬਾਹਰ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, “ਮੱਲੋ, ਆਸ਼ਕ ਵੀ ਮੇਰਾ ਸਾਲਾ ਕਿਤੇ ਐਥੇ ਈ ਹੋਇਆ।”

“ਹਾਂਅ!”

ਪੰਡਤ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸੀਟ ਦੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾ ਕੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਸਰੀਰ ਉਗਾਸਦਿਆਂ ਖਸਤਾ ਹੋਈ ਬੱਸ ਦੇ ਅੱਧ ਪਚੱਧ ਲੱਗੇ ਸੀਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚਦੀ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਦੇਖਿਆ, ਕੁਝ ਹੱਥ ਪੱਲੇ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਵੇਖ ਕੇ ਆਉਨਾ ਆਂ।”

ਸ਼ਿੰਦਰ ਨੇ ਸਰਸਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਪਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਜਾਪਿਆ, ਸ਼ੱਕ ਪੱਕੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਣ-ਗੁਮਾਨ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪੰਪੂ ਨੇ ਹਰਪਾਲ ਤੇ ਬਰਾਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੂੰਹ ਉਲਾਰਦਿਆਂ ਪੀੜ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕੁਝ ਆਖਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੁੜੀ ਨੇ ਐਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਲ ਰਤਾ ਕੁ ਝਾਕ ਕੇ ਉਸ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਲਈ।

“ਬਰਾਤਾ, ਇਹ ਤਾਂ ਬਈ ਆਨੇ ਵੀ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਐ।”

“ਯਾਰੀ ਸੋਢੀ ਸਰਦਾਰ ਨਾਲ ਐ ਨਾ!”

ਉਹਨੇ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਪੱਗ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਲੜ ਖਿਚਦਿਆਂ ਸ਼ਰਬਤੀ ਅੱਖਾਂ ਝਪਕਦਿਆਂ ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, “ਪਾਲ, ਇਹਨੂੰ ਕਦੇ ਪੁੱਛੀਏ ਬਈ ਸਹੁਰੀਏ, ਤੈਨੂੰ ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਨਾ ਲੱਭਿਆ...!”

“ਪੁੱਛਾਂਗੇ,” ਪਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਔਖਾ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਉਹ ਕੰਬਣੀਆਂ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਦੇ ਉਹ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਕਦੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸ਼ੁਕਵਾਂ ਸਾਹ ਨਿਕਲਦਾ, “ਭੈਣ ਦੇਣੇ ਦੀ ਝੜ੍ਹਮੀ” ਉਦੋਂ ਹੀ ਹਫਿਆ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਘਿਆ ਦਿਲਰਾਜ ਬੱਸ ਆ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਬੈਠਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਝਕਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ,

“ਆਸ਼ਕ ਮੇਰਾ ਸਾਲਾ ਪਿੱਪਲ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਖੜਾ ਐ।”

“ਹੱਛਿਆ।”

“ਯਾਰ, ਮੈਂ ਝੂਠ ਮਾਰ ਕੇ ਕੀ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਲੈ ਹੁਣ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖਿਉ, ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਤੁਰੀ, ਉਹ ਵੀ ਚੜ੍ਹੇਗਾ!”

ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਤੜਪਦੇ ਉਹ ਕਦੇ ਸ਼ਿੰਦਰ ਵਲ ਚੋਰ ਝਾਤੀਆਂ ਮਾਰਦੇ, ਕਦੇ ਪਿੱਪਲ ਵਲ ਵੇਖਦੇ, ਜਿਥੇ ਚਰਨਾ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਜਮਘਟੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਸ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇੰਜਣ ਨੇ ਘਰਰ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਰ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਕੇ ਗੇਅਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੰਡਕਟਰ ਪਿਛਲੀ ਬਾਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਹੱਥ ਉਪਰ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਵਿਸਲ ਘੁੰਟੀ ਬਾਹਰ ਵਲ ਉਲਰਿਆ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਖਲੋਤਾ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਤਰਲੇ ਮੱਛੀ ਹੋਏ ਇਧਰ ਉਧਰ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਉਲਸਵੱਟਿਆਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚੁਪਾਸਾ ਤਾੜਿਆ। ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਵਿਸਲ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਪੰਡਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ, “ਉਇ ਆ ਗਿਆ। ਪਿਛਲੀ ਬਾਰੀ ‘ਚ ਖੜੀ ਐ ਝੜੱਤ।”

ਹਰਪਾਲ ਹੋਰਾਂ ਧੌਣਾਂ ਫੇਰ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਚਰਨਾ ਡੰਡੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਈ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕੱਚਾ ਜਿਹਾ ਮੁਸਕਰਾਇਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ, ਬਰਾਤ ਨੇ ਸੂਤ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿੰਦਿਆਂ ਪਾਲ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਹ ਤਾਂ ਬਈ ਹੱਸਦਾ ਵੀ ਐ।”

“ਹਾਸਾ ਇਹਦਾ ਝੜੰਮ ਦਾ ਤਿਲ ਚੌਲੀ ‘ਚ ਬਦਲਣਾ ਪਊਗਾ!”

ਪੰਪੂ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਛਰੇ ਜਿਹੇ ਸੁਰ ਵਿਚ ਬਰਾਤ ਨਾਲ ਅੱਖ ਮਿਲਾਈ, ਪਰ ਹਰਪਾਲ ਨਾ ਬੋਲਿਆ। ਲਾਗ ਵਾਲੀਆਂ ਸਵਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਹਰਕਤ ਦੇ ਅਰਥ ਕੁਝ ਹੋਰ ਈ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਅੱਗ ਪਿੱਛਾ ਵੇਖਿਆ। ਬੱਸ ਸਿੱਧਵਾਂ ਬੋਟ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਅੱਜੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸ ਪੈਂਦੇ, ਪਰ ਪਾਲ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਬਾਰੀ ਵਿਚ ਦੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਚੁਫੇਰਾ ਭਿੰਨੀ ਭਿੰਨੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਉਜਾੜ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਧਵੀਂ ਜਾ ਕੇ ਬਰਾਤ ਨੇ ਪਾਲ ਨੂੰ ਗਿੰਦੜ ਪਿੰਡੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਲਵੰਤ ਨੇ ਬਾਂਹ ਵਲਾ ਕੇ ਘੁੰਟਦਿਆਂ ਮੋਹ ਜਤਾਇਆ,

“ਉਇ ਆ-ਜਾ, ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਯਾਰ, ਤੂੰ ਨੰਦ ਪੜਨੇ ਐ?”

“ਉਥੇ ਵੀ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ?”

“ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੀਦਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।” ਉਸ ਫੇਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੱਫੀ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਸ ਲਿਆ,

“ਨਾਲੇ ਦਾਰੂ ਪੀਵਾਂਗੇ।”

ਹਰਪਾਲ ਉਸ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਇਆ, “ਕੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਾਂਗੇ ਯਾਰ, ਹੈ?...ਅੱਜ।”

“ਅੱਜ ਕੋਈ ਖਾਸ ਗੱਲ ਐ? ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ

ਸਹੀ!”

“ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਯਾਰ ਉਈ ਚਿੱਤ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ।”

“ਚੰਗਾ ਫੇਰ ਚਲਾ ਜਈ।” ਹਰਪਾਲ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਕੇ ਕੁਲਵੰਤ ਨੇ ਬਾਹਾਂ ਕੱਸੀ ਰੱਖੀਆਂ, “ਏਨੀ ਛੇਤੀ ਜਾ ਕੇ ਤੂੰ ਬਹੂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ!”

ਪਾਲ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਹਾਸਾ ਫੇਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਬਰਾਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, “ਜਾਂ ਬਈ ਭਾਬੀਆਂ ਦਾ ਉਦਰੇਵਾਂ ਮਾਰਦਾ ਐ?”

ਬਰਾਤ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਿਆਨੀ ਦੇ ਢਾਬੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਵੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਚਾਹ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਅੰਦਰ ਬਿੰਦੀਆਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਹਿ ਗਏ। ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਧੁਆਂਧੀ ਰੰਗਤ ਵਿਚ ਗਲੇਫਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅੰਗ ਅੰਗ ਚੜੀ ਮਲੂਮ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਜੀਅ ਉਕਤਾ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਆਸ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਾਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਿੰਨਾ ਜਿਹਾ ਮੁਸਕਰਾ ਪਏ, ਮੁੰਡਾ ਚਾਹ ਵਾਲੇ ਗਲਾਸ ਰੱਖ ਗਿਆ, ਬਰਾਤ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ, “ਕਿਤੇ ਸਾਡਾ ਮੱਥਾ ਬੇਹੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਡੰਮ੍ਹ ਦਿੱਤਾ?”

ਗਿਆਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਝਾਕਿਆ, ਉਸਦੀ ਅਣਸੰਵਾਰੀ ਦਾਹੜੀ, ਜਿਹੜੀ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਝਾੜ ਵਾਂਗ ਖਿਲਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਚ ਡੁੱਘੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਲਿਸ਼ਕੀਆਂ, “ਪਾੜ੍ਹਿਓ! ਬੋਡੇ ਨਾਲ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਕਿੱਧਰ ਜਾਵਾਂਗੇ।”

ਹਰਪਾਲ ਅਤੇ ਬਰਾਤ ਉਸ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੱਸੇ। ਗਿਆਨੀ ਹੋਰ ਕੁਝ ਆਖਣ ਲਗ ਪਿਆ, ਪਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਭਾਫਾਂ ਛੱਡਦੇ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਕ ਘੁੰਟ ਭਰੀ, ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਲ ਝਾਕੇ ਤੇ ਗਲਾਸ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ, ਅਚਨਕ ਬਰਾਤ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪਾਲ ਉਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕੀ? ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੁੜੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ! ਪਰ ਸਾਲੀ ਹੈਰਾਨੀ ਤਾਂ ਇਉਂ ਐ, ਉਹਨੂੰ ਕੰਜਰ ਦੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਈ ਨਾ ਮਿਲਿਆ।”

“ਮਾਰ ਗੋਲੀ ਯਾਰ, ਮੱਕੀ ਚੱਬ ਭੈਣ ਦੇਣੇ ਹੈਂ ਈ ਏਸੇ ਲੈਕ! ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਟੋਲੇ ਦੀ ਸੁਣਾ?” ਬਰਾਤ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਰੂਰੀ ਲਿਸ਼ਕ ਚੜ੍ਹ ਆਈ।

“ਉਹਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵਾਂ! ਜਦੋਂ ਜੀਅ ਕਰੀਏ ਮਿਲ ਪਈਦਾ” ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਦਾ ਮੁਸ਼ਕੀ ਰੰਗ ਸੂਹੀ ਰੰਗਤ ਵਿਚ ਵਟਣਾ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਹਰਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਚਵੀਂ ਜਿਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ, ਬਰਾਤ ਨੇ ਉਸ ਵਲ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਮੀਆਂ ਅਤੇ ਲਟ ਲਟ ਬਲਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਲਾਰੀਆਂ,

“ਪਾਲ, ਉਹਦੇ ਵਰਗੀ ਨਿਭਾਅ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸਕਦੀ। ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਏਨੀ ਪੁੱਕੀ ਐ, ਜਿਥੇ ਆਖਾਂ ਟਾਈਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜੀ ਹੋਂਦੀ ਐ।”

“ਪੜ੍ਹਨ ਕਾਹੜੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ?”

“ਰੱਬ ਜਾਣੇ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਕਹਿੰਦੀ ਬਾਪੂ ਨੀ ਮੰਨਦਾ!”

“ਜੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਗ ਜਾਂਦੀ, ਮੌਜਾਂ ਲੁੱਟਦੇ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ!”

ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਬਰਾਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ, ਉਸਦੇ ਭਰਵੇਂ ਮੁਸ਼ਕੀ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਕੁਮਲਾਈ ਜਿਹੀ ਦੱਖ ਅਸਲੋਂ ਖਮੀਰੀ ਧਰਤੀ ਵਰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਆਖੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵਲ ਝਾਕੇ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉੱਠ ਖਲੋਤੇ। ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਆ ਗਏ। ਬਰਾਤ ਦੀ ਭਗਰੂਣੀ ਹਾਲਤ ਹਾਲੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ। ਹਰਪਾਲ ਦਾ ਗੁਲਾਬੀ ਰੱਤ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਤਹਿ ਹੇਠ ਠਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਸਾਈਕਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਓਪਰੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਏ। ਇਕ ਵਾਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ। ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਕੁਲਵੰਤ ਨੇ ਮੂਹਰਿਉਂ ਹਨੇਰੀ ਵਾਂਗ ਆਉਂਦਾ ਟਰੱਕ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਈਕਲ ਹੌਲੀ ਕਰ ਲਿਆ, ਸੜਕ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਖਲੋਤੀਆਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਦੇ ਵਾ ਨਾਲ ਛਣਕਦੇ ਪੁੱਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਵਾ ਦੇ ਪੋਲੇ ਪੋਲੇ ਬਪੋਤੇ ਉਸਦੇ ਗੋਲਾਈਆਂ ਖਾਂਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਮਹਿਕ ਉਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਖਲਾਅ ‘ਚ ਉਲਾਰ ਕੇ ਘੁਮਾਇਆ। ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਸੀਟੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਹਵਾ ਨਾਲ ਕਲੋਲ ਕਰਨ ਲੱਗੀ, ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਾਈਕਲ ਰੋੜ੍ਹਾ ਇਧਰੋਂ ਉਧਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਲੱਧੀ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਦੇਹ ਮੁੜ ਬਿੜਕ ਗਈ, ਉਸ ਖਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਲ ਤੱਕਿਆ, ਸੜਕ ਤੋਂ ਹੱਟਵੇਂ ਬਣੇ ਕੋਠੀਆਂ ਵਰਗੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਨਿਗਾਹ ਦਰਿਆ ਵਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਹਰਚੰਦ ਸਿਹੁੰ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਸਾਕਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਪੰਮੀ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਫੁਦਕਦੀ ਫਿਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ ਹਉਕਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਉਬਾਲ ਆਇਆ ਕਿ ਸਿੱਧਾ ਘਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਚਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮੱਠੀ ਪੈ ਗਈ, ਹੈਂਡਲ ਪਿੰਡ ਵਲ ਮੁੜਦੇ ਕੱਚੇ ਪਹਿਰੇ ਵਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੰਦਰ ਇਕ ਹੁਲਾਸ ਜਿਹਾ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਡਰ, ਖੁਸ਼ੀ, ਹੱਸਲਾ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪੰਜ ਸੱਤ ਘਰ ਲੰਘ ਕੇ ਉਸਦੇ ਚਿੱਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਣਾ ਸੂਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਵਲ ਭੇੜੇ ਹੋਏ ਲੋਹੇ ਦੇ ਗੇਟ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਲ ਝਾਕ ਕੇ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਲੰਘ ਗਿਆ, ਅੱਗੇ ਦਰਿਆ ਵਲ ਜਾਂਦੀ ਪਹੀ ਵਿਚ ਰੋੜੇ ਦੀ ਭੱਸੀ ਬਣੀ ਪਈ ਸੀ, ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਟਾਇਰ ਸਲਿੱਪ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਬੱਲੇ ਲੱਤ ਲਾ ਲਈ, ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਥੇ ਐਵੇਂ ਖਲੋਤਾ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਕਣਕ ਵਲ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ।

ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ ਨੰਢਾ ਹਉਕਾ ਹੋਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਉਸ ਸਾਈਕਲ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਵਲ ਝਾਕਦਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲੀ ਸੜਕ ਪੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਚਿੱਤ ਵਿਚੋਂ ਪੰਮੀ ਦਾ ਖਿਆਲ ਘਟਣ ਦੇ ਥਾਂ ਸਗੋਂ ਦੁਣਾਂ ਰੰਗ ਫੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅੱਠਵੀਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਸਦਾ ਪੰਮੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਰਾਤ ਦੀ ਵੱਟਤ ਚੰਗੇ ਘਰ ਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿੱਚਵੀਂ ਤੇ ਨਰੋਈ ਸੀ। ਰੰਗ ਮੁਸ਼ਕੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ਾ ਜਿਹਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਲ ਧਿਆਨ ਮਾਰ ਕੇ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਣ ਫੜ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਆਮਿਰ ਦੇਵੇਗਾ ਲੀਡਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਅਭਿਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਬਲਕਿ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜਕਲ ਉਹ 'ਦ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਸ' (ਏ.ਡੀ.ਆਰ.) ਦੇ ਮਤਦਾਤਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬੈਂਗਲੌਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਬੀ ਇਡੀਅਟਸ' ਦੀ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ।

ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਜਗ੍ਹਾ-ਜਗ੍ਹਾ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੋਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖ ਲਵੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿਉ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਟੀ.ਵੀ., ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਟੀ.ਵੀ. ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਐਡ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੈਗ ਲਾਈਨ ਹੈ, 'ਸੱਚੇ ਨੂੰ ਚੁਣੋ, ਚੰਗੇ ਨੂੰ

ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਟੋਲ ਫ੍ਰੀ ਨੰਬਰ 1-800-110-440 'ਤੇ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, MYNETA ਲਿਖ ਕੇ 56-70 'ਤੇ ਐਸ.ਐਮ.ਐਸ. ਭੇਜ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੈਬਸਾਈਟ <http://www.nationalelectionwatch.org> 'ਤੇ ਜਾਕੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਵੋਟਰ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਇਹ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਏ.ਡੀ.ਆਰ. ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ 'ਏ.ਡੀ.ਆਰ. ਪਿਛਲੇ 6-7 ਸਾਲ ਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਅਭਿਆਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਮਿਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ 'ਵੋਟ ਫਾਰ ਨਨ' ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਫੈਸਲਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਇੰਸ ਹੋ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।'

ਯਾਨਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨੋਤਾ ਨਾ ਚੁਣੋ। ਦੂਜਾ, ਵੋਟ ਦੇਣਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸੈਲੀਬ੍ਰੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖਾਂਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਅਕਸ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਾਂਗਾ। ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਚੀਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਕੈਂਡੀਡੇਟ ਦਾ ਚਰਿਤਰ। ਜੇਕਰ ਚਰਿਤਰ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਂਵਲਾ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ-ਬਿਪਾਸ਼ਾ

ਆਪਣੇ ਸਾਂਵਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੱਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਸੂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿਚ ਰੰਗ ਕੋਈ ਮਾਇਨੋ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮਹੱਤਵ ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਹੈ। ਖਾਸਕਰ ਮਾਡਲਿੰਗ ਜਾਂ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਂਵਲਾ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ।' ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਟਾਈਲਿਸ਼ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਵਿਜੇਤਾ ਤੋਂ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ

ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕਦੀ।

ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ 'ਆ ਦੇਖੋ ਜ਼ਰਾ' ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨੇਲਪਾਲਿਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਤੋਂ ਹੀ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨੇਲਪਾਲਿਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਜੇਤਾ ਆਪਣੀ ਆਊਟਫਿਟਸ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਰੱਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਸਨੀ, ਅਕਸ਼ੈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸੈਫ ਵੀ ਸਰਦਾਰ

ਸਨੀ ਦਿਓਲ ਦੀ 'ਗ਼ਦਰ' ਅਤੇ ਅਕਸ਼ੈ ਦੀ 'ਸਿੰਘ ਇਜ਼ ਕਿੰਗ' ਸੁਪਰ ਡੁਪਰ ਹਿਟ ਰਹੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਹੀਰੋ ਸਰਦਾਰ ਬਣੇ ਸਨ।

ਹੁਣ ਸੈਫ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਆਪਣੇ ਹੋਮ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ 'ਲਵ ਆਜਕਲ' ਵਿਚ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਬਣੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਜਬ ਵੀ ਮੇਟ' ਫੇਮ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ, ਸੈਫ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਵੈਸੇ 'ਲਵ ਆਜਕਲ' ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਤਾਂ ਦੀਪਿਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਰਿਲੀਜ਼ 'ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਕ ਟੂ ਚਾਈਨਾ' ਦਾ ਹਾਲ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ।

'ਬਲੂ' ਵਿਚ ਲਾਰਾ ਨੇ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਹੇਠਾਂ ਸਟੰਟ

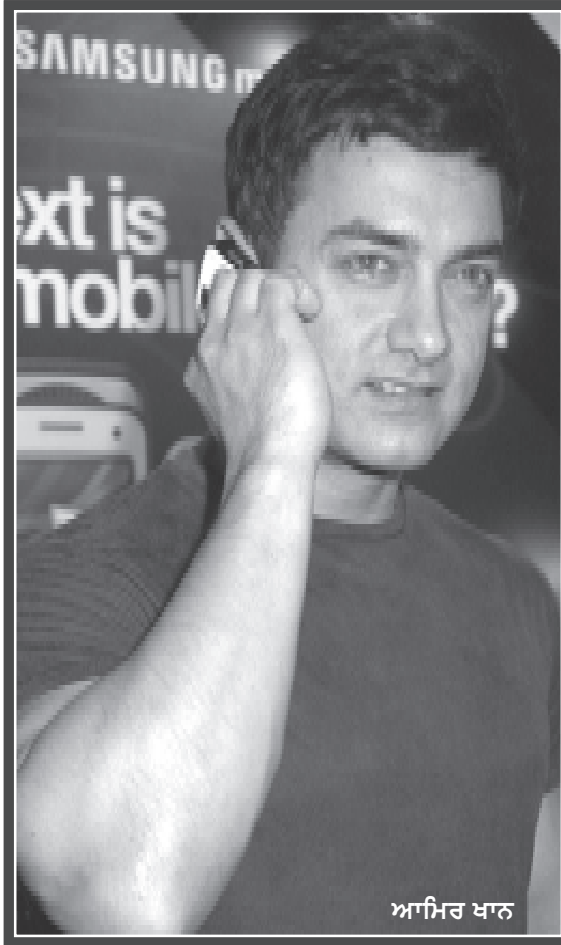
ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਖੂਬ ਚਮਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਨਾਂ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਲਾਰਾ ਦੱਤਾ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੰਗ ਲਿਆਵੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਪਾਸੇ ਉਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਗੂੰਜੇਗਾ। ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਇਸੇ ਉਤਸ਼ਾਹ 'ਚ ਲਾਰਾ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਿਖਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਬੋਡੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ। ਜੀ ਹਾਂ, ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਨਾ ਤੁਸੀਂ!

ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਰਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ 'ਬਲੂ' 'ਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਸਟੰਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪਈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਲਾਰਾ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੁੰਦਰਤਾ 'ਤੇ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਲਾਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਲਮ 'ਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਅਤੇ ਰਿਤਿਕ ਵਿਚਲੀ ਨੇੜਤਾ ਵਧੀ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮਿਰ-ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਤੇ ਸਲਮਾਨ-ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਥੇ ਇਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਯਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਰਿਤਿਕ ਰੋਸ਼ਨ ਤੇ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਤਿਕ ਦਾ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਮੰਨਤ 'ਚ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਜੇਨ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਦੇ ਘਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹੋ ਨਹੀਂ, ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਅਟਲਾਂਟਿਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਬਈ 'ਚ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਵੀ ਜੂਨੀਅਰ ਰੋਸ਼ਨ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੀ।

ਆਮਿਰ ਖਾਨ

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਵੋਟਰ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਵਾਂਗਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਮੁੰਬਈ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਸੁਟਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ', ਬੈਂਗਲੌਰ ਦੇ ਡੀਨ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ', ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੁਨੀਲ ਹਾਂਡਾ ਸਹਿਤ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀ।

ਏ.ਡੀ.ਆਰ. ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਸਕਣ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ

ਚੁਣੇ। ਹਰ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਐਡ ਡਬ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਫ੍ਰੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਖਰਚ ਵੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ 'ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ' ਨੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸੁਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੀਤਕਾਰ ਪ੍ਰਸੂਨ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਫ੍ਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰ

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਹਨ 'ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ' ਦੇ

ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਅਤੇ ਜਿਵਿਧਾ ਦੇ ਅਭਿਨੈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ' ਦੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹਨ ਜੈਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਹਨ ਖੁਦ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਬਰਾੜ, ਕੰਵਰ ਜੁਨੇਜਾ ਅਤੇ ਜੱਗੀ ਸਿੰਘ ਨੇ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਗੀਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਲਕਾ ਯਾਗਨਿਕ, ਸਲੀਮ, ਕਵਿਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਮੂਰਤੀ, ਜਸਪਿੰਦਰ ਨਰੂਲਾ, ਲਾਭ ਜੰਜੂਆ ਅਤੇ ਕੰਠ ਕਲੇਰ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਜੇ ਗੱਲ ਵਿਗੜ ਗਈ' (ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ) ਬੜਾ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਗੀਤ ਹੈ। 'ਰੱਬ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜੋਤੀਆਂ' (ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ) ਵੀ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਗੀਤ ਹੈ। 'ਰੱਬ ਦਿਲਾਂ ਦੇ' (ਸਮੂਹ ਗੀਤ) 'ਚ ਕਲਾਸਿਕੀ ਰੰਗ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਵੀ। 'ਚੁਸਤੀ-ਫੁਰਤੀ' ਅਤੇ 'ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ' ਗੀਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਖਰੀ ਦੋ ਗੀਤ 'ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦੇ' (ਲਾਭ ਜੰਜੂਆ) ਅਤੇ 'ਯਾਰ ਜੁਦਾ' (ਕੰਠ ਕਲੇਰ) ਵੀ ਵਧੀਆ ਗੀਤ ਹਨ। ਫਿਲਮ 'ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ' 'ਚ ਮੁੱਖ ਨਾਇਕ ਹਨ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਅਭਿਨੇਤਰੀ

ਜਿਵਿਧਾ ਆਸਥਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਫਿਲਮ 'ਯੇ ਦਿਲ ਆਸ਼ੀਕਾਨਾ' ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਕਾਰ ਲਿਲੀ ਪੁੱਟ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਬੇਦੀ, ਮਾਨਵ ਵਿਜ, ਤੇਜ ਸਪਰੂ, ਪੂਜਾ ਕੰਵਲ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਾਊਥੋ, ਅਹਿਸਾਨ ਖਾਨ, ਅਮਿਤਾ ਨਾਂਗੀਆ, ਡੌਲੀ ਬਿੰਦਰਾ, ਗੁਫੀ ਪੇਂਟਰ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ੌਕ ਆਦਿ ਵੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ। 'ਚੁਸਤੀ-ਫੁਰਤੀ' ਨਾਮੀ ਗੀਤ ਜੋ ਕਿ ਓ.ਐਕਸ.ਐਲ. ਮੁੰਬਈ ਵਲੋਂ ਐਨੀਮੇਟਿਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਰਹੇਗਾ। 'ਜੇ ਗੱਲ ਵਿਗੜ ਗਈ' ਇਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗੀਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਸੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਵੇਗਾ। 'ਰੱਬ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜੋਤੀਆਂ' ਹਰ ਵਿਆਹ - ਸ਼ਾਦੀ ਆਦਿ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਬਣੇਗਾ। 'ਰੱਬ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ' ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਇਕ-ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਵੀ ਚੰਗਾ ਹੈ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਪੀਵਹੁ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡੇਧਾਰ ਹੋਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ॥
ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ॥
ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥

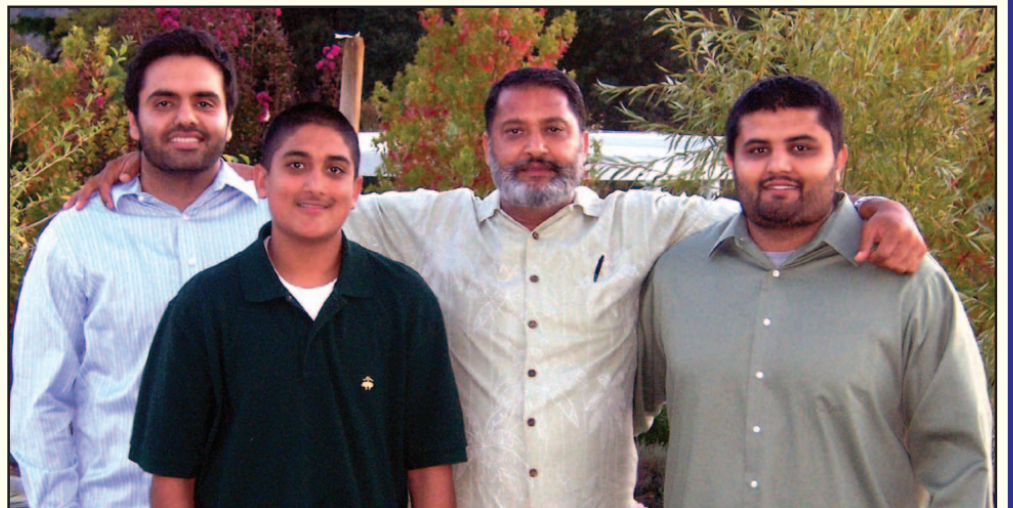

ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ

ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਮੁਬਾਰਕ!

ਸਟਾਕਟਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੱਢੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ
ਕਰਨ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ

Mangal Singh Bhandal
Maninder "Manny" Bhandal
Palwinder Singh Bhandal

111 C Lee Rd, Watsonville, CA 95076
Ph: 800-537-1760

Real Estate and Loans Under One Roof

ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੀ ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ

Sam (Sohanpreet) Chahal, MBA

CA Lic. 01504071

Realtor/Notary Public

e-mail:sam@jassigill.com

We can help you get a loan with as little as 3.5% down.

Interest rates are historic low and to get your dream home or investment property.

Call: Sam Chahal Tel: 916-612-5773

*For Buying and Selling
Residential, Commercial
property and for Loans in
Sacramento area*

**Reo-Bankowned
Properties**

Serving from Bay Area to Sacramento

We Help You Buy/Sell Business & Homes

**It's a Great time for Investors and first time
buyers to buy their dream home.**

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

**ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਟੈਕਸ
ਕਰੈਡਿਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।**

Price \$119,000, 3Bed, 2Bath, 1500 SQFT
Built in 1990 in Sacramento 95828

Sale Price \$104,000
3Bed, 2Bath, 1230 SQFT, Sacramento

Sale Price \$369,900
5Bed, 3Bath, 4097 SQFT, Elk Grove

Sale Price \$143,900
3Bed, 2.5Bath, 1736 SQFT, Sacramento

Sale Price \$168,000
3Bed, 2Bath, Elk Grove

Sale Price \$115,900
3Bed, 2Bath, Sacramento

Golden State Realty

Sacramento Office: 8695 Territorial Way, Elk Grove CA 95624

Tel:916-612-5773 Fax:916-689-5707

ATEEV

Real Estate & Financial Services

39812 Mission Blvd, Fremont, CA 94539

manjit singh kang wishes you a happy...

Vaisakhi

the season of rebirth/new life,

new life-styles & new stylish-home

Home for you & Home for your loves one

Ph: (209) 481-7381

e-mail: mkang@ateev.com

Let us find you a sweet home...

Of course sweet...

Because we keep you in your budget

About Area...

*ਟਰੇਸੀ *ਮਨਟੀਕਾ *ਮਾਡੈਸਟੋ *ਫਰਿਜ਼ਨੋ-ਲੈਬਰੇਪ *ਸਟਾਕਟਨ *ਲੋਡਾਈ *ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ *ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ *ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ *ਫਰੀਮਾਂਟ *ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ *ਹੇਵਰਡ

About Us...

- * ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਘਰ ਹੀ ਲੱਭ ਕੇ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਸਮਾਂ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ। (no push)
- * ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ offer ਸਿਰਫ ਘਰ ਦੀ value ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੀ ਭਰਾਂਗੇ, asking price ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- * ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਘਰ ਵਿਚਲੀਆਂ ਖੁਬੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਮੀਆਂ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ।
- * ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ offer ਭਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹੋਏ ਘਰ ਸਸਤੇ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਖਰਚੇ ਵੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

About loan modification...

Yes we can help you to prepare your modification work out package as per your lender's requirements.

About Loans...

- * ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ wholesale mortgage banks ਨਾਲ Authorized ਹਾਂ।
- * ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ loan ਦੇ ਹੋਰ ਪੱਖ ਵੀ ਦੇਖਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਹੀ loan ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ business ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।